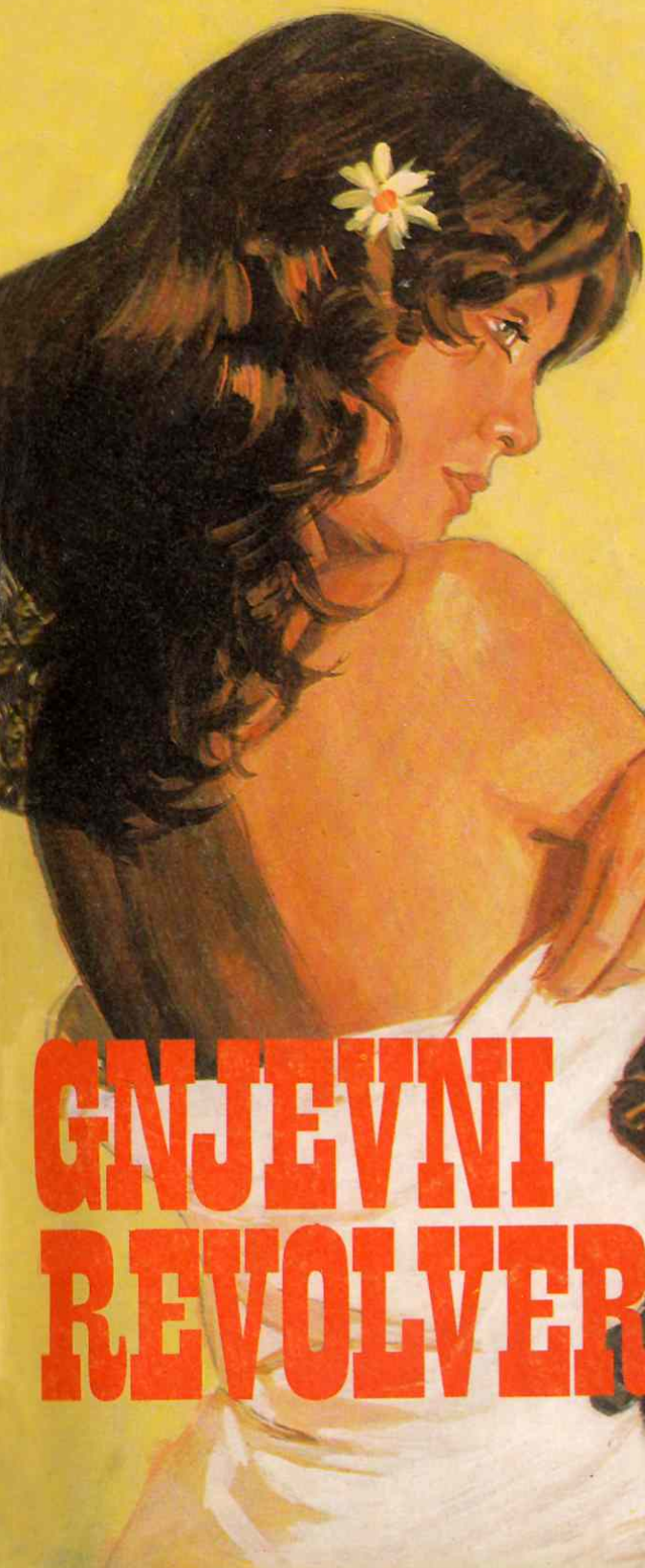

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 10 d. BROJ 323

GNJEVNI REVOLVERAŠ

Chuck Conway:

GNJEVNI REVOLVERAŠ

Chuck Conway: GNJEVNI REVOLVERAŠ
Naslov originala: THE ANGRY GUNMAN
Copyright: Chuck Conway
Recenzija: Ida Fiard, novinski kritičar
Prijevod: Marijan Krmpotić
Grafčki urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

•Laso• -- Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije •Vjesnik• n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG •Vjesnik•, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 520 ili 468 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 260 d ili 234 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR •Vjesnik SSRNH• s oznakom za •Laso•.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 1000, SFRS 200, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RACUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za •Vjesnik•.

EKONOMSKA PROPAGANDA: •Vjesnik• Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6, 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Gusta proljetna kišica zarosila je oko podneva gradić Kettle Springs. Žamor glasova iz saluna »Oasis« odjekivao je bučnije nego inače u to doba dana. U kišne bi se dane obično skupilo više gostiju u salunu »Oasis« u glavnoj ulici gradića nego u dane suncem obasjavanih ulica.

Za stolom u dnu salonu sjedilo je veselo društvo kauboja s ranča Arrow A. Boca viskija na stolu ispred momka bila je već pri dnu i stoga ih je krupni i snažni Chet Carlson, suvlasnik saluna, neprekidno držao na oku da ne učine neku nepodopštinu.

Pokisao dječak utrčao je u salun kroz dvokrilna vrata i stao se ogleđavati oko sebe.

– Djeci je zabranjen ulaz u krčme! – doviknuo mu je neki gost iz prikrajka.

Ne obazirući se na opomenu, dječak je pošao prema šanku.

– Gospodine Carlstone! – povikao je povišenim glasom da nadjača buku u salunu.

– Molim, Jimmy? – javio se krupni Chet.

– Stigao vam je brzojav. Čekavaš u poštanskom uredu – obavijestio ga je Jimmy i utekao navratnanos iz saluna.

– Očekuješ vijesti, Chete? – upitao je krupnog Cheta neki znatizeljni gost što je stajao uz šank.

– Ne, ne očekujem! Ne znam tko mi je mogao poslati taj brzojav – odgovorio mu je Chet, zaboravivši na trenutak na polupijano društvo kauboja s ranča Arrow A.

Pograbio je kišni ogrtač s klinčalice uz šank i prebacio ga preko ramena. Žurnim je koracima izašao iz saluna i uputio se po kiši preko blatnjave glavne ulice prema uredu »Frontier Flyer Company«, koja je kočijama prevozila poštu i imala telegrafsku službu.

Tužna ga je vijest osupnula i skamenila. Njegov mlađi brat, Pete Carlson, šerif u mjestu Buffalo Junction, poginuo je u revolveraškom dvoboju prošle noći. Sam Kruger, bankar i gradonačelnik, brzojavio mu je tužnu vijest i pozvao ga da barem privremeno preuzme dužnost šerifa u Buffalo Junctionu.

Chet je pažljivo savio brzojav i spremio ga u džep na košulji. Odlučio je da odmah otputuje u Buffalo Junction, uhvati bratove ubice i primjerno ih kazni. Požurio je da se pripremi za put, oprost od Miriam Bakersfield i obavijesti poslovnog ortaka o svojoj nenadanoj odluci.

Kupio je kartu za poštansku kočiju prijevoznikog poduzeća „Flyer“ i pohitao u svoju podstanarsku sobu kod gospođe Featherstone. Pokupio je nekoliko najnužnijih stvari i strpao ih u putnu torbu, presvukao se u crno odijelo, a zatim gotovo otrčao u zgradu osnovne škole, jer je znao da će tamo zateći učiteljicu Miriam Bakersfield.

Miriam Bakersfield se zabrinula čim je ugledala ozbiljno lice Cheta Carlsona. Miriam je bila stasita i punašna žena. Zapravo, najviša žena u Kettle Springsu. Njezina bijela bluza dugih rukava i visoka ovratnika bila je kruto uškrobljena. Skupljala se u uzak struk ispod koga su se nadimali široki bokovi. Naočale u zlatnu žičanu okviru sjedile su joj na vrhu nosa.

– Zaboga, Chete, što se dogodilo? – upitala ga je i ustala iza pisaćeg stola.

– Pete je poginuo sinoć u Buffalo Junctionu.

– Kako?

– Ne znam još. Putujem tamo poslijepodnevnom kočijom. Dodi za mnom u subotu. Volio bih da i ti budeš na pokopu.

– Primi moju iskrenu sućut, Chete. Svakako, doći ću u subotu jutarnjom kočijom.

Okrenuo se i izašao. Poželio je da je zagrlji i da osjeti njezine ruke oko vrata, ali ona to nikada ne bi učinila na radnom mjestu. Žurnim je koracima otišao u salun „Oasis“,

obavijestio poslovnog druga o namjerama i u posljednji trenutak uskočio u poštansku kočiju za Buffalo Junction.

Braća Carlson su se rodila u državi Ohio. Pete je došao na svijet dvije godine poslije Cheta i u mladosti se gotovo nikad nisu odvajali jedan od drugoga, osim u građanskom ratu.

Oca nisu znali. Pojela ga je zlatna groznica, a kada im je umrla i majka, othranio ih je i odškolovala ujak, majčin brat, koga su obojica obožavala.

Budući da ih nije njegovala i tetošila brižna i nježna majčinska ruka, braća su odrasla kao prljavi odrpanci i svadljivci. Kako su obojica bili prgave čudi, naprasno su obračunavali s vršnjacima koji bi se drznuli da im dobace poneku pogrdnu riječ na račun njihova izgleda.

Chet je bio prekrupan za svoje godine kad je buknuo građanski rat. Otišao je stoga u vojsku s petnaest godina. Bio je promaknut u narednika 1862, a u poručnika 1864. godine. Premda je Pete bio premlad za vojnika, Chet ga je svejedno poveo sa sobom. Morao se samo dati riječ pretpostavljenima da će ga držati na oku.

Pete je bio unovačen 1863. kao bubnjar. Uskoro je stasao u visoka i plečata momka, premda u snazi i visini nikada nije dostigao starijeg i krupnijeg brata.

Pošto su odselili na zapad poslije rata, braća su dugo radila zajedno na istim rančevima ili obavljala poslove šerifa u istim gradovima. Napokon su se rastali kada je Pete želio dokazati da više nije ovisan o svom velikom bratu i da je vrstan kauboj i brz revolveraš kao Chet. Svejedno, uvijek su pazili da ih ne dijeli prevelika udaljenost i redo-

vito su se posjećivali. Bili su i ostali, vrlo odani jedan drugom.

Chet se toliko zanio sjećanjem na prošla vremena da nije ni opazio kako je propustio ručak. Kada je poštanska kočija stigla u Buffalo Junction, bio je gladan kao vuk, pa je najprije otišao nešto pojesti u najbližu gostionicu, a tek zatim potražiti sobu u gradskom hotelu »Chisholm Inn«.

Pošto se umio i očetkao prašnjavo odijelo, otišao je u mrtvačnicu gdje je ležao njegov brat, sada tako miran i tih. Ruke su mu bile prekrížene na prsima, a nekada svadljivo i ratoborno lice doimalo se dobrodušnim, gotovo andeoskim. Poljubio mu je hladno čelo.

– Pronaći ću tvoje ubojice i osvetit ću te, momče – svečano je u pola glasa Chet obećao mrtvom bratu.

Premda je osjećao žarku želju da poslije tog tužno rastanka s bratom popije čašicu žestokog pića, ipak se svladao i vratio natrag u hotel, svukao se i legao.

San mu nije dolazio na oči i probudio je gotovo cijelu noć. Ustao je u zoru odlučan više nego ikada da će pronaći i primjerno kazniti Peeteove ubojice, kud puklo da puklo.

Odmah poslije doručka Chet je odšetao laganim koracima do »Kruger Mercantile Bank«, gdje se predstavio direktoru i gradonačelniku Samuelu Krugeru. Kruger, vitak i sjedokos čovjek orlovska nosa, rekao mu je da će za sat vremena sazvati sastanak Gradskog vijeća.

Chet je ponovo izašao na ulicu. Šetajući gradom, opazio je slučajno natpis: Dr A. C. Parker, gradski mrtvozornik. Ušao je u kuću i našao se oči u oči sa sićušnim i mršavim čovjekom prosijede kose.

– Ja sam doktor Parker. Što želite? – rekao je mršavi doktor.

– Preksinoć je ustrijeljen gradski šerif, zar ne?

– Da.

– Kažite mi što znate o tome.

– Ja sam mrtvozornik i liječnik opće prakse, pa vam samo mogu reći uzrok smrti.

– Dobro. Što je bio uzrok smrti?

– Metak u srce. Trenutna smrt.

– Samo u srce? – upitao ga je Chet i podigao obrve.

– I rana u gornjem dijelu lijevog bedra, ali ne i smrtonosna – dodao je doktor Parker.

– Hvala, doktore! – rekao je Chet i okrenuo se da ode.

– A smijem li znati s kim sam imao čast razgovarati?

– U ovom trenutku to radije ne bih otkrio – odgovorio mu je Chet.

Pošto se vratio u Krugерову banku, vratar ga je odveo u dvoranu u stražnjem dijelu banke.

Tri gradska oca ušla su zajedno u sobu. Kruger je Chetu predstavio Abnera Maplewooda, čelava trgovca debela trbuha i prosijedog Wilsona Waynea, pravnika i javnog tužioca, čije se učeno lice skrivalo iza naočala debelih stakala.

Cim su svi posjedali oko ovećeg hrastova stola, Sam Kruger je izrazio Chetu sućut u ime svih zbog gubitka brata i otvorio sastanak Gradskog vijeća.

– Kaži gospodinu Carlsonu što smo do sada utvrdili, molim te, Abneru – zamolio je Kruger Maplewooda.

– Kauboji s ranča Bar H – počeo je Abner Maplewood izlaganje

– dobili su tog poslijepodneva plaću. Ranč Bar H nalazi se nekoliko milja sjevernije od grada. Cesta što ide s ranča u grad prolazi pokraj farme Hanka Earnshawa. Hank ima petnaestogodišnju kćer

Ericu, pravu ljepoticu i učiteljicu u našoj pučkoj školi. Vrlo je bistra, ali i svojeglava. Vlasnik je ranča Bar H – nastavio je Maplewood – progutavši slinu – gospodin William Heinz. On sprema stado za prodaju i isplatio je odmah poslije ručka plaće kaubojima. Sredinom tog poslijepodneva nekoliko se kaubojia zaputilo u grad i zaustavilo usput na farmi Hanka Earnshawa. Kao i obično u to doba dana Hank je radio u polju, ali se tog poslijepodneva ranije vratio kući i prestravio od zaprepaštenja. Čini se da su neki kauboji s ranča Bar H napastovali njegovu kćer Ericu i Hank ih je otjerao, zapucavši za njima iz sačmarice. Ali, na nesreću – dodao je Maplewood – to nije i kraj te neugodne priče. Hank je odjahao za njima u grad, udarajući na bubanj da su kauboji s ranča Bar H silovali njegovu Ericu. Zamolili smo šerifa Petea Carsona, vašeg brata, da pohvata krivce. Vaš ih je brat našao u Sallynu salunu i tu je došlo do pucnjave.

Cim je Maplewood zašutio, Wayne je zapalio lulu, a Kruger je ostale ponudio cigarama.

– Tužioče, molim vas, da li biste nam rekli što o tome mislite – pozvao je Kruger Williama Waynea da iznese mišljenje.

– Vrlo rado, Same – odgovorio je uljudno Wayne, pa pokucao lulom po pepeljari.

– To što znamo – izjavio je Wayne – to je samo čula-kazala, gospodine Carlone. Obično prepričavanja i naklapanja bez ikakvih dokaza koje ne bi ni jedan sud mogao uzeti kao vjerodostojno svjedočanstvo.

– I nikoga niste ovlastili da povede istragu? – upitao je Chet i namrštio čelo.

– Pete nije imao stalnog pomoćnika – objasnio mu je Kruger.

– Imamo dvojicu ljudi koji obavljaju taj posao dobrovoljno i kada zatreba. Oni su počeli istragu i jutros su odjahali za stadom s ranča Bar H, a zovu se Charley Raskour i Paul Quigley. Raskour je visok, mršav i koščat, a Quigley nizak, zdepast i rumena lica. Lako ćete ih prepoznati čim ih ugledate, osobito ako su zajedno. A sada, tužioče, molim vas, nastavite – završio je Kruger.

– Raskour i Quigley su nam donijeli – nastavio je ozbiljnim glasom Wayne – popis kaubojia s ranča Bar H koji su tog poslijepodneva navodno bili na farmi starog Hanka Earnshowa, ili pili zajedno u gradu.

– Imaju li ta dvojica ikakva iskustva u toj vrsti posla? – zanimalo je smrknutog Cheta.

– I ne baš, koliko znam. A što vi mislite, Krugeru? – rekao je Wayne.

– Ne, nemaju, Carlone, ali nekog smo morali poslati za njima. Nismo smjeli ostati skrštenih ruku – izjavio je Kruger.

Wilson Wayne je Chetu pružio list papira s popisom imena osumnjičenih kaubojia s ranča Bar H. Chet je kimnuo glavom Wayneu i uzeo čitati njihova imena.

– Hvala vam, gospodine tužioče, a sada ćemo reći koju riječ o onome što znamo pouzdano. Ne smijemo dopustiti da nam nekakve protuhe nekažnjeno napastuju naše kćeri ili ubijaju naše šerife. Silovanje i umorstvo su zločini koji se moraju kazniti. Sve što smo čuli o vama Carlone potvrđuje da ste baš vi čovjek koji nam može u tom pomoći. I sada će vam naš tužilac reći što smo odlučili – rekao je Kruger.

– Odlučili smo, Carlstone, da vodite tu istragu pa smo stoga spremni prihvatiti sve vaše uvjete i imenovati vas našim šerifom u Buffalo Junctionu onog trena kada to poželite – rekao je Wayne. – Nismo – nastavio je Wayne – tek tako slučajno donijeli tu odluku. Propitivali smo se o vama prije mjesec-dva, kada nas je gradonačelnik Myron Creeka molio da mu preporučimo nekog valjanog čovjeka za šerifa. Na temelju podataka koje smo dobili i onog što smo o vama čuli od vašeg brata, svesrdno smo vas preporučili gradskim ocima u Myron Creeku. I tako vrlo dobro znamo kome ćemo povjeriti istragu, a bili bismo presretni kad biste pristali u nas ostati kao stalni šerif. A ako vam to nije po volji, molimo vas, da barem otkrijete ubojice ili ubojicu vašeg brata.

– Naravno – dodao je Kruger – dobit ćete redovitu plaću šerifa sve dok ne završite istragu – i pružio mu zvijezdu preko stola.

– Najradije bih malo pričekao s imenovanjem, ako nemate ništa protiv. Ne bih želio da se to da na veliko zvono. Barem ne još za sada. Međutim ja želim sva ovlaštenja dok ne završim istragu bez obzira na to što ne nosim zvijezdu. Najprije ću malo pronjuškati naokolo, a kad nešto nanjušim, za dan-dva, mogli bismo se ponovo ovako sastati i porazgovarati – predložio im je Chet.

– Slažete li se? – upitao je Kruger Abnera i Waynea, a oni su mu potvrdno kimnuli glavama.

– Utvrdite li da je nekoliko ljudi pucalo istodobno u Petea, a ne samo jedan u čestitom dvoboju, onda ih sve možemo po zakonu optužiti za umorstvo i objesiti – dodao je Wilson Wayne, pa zna-

čajno pogledao u ostale kao da očekuje da će mu netko, protusloviti.

– Nešto bih vas još upitao, Carlstone – javio se ponovo Kruger, pa nadovezao: – Odlučili smo da grad plati svečani pokop vašeg brata, ali smo svejedno ostavili vama da o tom odlučite i da sami odredite dan i način ukopa.

– Mislim da Pete ne bi imao ništa protiv svečanog ukopa, a volio bih da na pokop dođe i moja zaručnica Miriam Bakersfield iz Kettle Springsa, vrlo prisna bratova prijateljica. Kako ona stiže ujutro, molim vas da pokop bude u nedjelju, ako vam to odgovara.

Chet je nakon sastanka, na molbu Sama Krugera, pristao da Miriam Bakersfield odsjedne u kući Krugеровih kao njihov gost.

Tog je dana ručao u gostionici Sama Houstonea i zatim se vratio u hotelsku sobu. Svukao je crno odijelo i obukao jahaće. Preobražaj je bio potpun tek kad je opasao revolver. Jedva je čekao da vidi Sallyn salun, farmu Hanka Earnshawa i ranč Bar H.

II

Kada je Chet Carlson ušao u Sallyn salun, za šankom je stajao samo jedan osamljen gost. Chet se nalaktio na suprotan kraj šanka.

Naručio je piće i polagano se ogledavao oko sebe. Pokušavao je sebi dočarati kako je poginuo njegov mladi brat.

Pete je zacijelo ušao u salun i našao se oči u oči sa supijanim i ratobornim kaubojima s ranča Bar H, koji su naglo i kradomice potegnuli revolvere i zapucali u Petea sa svih strana, prije nego se dospio obraniti. Pomislio je da možda baš

stoji na onom istom mjestu na koje se srušio njegov prorešetani brat.

– Vi niste radili na dan pucnjave, zar ne? – upitao je pipničara preko ramena.

– O, da! Radio sam. Zapravo, stajao sam točno na ovom mjestu gdje sada stojim i sve vidio svojim očima.

Pipničar mu je ispričavao kako je Pete banuo na vrata, željan krvi. U rukama je držao revolver. Pipničar je toliko iskitio svoju priču da je više nalikovala na krvav boj dviju vojski, nego na običan revolveraški obračun.

U tom je trenutku u salun odlučnim korakom stupila vlasnica Sally Ames, odjevena poput gizdava kauboja. Plava joj je kosa padala u valovima niz ramena. Usnice je zacrvenila žarkim rumenilom. U ulaštenim čizmama s visokim potpeticama bila je visoka gotovo dva metra. Hlače i košulja bile su joj ukrašene indijanskim resicama i bobicama. Usko su joj prijanjali uz tijelo i isticali sve njezine ženske čari. Bujne grudi stršile su ispred nje poput pramca jedrenjače. Budući da su joj se jako svidali krupni i visoki muškarci, bila je naklonjena da prema Chetu bude više nego ljubazna, ali kako je Chet propustio da joj se predstavi, odbila je da mu išta kaže o pucnjavi u njezinu salunu.

– Vidjela sam svojim očima što se dogodilo, ali kako su u to umiješani neki moji prijatelji, među kojima je i pokojni šerif Pete Carlson, ne želim o tome raspravljati s neznancima.

Poslije tog neugodnog susreta s vlasnicom saluna, Chet je odjahao na farmu Hanka Earnshawa nadajući se da će tamo biti bolje sreće.

Hank Earnshaw bijaše krupna ljudina rumena lica i ćelave glave.

Chet ga je zatekao u radu na polju. Pošto mu je rekao da ga šalju gradski oci, Earnshawu se razvezao jezik.

– Te pokvarene svinje su obeščastile moju Ericu! – neprekidno je ponavljao ćelavi farmer, sve dok nisu stigli pred staju u dvorištu farme.

– Ugledao sam osmoricu ili desetoricu tih razvratnika, evo baš ovdje ispred staje. Vladali su se kao da su u svojoj kući.

– Što vi propalice tražite na mojoj zemlji? – povikao sam na njih. U tom je trenutku jedan izašao iz staje. Još je zakopčavao hlače. Košulja mu je bila razdrljena. Kako sam to vidio, sve mi je bilo jasno. Utrčao sam u kuću po lovačku pušku. Zapucao sam za njima. Razbježali su se kao zečevi.

– Vaša je kći bila u staji, zar ne? Vidjeli ste je – zanimalo je Cheta.

– Da, vidio sam je. Izašla je poslije na dvorište dok sam sedlao konja da odjašem u grad za onim propalicama.

– Je li i ona pošla s vama? Je li vam se potužila da su je... hm... da su je ti momci zlostavljali?

– Nisam je morao ništa pitati. Znao sam što se dogodilo. Nisam je htio povesti u grad. Odgalopirao sam za tim pokvarenim klipanima, a kako ih nisam mogao sustići, pošao sam k šerifu. Razgovarao sam i s gradonačelnikom Krugerom i on mi je obećao da će šerif pohvatati krivce. To me malo smirilo i vratio sam se kući. Poslije ih više nisam vidio. Čuo sam da su otišli sa stadom.

– Rado bih razgovarao i s vašom kćeri, ako je to njoj po volji.

– Još je suviše uzrujana i nikoga ne želi vidjeti. Erica je vrlo osjetljiva djevojka.

– Tek joj je petnaest godina, zar ne?

– Da. Nekim ljudima ništa nije sveto.

– Znete li možda imena tih momaka?

– Kako ne! Onaj što je bio u ras-kopčanim hlačama zove se Painter Fagan.

Chet je zapisivao imena kauboja s ranča Bar H kako ih je navodio Earnshaw. Kada je podigao pogled sa svoje džepne bilježnice, opazio je obris mlade djevojke na kućnim vratima. Djevojka ga je svojom pojavom podsjetila na kraljevine iz vilinskih bajki, koje je majka znala pričati njemu i Peteu dok su još bili djeca. Pošto se djevojka okrenula, sunce je začas bljesnulo odsjajem na njezinoj dugoj kao suho zlato plavoj kosi. Ona je zakora-knula preko praga i izašla iz kuće na dvorište. Bila je odjevena kao dječak. Na sebi je imala farmerice i prsluk, a na nogama čizme. Ali unatoč neuglednoj odjeći i obući, bila je prava ljepotica velikih plavih očiju i andeoskog lica i savršeno građena tijela koje se nazi-ralo ispod muške odjeće.

– Tko je to, oče?

– Neki putnik. Vрати se u kuću – naredio joj je strogim glasom otac.

Erica se nevoljko okrenula, dobacila znatiželjan pogled Chetu i spori-m se koracima vratila u kuću. U hodu je tako zavodnički njihala bokovima da je to Cheta uvjerilo kako nikada još u životu nije vidio ljepše i poželjnije djevojke.

Pošto se dovoljno naslušao Earnshawa, Chet je odjahao prema sjeverozapadu na ranč Bar H. Dočekao ga je glavom sam vlasnik William Heinz, sjedokos i trezven čovjek pedesetih godina. Chet mu se predstavio, a Heinz ga je odmah pozvao u kuću i uveo u lijepo namješten dnevni boravak. Zidove

su pokrivali meksički i indijanski sagovi, a pod krzna divljih zvijeri. Heinz ga je ponudio viskijem čim su sjeli za masovan hrastov stol.

– Poslije silovanja na farmi Hanka Earnshawa vaši su kauboји ustrijelili šerifa, gospodine Heinz – počeo je Chet pošto su nazdravili jedan drugome.

– Vi ste zacijelo brat pokojnog šerifa Carlsona, gospodine Carl-sone. Vrlo ste mu nalik.

– Da. Pete je moj mladi brat.

– Primite onda moju sućut. Pete je bio prekrasan mladić. A kako vam mogu pomoći?

– Imam imena vaših kauboја. Dao mi ih je farmer Hank Earnshaw. Posebno je optužio nekog Paintera Fagana.

– Tek sam jučer za to čuo. Po-moći ću vam koliko mogu da uhvatite krivce.

– Čuo sam također da je većina vaših kauboја otišla na sjever sa stadom. Je li itko s mog popisa ostao ovdje? Rado bih s njim porazgovarao – rekao je Chet i pružio rančeru popis imena.

– Na žalost, svi su ti ljudi otišli sa stadom – odvratio mu je Heinz pošto je pročitao popis.

– Zar baš svi, gospodine Heinz.

– Svi, kako rekoh.

– A možete li mi onda nešto reći o tjeranju goveda na prodaju.

– Vrlo rado. Tjeranje će trajati nekoliko mjeseci, a stado prati šesnaest mojih najboljih kauboја. Vratit će se vlakom ili poštanskim kočijama. Voda gonidbe je Ike Lynch. Što još želite znati?

– Smijem li pogledati službeni popis vaših goniča? – zaintačio se Chet.

– Naravno. Možete ga i prepisati ako hoćete – pomalo uvrijeđeno mu je odgovorio rančer kroz stisnute zube.

– Samo da ga pogledam – odgovorio mu je smireno Chet.

Kada mu je rančer pružio službeni popis i prijepise putnica, Chet je pomno pazio da li su sva imena s njegova popisa i na Heinzovom.

– Hvala. Vaš predradnik tjera stado Chisholmovim putom do Dodgea, zar ne?

– Ne, koliko znam. Idu putom što vodi na zapad prema Ogallali. Hoćete li poći za njima? – zanimalo je Heinza.

– Možda.

– Napisat ću vam pismo za vođu da bi vam pomogao ako zatreba.

– To je vrlo ljubazno. Odlučim li da podem za njima, doći ću po pismo.

– Po vašem držanju i izražavanju reklo bi se da ste nekada bili vojnik. Jeste li se možda borili u građanskom ratu ili ste tada bili još premlad za vojsku? – upitao ga je odjednom Heinz kao da želi promijeniti predmet razgovora.

– Bio sam zapovjednik čete 1865.

– Pješadija?

– Dobrovoljački odred iz države Ohio. Unovačen sam u ljeto 1861. Tada mi je bilo petnaest godina. Iduće sam godine bio unaprijeđen u narednika, a 1864. dobio sam oficirski čin. Mnogo se ginulo, pa je bilo i mnogo slobodnih mjesta za unapređenja.

– Mladi ljudi su na obje strane trpjeli najteži teret rata. Jeste li sudjelovali u nekim većim bitkama?

– U nekoliko. Potkraj rata sudjelovao sam u ofenzivi pod Shermanovim zapovjedništvom.

– Doista? Osobno sam znao Cumpa. Davno je to bilo. Divan čovjek i vrlo razborit. Bio je vrstan bankar u svoje vrijeme, kao i naš Sam Kruger. Izašao je iz vojske da

bi se bavio novčarskim poslovima, ali čim je buknuo rat, ponovo je navukao uniformu. Vi se divite Shermanu, zar ne?

– I te kako!

– I ja. Znam, doduše, mnogo ljudi koji ga mrze iz dna duše, pa čak i svi članovi moje obitelji. Svi osim mene. Ali on je svoju dužnost obavio kako valja. Savršeno, dapače. I Jug i Sjever duguju mu zahvalnost. I Shermanu i Grantu.

– A zašto i Grantu? – začudio se Chet.

– Jer su obojica pridonijeli brzom završetku rata. Da nisu bili neosjećajni, okrutni, dapače i nemilosrdni, rat bi još trajao.

– Zar vama nije žao što su stradali i nevini građani?

– Nevini građani? Zašto bi oni bili nevini? Osobito oni bogati. Oni su i počeli taj rat. Nije ih srce boljelo što na ratištima ginu mladi ljudi sve dok ih rat nije udario po džepu. Tek kada su bili popaljeni njihovi domovi i kada su se počela osipati njihova bogatstva, bili su za primirje. A Grant i Sherman su okončali taj besmisleni rat.

– Ali Jug se i zaratio zbog robovlasništva, zar ne?

– Što znači da su robovlasnici bili voljni plaćati troškove rata dok se netko drugi za njih borio, uz časne iznimke, naravno. A taj netko drugi bili su mladi ljudi... cvijet nacije.

– A vi, gospodine? – podbo je Chet sjedokosog rančera.

– Borio sam se sa Zacharyjem Taylorom i generalom Woolom. Zacijelo nikada niste čuli za Woola. Petnaest sam godina služio u prijeratnoj vojsci Sjedinjenih Država.

– A za rata, gospodine?

– Za rata – ponovio je mrmljajući Heinz i ustao od stola, ali taj

put dosta pokunjeno. – Služio sam u Valley gotovo do kraja – odgovorio mu je Heinz, natiočio im ponovo viski u čaše i sjeo.

Heinzove je uspomene iz rata prekinula iznenadna pojava pristalo odjevene žene na pragu dnevnog boravka. Sudeći po crtama njezina lica, dalo se naslutiti da je u mladim danima zacijelo bila vrlo lijepa. Heinz i Chet ustali su odmah od stola.

– Martha, dopusti da ti predstavim kapetana Carlsona. Kapetane Carlstone, moja žena – rekao je Heinz.

Marthi Heinz je trebalo samo pet minuta vremena da ustanovi Carlsonovu vezu s Miriam Bakersfield i pozvala ih je oboje na večeru sutradan uveče. Gospoda se Heinz zatim ponovo povukla u svoju sobu, a Chet i Heinz su sjeli opet za stol.

– Počeli ste mi pričati o ratu u Valley – podsjetio je Chet rančera.

– Ah, da. I tamo sam, dragi gospodine, često predsjedao prijekim ratnim sudovima, pa mislim da su vaše optužbe mojih ljudi za silovanje i umorstvo suviše ishitrene, jer za njih nemate još nikakva dokaza. Zapamtite, gospodine, nikad ne bih na svom ranču zaposlio zločince, pa na moje ljude gledam kao na svoje vojnike za vrijeme rata. Jer, nikada nismo smjeli od njih očekivati da će nas štititi ne budemo li i mi njih štitili. Je li to pošteno, Carlstone?

– Jest, gospodine.

– Stoga, premda ću vam pomoći u vašoj istrazi, ipak nikada neću dopustiti da se moje ljude brzopleto i lažno optužuje. Svi su oni odani i vrsni kauboji i optužite li ih, trebat ćete imati neoborive dokaze – upozorio ga je rančer.

– Potpuno vas razumijem – tiho će Chet.

– I još nešto, Carlstone – dodao je Heinz kada je gosta ispratio do konja u dvorištu – što vas može zanimati. Dirk Nolty, čije je ime na vašem popisu, vrlo je dobar i čestit mladić. Inače ne bi radio kod mene.

– Tražite li od mene da prema njemu budem blag, onda vas moram razočarati. Svatko će dobiti ono što je zaslužio – osorno mu je odvratio Chet.

– Krivo ste me razumjeli. Samo sam vas htio upozoriti na njega. Nolty je ubio nekog čovjeka prije nego je došao raditi na moj ranč. On je najvjerojatnije najbrži revolveraš u družbi. Uz to, bojim se, vrlo je nagle i svadljive čudi. To vam ne kažem da bih u njega upro prstom kao u mogućeg krivca.

– Vrlo sam vam zahvalan što ste me na njega upozorili. I hvala vam za piće i pomoć koju ste mi ukazali.

Chet je sporim korakom tjerao konja natrag prema gradu i razmišljao o onome što je čuo od Heinza.

– Da su prokleti i on i njegov viski! Baš sam bio budala što sam dopustio da me časti. Ako sam mnom nije bio iskren, onda me namagarčio i od mene napravio pravu budalu. Ne znam čak ni za koga se borio u građanskom ratu. Valley! Do vraga, gdje li je to? I dobro što nisam popio još koji viski, jer bih mu još izbrbljao i da su dvojica šerifovih pomoćnika odjahala za njegovim stadom – zaključio je mudro Chet kada je stigao u grad.

Idućeg se dana ujutro ponovo sastao s gradskim ocima u banci Samuela Krugera.

– Kažite nam što ste otkrili,

Carlson? – upitao ga je Samuel Kruger čim su sjeli za stol.

– Nisam mogao doznati ništa više od onoga što već svi znaju. Bojim se da i neću nastavim li istragu samo ovdje u gradu – otvoreno im je priznao Chet Carlson.

– I što nam onda predlažete, Carlson?

– Pošao bih za stadom s potjerom od dvanaest ljudi. Zaustavit ćemo stado. Ike Lynch će nam morati pomoći da uhvatimo krivce, jer mu inače nećemo dopustiti da nastavi putovati sa stadom. Ne bi bilo naodmet da s nama pođe i William Heinz.

– I o tome smo raspravljali – javio se prvi Abner Maplewood – još prije nego što smo za njima poslali dvojicu šerifovih pomoćnika. Zaključili smo da bi nas to stajalo previše novaca. A ispraznimo li gradsku blagajnu samo za taj slučaj, porezni obveznici neće za nas više glasati na idućim izborima.

– Imate li neki drugi prijedlog, Carlson? – upitao ga je Samuel Kruger.

Chet se namrštio. Razmišljao je trenutak-dva u potpunoj tišini.

– Mogao bih poći sâm za njima, ne kao šerif, nego kao kauboj koji traži posla.

– To je suviše opasno. Mogli biste stradati – upozorio ga je Kruger.

– Krajinom ne haraće samo Indijanci nego i razbojnici koji ne prezaju da ubiju osamljena jahača kako bi mu oteli konja ili pušku. Zašto ne biste povel nekoga sa sobom? – ponudio mu je Maplewood.

– Radije ću poći sam – odbio je Chet njihovu ponudu. Predstaviti ću im se pod lažnim imenom. Uzme li me Ike Lynch u družbu, mogao bih se sprijatelжити s kaubojima i u razgovoru s njima doznati

sve potankosti o Peteovu ubojstvu. Mislim da samo tako mogu otkriti ubojice.

– A što ako vas Ike Lynch ne primi u službu? – upitao ga je Maplewood.

– Bill Heinz bi mu mogao napisati pismo za Lyncha s imenom koje mu Carlson predloži. Tako barem neće biri prepušten na milost i nemilost Indijancima i razbojnicima – predložio je Wayne.

– A zašto ne biste sa sobom povel dvojicu naoružanih ljudi kao pratnju. Čim ugledate stado, pošaljite ih natrag – dodao je Kruger.

– Ne treba meni nikakva pratnja, ali pismo ću ponijeti sa sobom. Gospodin Heinz mi je već ponudio da će ga napisati ako to želim. No, kako ne znam dobro gospodina Heinza, bojim se da on ne obavijesti svoje ljude o mom dolasku – izrekao im je svoju sumnju Chet Carlson.

– William Heinz je vrlo častan i čestit čovjek i uvjeren sam da nikada ne bi učinio nešto tako podlo – uvjeravao ga je Maplewood.

– Jeste li mu rekli da ste poslali dvojicu šerifova pomoćnika za stadom? – upitao ih je Chet.

– Dogovorili smo se da o tome nikom ne kažemo ni riječi – odgovorio mu je Kruger.

– Dobro. Večeras ću onda otići gospodinu Heinzu po pismo. Sutra poslije pokopa vraćam se poštanskom kočijom u Kettle Springs. Čim se spremim za put, odjahat ću za stadom ranča Bar H.

– A znate li put?

– Ne baš dobro, ali snaći ću se nekako. Putovat ću pod imenom Clete Christianson, da znate ako mi se nešto dogodi – obznanio im je Chet.

Pošto su Maplewood i Wayne otišli svaki svojim poslom, Kruger je otpratio Cheta do vrata.

– Kada stiže gospodica Miriam Bakersfield? – upitao ga je Kruger na rastanku.

– Očekujem je sutra ujutro.

– Moja žena i ja se vrlo radujemo što ćemo je opet vidjeti.

– Uvjeran sam da ćemo se ugodno zabaviti – odvratio mu je Chet, dotaknuo prstima obod šešira i izašao iz banke.

Premda je njegov odgovor Krugeru bio pomalo zajedljiv, Chet ga nije izrekao u želji da prekori Krugera. Znao je da žene u pokrajini koriste svaku priliku, pa čak i pokope, da bi se mogle zabaviti i napričati. Znao je također da čak ni Pete ne bi imao ništa protiv toga, jer je bio vrlo privržen Miriam Bakersfield koja je za nj bila kao druga majka, budući da se svoje uopće nije sjećao.

Ali Chetove sumnje u Williama Heinza nisu mogla raspršiti ni uvjeravanja gradskih otaca u Heinzovu čestitost. Za koji dan odjahat će za stadom ranča Bar H, a ipak najvažniji oslonac u njegovoj istrazi ostat će u Buffalo Junctionu u osobi Williama Heinza. Stoga je odlučio da dozna što više može o vlasniku ranča Bar H prije nego što otide iz Buffalo Junctiona, premda je sumnjao da će u tome imati mnogo uspjeha.

III

Gospoda Kruger priredila je bogat ručak koji je dočekao Cheta i Miriam Bakersfield kada su stigli s poštanske postaje u subotu oko podne. Poslije ručka Sam Kruger je izveo goste u kočiji na razgledavanje grada i okolice. Poslijepodnevni čaj popili su kod Wayneovih u vrtu, a zatim je Sam Kruger odve-

zao Cheta u hotel da se okupa i presvuče za večeru.

Wilsonova je kočija stigla po Cheta pred hotel točno u dogovoreno vrijeme. Miriam je već živahno čavrljala s Wilsonovom ženom na stražnjem sjedalu. Obje su žene bile u večernjim haljinama. Krugerovi i Maplewoodovi su se dovezli u kočiji Abnera Maplewooda i svi su zajedno krenuli na ranč Bar H.

U dvorištu ranča bilo je već nekoliko kočija drugih gostiju i susjeda. William i Martha Heinz dočekali su goste na trijemu i uveli ih u dnevni boravak, pošto su im poželjeli srdačnu dobrodošlicu u njihovu skromnom domu.

– Pogledaj, Marthy, kako su lijepe naše krajiškinje! – polaskao je Heinz Miriam Bakersfield.

Za vrijeme prijateljskog čavrljanja prije večere, a za jela, Chet je neprestano držao na oku Heinza i trudio se da čuje svaku njegovu riječ. Negdje u sredini večere Chet iskoristi povoljnu priliku da iza zove Heinza, ne bi li mu vlasnik ranča Bar H otkrio nešto više o sebi.

– Razmišljao sam o vašim napomenama o ratu, gospodine Heinze – počeo je Chet, trseći se da mu glas bude što prirodniji i nenametljiv, pa dodao:

– Ako sam vas dobro razumio, vi mislite da bi Shermana i Granta valjalo više hvaliti nego kuditi zbog odlučnosti kojom su ratovali 1864. i 1865?

Na Chetovo veliko iznenađenje svi su gosti podigli glasove i naćulili uši da što bolje čuju Heinzov odgovor.

– Dobro ste me razumjeli, gospodine Carlsons – odgovorio mu je glasno i jasno vlasnik ranča Bar H.

– Zaboga, Williame, kako te nije sram reći nešto takvo za te ljude

– predbacila mu je njegova žena Martha.

– Nije li svaki sukob koji neminovno uključuje nasilje strašno zlo, draga moja? – upitao je Heinz ženu, premda je pitanje bilo postavljeno cijelom društvu za stolom.

– I nije li – nastavio je Heinz – produživanje sukoba ujedno i produživanje tog strašnog zla? Naravno da jeste. Kad narodni vođe mogu završiti rat razumno i brzo, a svejedno ga produžuju, onda su oni najobičniji krvnici, da ne kažem ratni zločinci. To posebno vrijedi u slučaju kad je jedan protivnik očito jači i moćniji od drugog.

– Kao što je bio Sjever u građanskom ratu, zar ne? Stoga su prvaci Sjevera bešćutni krvnici? – upitala ga je Miriam koju su takvi razgovori vrlo zanimali.

– I jedni i drugi bijahu krvnici. Nastavljanje rata, kad se on može uspješno završiti, posljedica je nekoliko ljudskih poroka i mana. Okorjela bešćutnost, idiotizam, nesposobnost i duševna poremećenost su možda najčešće pojave u takvim slučajevima.

– Što vam znači duševna poremećenost? Zar ludilo? – začudila se Miriam.

– Znači, uživati u tuđoj boli i patnji, okrutnu kažnjavanju, krvavu nasilju i pljački.

– Zar su naši ratni vođe bili suludi, opaki ljudi, sadisti i duševni bolesnici? – upitala ga je Miriam, ali s natruhom sumnje u glasu.

– Takvu umobolnost oni koji od nje pate pomno skrivaju ili je ne priznaju. A teško je na prvi pogled i otkriti u ljudima takve nastranosti. Prepoznamo ih tek po pustoši koju ostavljaju za sobom. Zadrta tupoglavost gospodina Davisa, predsjednika Konfederacije, očitovala se u naklapanjima o sve većoj

snazi Juga, snazi koja nikada nije ni postojala. A Sjever je mogao izvojevati pobjedu već 1862. da je prihvatio McClellonov strateški plan.

– Vi ste zacijelo do tog uvjerenja došli iz vlastitog iskustva, zar ne? Sinoć ste mi rekli da ste gotovo do kraja rata služili u Valleyu – javio se brže-bolje Chet, jer se bojao da ga Miriam ne preduhitri nekim pitanjem.

– O da! – kratko mu je odgovorio Heinz.

– I uvjerali ste se u slaboumnost ratnih vođa?

– I to – potvrdio je Heinz.

– Sinoć ste me pitali da li sam zapovijedio nekom jedinicom. Tako smo i došli na razgovor o generalu Shermanu i generalu Grantu. A vi gospodine Heinz, jeste li i vi zapovijedali nekom jedinicom?

– Sada ću vam ga pokazati – gotovo oduševljenim glasom se javila Martha Heinz, skočila sa stolice i donijela iz susjedne sobe okruglu fotografiju u srebrnu okviru.

– Vi ste zacijelo bili lijep, mlad oficir u svojoj odori, ali pogledajte ovu sliku i zacijelo mi nećete zamjeriti što sam bezgranično ponosna na mog Billa – rekla je gospođa Heinz i pružila sliku Chetu preko stola.

– Zaboga, Martha, sad će svi vidjeti koliko sam ostario i poružnio se – usprotivio se William Heinz.

Čim je Chet pogledao sliku, pružio ju je svom susjedu. William Heinz nosio je u ratu sivu odoru general-majora Konfederacije.

– I ja sam počeo dobrovoljačkom pukovnijom, Carlsona. Poslije sam zapovijedao konjaničkom brigadom, a zatim divizijom.

Tada, pošto je iz Heinza iscijedio istinu, Chat osjeti griznju savjesti

što ga je na to prisilio. No, barem je bio uvjeren da se Heinz ne stidi svoje prošlosti.

Poslije večere, kada je domaćin ponudio goste cigarama i konjatom i kada je Martha odvela gospode u salon na kavu, Chet je zamolio Heinza da mu napiše pismo za Ikea Lyncha.

– I, molim vas, navedite da se donosilac pisma zove Clete Christianson.

Bivši general Konfederacije napisao je pismo za svog nadglednika sitnim i čitkim rukopisom.

– Je li ovako dobro? – upitao je Cheta i pružio mu pismo.

– Izvrsno, hvala vam – odvratio mu je Chat pošto je pročitao pismo.

– Znaš, Same, začudilo me da si poslao onu dvojicu šerifovih pomoćnika za stadom, a nisi me tražio da im napišem preporuku za Lyncha – predbacio je Heinz Krugeru koji je stajao pokraj njih.

– Kojim pomoćnicima? – zapitao ga je tobože začuđeno Kruger, dok ga je Chet pogledao namrštena lica.

– Pa, onima koje si poslao za mojim stadom. Kako se ono zovu? Quigley i Raskour. Zašto za njih nisi zatražio pismo?

– Oh, da, da... Razumiješ, nismo htjeli da se o tome priča po gradu – zbunjeno je promućao Kruger.

Idućeg je dana gotovo cijeli grad došao na pokop Petea Carlsona. Poslije obreda i ukopa Chet i Miriam vratili su se poslijepodnevnom kočijom u Kettle Springs. Za putovanja Chet je izložio Miriam svoje planove i namjere, jer je želio čuti njezino mišljenje i njezine napomene. Miriam je bila iz ugledne obitelji s Istoka, a na Zapad je došla kada je pobjegla od kuće da se ne mora udati za čovjeka koga joj je namijenio otac. Stoga je Chet bio

presretan što je ta pametna žena pristala, barem u načelu, da pođe za njega.

Miriam je, doduše, neprekidno odgađala dan njihova vjenčanja sve dok je Chet suvlasnik saluna »Oasis«, koga je ona nazvala običnom krčmetinom i kartašnicom, što je pak ogorčavalo Cheta, koji je držao da je ugostiteljstvo čestiti posao kao i svaki drugi.

Miriam je željela da se Chet bavi stočarstvom ili bilo čim drugim. Da bude šerif, na primjer. I bilo joj je drago što su već dva grada ponudila Chetu šerifovo mjesto, najprije Myron Creek, a zatim Buffalo Junction. Stoga je bila protiv toga da Chet udari prečacem za stadom. Miriam je htjela da Chet najprije navrati u Myron Creek, a tek zatim da pođe stazom na put.

– A zašto? – upitao je, premda je znao sve razloge.

– Zbog više razloga. Prvo i prvo, još nikada nisi putovao Zapadnom stazom, pa ćeš je lakše naći pođeš li na put iz Myron Creeka. Drugo, pouzdanije je putovati poštanskom kočijom, nego sam jahati preko prerije do Myron Creeka. Treće, u Myron Creeku možeš kupiti odmorene konje, pošto se i ti tamo dobro odmoriš i naspavaš.

– Ima li još koji razlog?

– Još samo jedan. Pogodi koji!

– Želiš da pogledam grad i vidim kako se tamo živi?

– Zar to nije dovoljan razlog?

Chet je mogao nabrojiti jednako toliko razloga da se ne pojavljuje u Myron Creeku, ali je nije htio razočarati. U ponedjeljak ujutro otputovao je poštanskom kočijom u Myron Creek.

Kada je posljednji put bio u Myron Creeku, odmah poslije završetka građanskog rata, bila je to obična selendra na koju su nasrtali ratoborni Indijanci i pljačkali

izgladnjeli odbjegli vojnici poražene vojske Konfederacije sve dok mjesto nije dobilo vojnu posadu, odred konjaništva Sjedinjenih Država. Stoga je Chet bio vrlo ugodno iznenađen kada je vidio da se Myron Creek poslije rata razvio u pravi grad, a njegovo stanovništvo utrostručilo.

Pošto je prošetao ulicama, navratio je u salun »Overland« i naručio na šanku čašu piva. Kao što to obično biva u salunima u tim krajevima, uz njega se stvorio čovjek koji je jedva čekao da s nekim prozbori koju riječ.

– Thaddeus Baker – predstavio mu se čovjek odjeven u gradsko odijelo i s najdužim brkovima koje je Chet ikada vidio.

– Ja sam Clete Christianson. Ovo se mjestance, bogami, izmijenilo nabolje otkad sam posljednji put bio ovdje.

– Mnogo se ljudi vratilo poslije rata, a došlo je mnogo i doseljenika, osobito otkad ovuda prolaze stada što idu na sjever prema željezničkoj utovarnoj postaji.

– I stoga se Myron Creek obogatilo i razvio?

– Kao da njime vozite kola puna zlatnika i dijelite ih svima, koliko tko poželi. Grad je postao važno trgovište za stočare, jer stotinu milja uokrug nigdje nema ni jednog jedinog naseljenog mjesta. Goniči se ovdje opskrbljuju opremom prije odlaska dalje na sjever. Svega ovdje ima za mlade momke; i pića i lakih žena i svakovrsne zabave.

– A što će biti kada stada više ovuda ne budu prolazila? – upitao ga je Chet.

– Jednog dana više neće prolaziti, to je pouzdano, ali će do tada grad imati druge prednosti. Myron Creek će uskoro dobiti i željeznicu.

– Tako će se grad i dalje razvijati i ovdje će biti ugodno živjeti – zaključio je poluglasno Chet, pa upitao razgovorljivog brkonju: – A čime se vi bavite, gospodine Bakeru?

– Ja sam trgovac, vlasnik najveće trgovine mješovitom robom u glavnoj ulici: »Baker's General Store.« Navratite kad imate vremena. Ali, vi tek što ste stigli u grad, zar ne?

– Na prolazu sam. Ovdje sam prvi put bio prije tri-četiri godine. A kažite mi molim vas, da li će ovamo uskoro stići stada?

– Ljeti stiže jedno stado na tjedan, u prosjeku, naravno. Ove će godine stizati još i češće. Nastave li tako, ove ćemo godine imati dva stada na tjedan.

– To je mnogo stoke i goniča.

– I dobra zarada za nas, prijatelju moj!

– Prošlog je tjedna krenulo jedno stado na sjever iz Buffalo Junctiona. Je li se možda ovdje zadržalo?

– A vi ste iz Buffalo Junctiona?

– znatiželjno će Baker.

– Iz okolice. Družba za koju vas pitam je s ranča Bar H – odgovorio mu je Chet.

– Bili su ovdje. Sjećam ih se. Ala se ti momci znaju dobro zabavljati – oduševljeno će Baker.

– Sjećate li se možda kada je to bilo?

– Kako ne! U subotu. Stigli su predvečer. Neki su bili u gradu još i poslije ponoći. Dobri su momci, premda su nešto skrivili prije odlaska iz Buffalo Junctiona.

– Zašto? – tobože se začudio Chet.

Brkati je trgovac izvadio zlatan sat iz džepa, pogledao koliko je sati, pa se pogladio po brkovima.

– Zato ih se dobro i sjećam. Inače, ovuda prolazi mnogo kau-

boja s mnogih rančeva i tko bi ih sve upamtio. Ali sinoć su za njima ovamo stigla dva smiješna svata.

– Zar šerifovi pomoćnici iz Buffalo Junctiona? – upitao ga je nestrpljivo Chet.

– Baš oni, gospodine moj! Krepali smo od smijeha kad smo ih vidjeli i dok smo od njih doznali što zapravo žele i koga traže. Zar su doista kauboji s ranča Bar H ubili šerifa i silovali maloljetnicu prije odlaska iz Buffalo Junctiona?

– zanimalo je Bakera.

– Čuo sam nešto o tome. Nisam iz Buffalo Junctiona, pa vam ne bih znao reći – izvlačio se Chet.

– Eh, ta dvojica! Prava sprdačina. Jedan mršav i dug, a drugi nizak i debeo. Ozbiljna lica i sumnjičavi, zrikali su naokolo po gradu baš kao da su upali u prurušeno apaško selo, spremni da zapucaju svakog trenutka. U početku su mudro šutjeli. Držali su se vrlo tajanstveno. A zatim, kada su iskapili dvije-tri čašice, sve su nam izblebetali, vrlo ponosni na svoje šerifske zvijezde.

– Nosili su zvijezde? – upitao ga je Chet zaprepaštenim glasom, pa iskapio pivo.

– O, da! Prespavali su u hotelu. Odjezdili su iz grada odmah poslije doručka.

– I otišli su za stadom s ranča Bar H?

– Tako su nam barem rekli.

– Je li još netko došao za njima iz Buffalo Junctiona? – nije se Chet mogao suzdržati da ne upita brkatog trgovca.

– Tko bi vam to znao! Možda. Ovim gradom prođe mnogo putnika svaki dan. Tko bi ih sve upamtio? Ali ona dvojica! Nema toga kome nisu upali u oči.

Poslije razgovora s brkatim trgovcem Chet je otišao kupiti ko-

nje u gradskoj konjušnici. Odabrao je malenu ridu kobilu i snažna vranca.

Sutradan u praskozorje bio je već pet milja sjevernije od grada, jezdeći prema Zapadnoj stazi. Unatoč teškom zadatku koji ga je pritiskao poput jarma, Chet se, budući da je sjedio ponovo u sedlu, osjećao neobično slobodnim. Bilo mu je drago što je posjetio Myron Creek i vidio kako diše grad. Miriam će zacijelo biti sretna što sam je poslušao, pomislio je Chet.

Kada je napokon naišao na svježe tragove kopita i papaka, koje su, bio je u to uvjeren, za sobom ostavila goveda i konji kauboja s ranča Bar H, sunce se već nisko spustilo, pa mu je sjalo u oči i zasljepljivalo ga. Zaškiljio je da bolje vidi gdje je Zapadna staza. Tek tada je opazio da već jaši tom stazom. Slijedio je tragove miljama, tražeći istodobno pogodno mjesto gdje bi mogao u miru prenoćiti. Sumrak je već zasivio zemlju kada je ispred sebe ugledao onizak, grmovit brežuljak oko koga je tekao dubok potok. Napojio je konje i sam utažio žed, a zatim se grmljem i uz strmu stjenovitu kosinu popeo na brežuljak.

Podno sljemena brežuljka naišao je na malenu travnatu uvalu. Pustio je konje da slobodno pasu do mile volje, znajući da neće poći strmom padinom ako ih nitko ne potjera. S vrha brežuljka pucao je dobar vidik na sve strane.

Zaključio je da se nitko ne može nečujno došuljati na brežuljak i neugodno ga iznenaditi, jer će ga probuditi svaki šum u tihoj noći. Pojeo je skromnu večeru a da nije zapalio vatru. Noćni lahor raznio bi dim miljama prerijom i odao njegov položaj. Čim je na zemlju pala

noć, zamotao se u gunj, ispružio i zaspao.

Probudio se dok je još mjesec obasjavao zemlju blijedomodrom svjetlošću. Vidljivost je bila dobra, gotovo kao i danju, premda manje oštra. Pošto je natovarao opremu na kobilu i osedlao vranca, potjerao je konje niz brdo istim putem kojim su se i popeli na brežuljak. Ponovo ih je napojio na potoku, umio se i napunio pljoske svježom vodom, pa krenuo dalje. Tjerao je konje hitrim kasom da prevali što više milja po svježem jutarnjem zraku i ostavi za sobom što više ispržene polupustinje prije nego grane sunce i udari pripreka.

Kada je sunce izašlo i zora zarudjela, Chet opazi lešinare kako kruže nebom ispred njega. Ali lešinari su neizbježna pojava u tom bezvodnom, pustinijskom kraju, pa u tome nije vidio ništa neobičnog.

Za doručak je sažvakao komad suhe govedine i zalio je vodom iz pljoske a da nije uopće silazio sa sedla. Pustio je vranca kaskati laganim korakom, ali neprestano prema sjeveru. Uskoro se približio i mjestu nad kojim su kružili lešinari.

— Ono nad čime kruže ili je još živo ili je tek nedavno uginulo, jer se te ogavne ptičurine još ne usude sletjeti na žrtvu i početi gozbu — rekao je glašno kao da konjima objašnjava odakle tamo lešinari.

Tada mu je palo na pamet da lešinari čekaju da se ugoste ljudskim mesom. Oprezno je dojahao do ruba obližnjeg brežuljka i provirio. Opazio je dvojicu muškaraca. Ležali su na ledima. Bili su mrtvi, jer nitko živ u toj žarkoj pustinji ne bi ležao na ledima, licem okrenutim u usijano sunce. Čim je ugledao pepeo logorske vatre, odmah mu je bilo jasno kako su zaglavili. Mjesto

koje su odabrali da se odmore nije bilo zaklonjeno. Vatra što su je zapalili, vidjela se nedaleko.

— Ta dva blesavca bijahu štenad u zmijskom leglu! Koja bi druga budala naložila vatru izvan zaklona u ovim krajevima i tako potpisala smrtnu osudu?

Prijahao im je bliže. Odmah je vidio da je jedan visok i mršav, a drugi nizak i zdepast. Opazio je i odsjaj zvijezde s dugonjine košulje. Razgnjevio se.

— Onaj prokleti kučkin sin! Prokleti južnjački general! On ih je dao ubiti! Dao je ubiti tu dvojicu jadnih, bespomoćnih, blesavih žutokljunaca! — derao se iz sveg grla Chet, premda nikog nije bilo u blizini da ga čuje. — Dao ih je ubiti da zaštiti svoje ušljive i smrdljive probitke! — pjenio se Chet srca puna gorčine i zgražajući se nad tim odvratnim činom koji je bio obično, krvavo umorstvo.

Sjahao je. Paul Quigley i Charley Raskour bijahu ustrijeljeni u potiljak iz neposredne blizine, što im je spalilo kosu i opržilo vrat.

Ubojice su im ukrale opremu, oružje i konje i sve što su im našli u džepovima. Međutim, nisu odnijeli ništa što je odavalo identitet umorenih. Chet je pokupio te stvari i spremio ih u bisage.

Kako nije imao lopte, morao je rukama i kamenjem iskopati grob za umorene šerifove pomoćnike. Taj je mučan posao trajao nekoliko sati. Položio je tijela u plitku raku i zatrpao ih prašinom i kamenjem.

Za ukopa Chet je bacio letimične poglede oko sebe. Kada je iskopao raku golemi lešinar sletio je na голу granu osamljena hrasta nedaleko od groba. Chet je dobro upamtio taj hrast kako bi poslije mogao što lakše naći mjesto gdje se nalaze grobovi. Pokrio ih je teškim i

gromadnim kamenjem kako bi bio siguran da ih neće iščeprkati lešinari ili gladni kojoti koje će privući smrad smrti.

Niz Chetovo lice i ruke tekli su potočići znoja kada je na grobove navalio posljednji kamen. Konji su stajali nedaleko od njega i strpljivo ga čekali, skapavajući od vrućine.

Zastao je da se malo otpuše. Pokušavao je da se domisli tko bi mogli biti ubojice i kojim su putem otišli. Šerifovi pomoćnici zanoćili su na mjestu kojim je nedugo prije toga prošlo cijelo stado s ranča Bar H. Chet nije našao tragova prema jugu, u suprotnom pravcu od onoga kojim je prošlo stado, a nije našao ni tragova koji bi vodili bilo na istok, ili zapad. Znači, ubojice su slijedili stado da bi zameli svoje tragove. Sići će sa Staze kada im se za to ukaže najpovoljnija prilika.

Stao je nad grobom i skinuo šešir.

– Da su ovi lešinari znali ono što znam od prvog dana, oni bi nad vama počeli kružiti već u Buffalo Junctionu. Vas ste dvojica bili neiskusni nespretnjakovići što su htjeli obaviti posao koji može obaviti samo stručnjak. No, to još ne znači da ste i zaslužili takvu smrt. Ne, doista niste! Stoga ću vas osvetiti i pobrinuti se da vaša tijela budu prenesena na groblje u Buffalo Junctionu i tamo dostojno pokopana.

Chet je pokrio glavu šeširom. Prebacio je sedlo na kobilu, a bisage s opremom na vranca i uzjahao kobilu. Na prolazu se osvrnuo na goli hrast. Lešinar je ljutito zagraktao dok je Chet jahao pokraj hrasta.

– Kuš, ružna ptičurino, ili ću te ustrijeliti! – povikao je Chet na odvratnog škanjca.

Cijeli je taj vreli dan proveo u sedlu. Kada se spustio prvi sum-

rak, zaustavio se da promijeni konje. Pošto je opet bio u sedlu, pojačao je blagom uzvisinom i s vrha pomno promatrao put iza sebe. Daleko iza njega dizao se oblacić prašine. Polagano, jedva vidljivo s te udaljenosti, oblacić se primicao sve bliže Chetu.

– Do vraga! Samo su mi još i oni trebali – opsovao je i podbo vranca ostrugama.

IV

Zaustavljajući se samo tu i tamo da napoji konje ili odspava sat-dva, Chet je jahao kroz noć. Noćni ga je zrak osvježavao, a mjesečina mu je osvjetljavala put. Ujutro otisci tragova stada s ranča Bar H učinili su mu se svježijima nego oni na koje je naišao dan prije. Chet je bio uvjeren da je dobrano sustigao stado s ranča Bar H unatoč tome što je izgubio dosta vremena ukapajući šerifove pomoćnike iz Buffalo Junctiona.

Nastavio je slijediti tragove prema sjeveru razmišljajući što mu je činiti. Jahači koje je vidio u preriji mogli su ići na sjever radi sijaset razloga, razloga koji možda nisu imali nikakve veze s Chetom Carlsonom. Jahali su uobičajenim putom, što je bilo kudikamo pouzdanije nego da su udarili prečacem. S druge strane, jahače je možda za njim poslao William Heinz i možda su to oni isti ljudi koji su ubili šerifove pomoćnike, ljudi koji su i njega slijedili da bi ga ubili!

Stoga je Chet odlučio ustanoviti da li ti ljudi slijede baš njega, ili su se sasvim slučajno našli na istom putu. Skrenuo je oštro ulijevo, jašući ravno prema zapadu nekoliko

milja. Čim bi naišao na tlo na kojem njegov konj nije ostavljao tragove, kao na primjer kamenjar, Chet bi mijenjao pravac, uvelike krivudajući lijevo-desno.

Oko sredine prijepodneva skrenuo je udesno i udario prema sjeveru, a u podne, pošto je opet prebacio sedlo s ride kobile na vranca, vratio se ponovo prema zapadu.

Zapadno od Staze kojom se valjalo stado s ranča Bar H krajevi su bivali sve suši, suroviji i ogoljeli, trava siromašnija, stabla rjeđa, potoci usahli, vrućina zagušljiva, a pod svakim udarcem kopita podizao se veći i gušći oblaci sitne prašine.

Sredinom poslijepodneva Chet je okrenuo udesno i ponovo pošao prema sjeveru, znajući da ga u toj pustinji nitko neće slijediti bez ozbiljna razloga.

Kada je ugledao brda u daljini na zapadu, pojahao je prema njima unatoč tome što ga je to skretanje odvodilo još dalje od stada s ranča Bar H. Čim se predvečer tog dana približio stadu, odmah je opazio da su brda obrasla šumom i visokom travom. Prvi zeleni otok u tom sivom moru žedne pustinje!

Požurio je da na vrh najbližeg brijega stigne još za dana.

– Prokleta ti duša! Prokleta ti duša, Williame Heinze! – opsovao je glasno čim je ugledao oblačiće prašine koji su mu potvrđivali da ga progone nepoznati jahači.

Sišao je niz brdo do potoka brzaca u podnožju brijega. Rasedlao je vranca i skinuo bisage s ride kobile. Sputao im je noge, ali na tratini nedaleko od vode da konji mogu slobodno pasti i piti. Legao je trenutak na travu da odmori umorne i bolne mišice. Tijelo mu je bilo iscrpljeno, ali duh svjež i bistar.

– Možda bi bilo najbolje da dam petama vjetra – rekao je glasno i pogledao u konje koji su još bili čili unatoč napornom putu koji su prevalili.

Udari li ravno na sjeveroistok, mogao je stići stado s ranča Bar H još prije nego ga dohvate progonitelji. Ako je te ljude za njim poslao William Heinz, onda mu to neće mnogo pomoći. Dapače, upast će u paukovu mrežu i bit će u većoj opasnosti nego u preriji.

Izašao je iz hlada uz obalu potoka i ponovo se popeo navrh brda. Sudeći po brzini kojom su napredovali, Chet je zaključio da će ga progonitelji stići još prije mraka i da će biti umorni kao i on. I da se nigdje neće zaustavljati, jer sve do podnožja brda nigdje nije bilo ni kapi vode.

– A kada dojašu ovamo, što će biti sa mnom? – upitao se Chet.

Stao se osvrtni oko sebe i proučavati okoliš. Ravna pustinja prostirala se prema zapadu i prema jugu. Kraj prema sjeveru bio je nešto zeleniji, a obronci brda pružali su se nekoliko milja prema sjeveru.

Zamislio je taj kraj kao zemljopisnu kartu i razradio plan dočeka svojih nepoželjnih gostiju.

– Dodite samo, gospodo! Samo dodite, ali noćas ćete zagristi u tvrd orah, bogami. Neće vam biti lako kao s onom dvojicom jadnika. Noćas ćete se, bogami, neugodno iznenaditi – zarežao je izazovno na progonitelje.

Polagano je sišao do obale potoka. Nekoliko metara uzvodno od mjesta gdje su pasli konji, obrijao se i okupao. Kada se osušio, osjećao se kao preporođen.

Osedlao je kobilu, jer je bila mirnija od vranca i odjahao dublje u brda. Cijelo je vrijeme pogledao sad lijevo, sad desno. Prosudio je

da je zeleno područje na nekim mjestima najuže milju, do milju i pol, a na nekim najšire tri do četiri milje. Pamteći dobro mjesta kojima je prolazio, Chet se zaputio dalje na sjever sve dok nije stigao do početka pustinje. Zaključio je da je zeleni otok dugačak nekih deset do dvadeset milja.

Do tada se Chet nije trudio da zamete tragove, ali na povratku je pazio da za sobom ne ostavi ni najmanji otisak kopita. Stoga se u gusto zelenilo vratio kamenitim koritom plitkog potoka. Čim je dojahao do prvog brežuljka u tom dijelu zelene oaze, popeo se na njegovo ravno sljeme. Sjahao je i sputao konjima noge. Ostavio ih je da pasu zelenu travu, ali ih nije rasedlao. Provjerio je pravac kojim puše vjetar, podigavši zaslinjen prst visoko iznad glave.

Kada je ustanovio pravac vjetra, krenuo je skupljati otpale grane i suhe grančice. Čim je skupio dovoljno granja, složio ih je u šest podjednakih hrpica u pravcu kojim je puhao vjetar. Zatim je iščupao travu u uskoj brazdi koja je spojila svih šest kresova i ispunio je suhim grančicama.

— Pripazi nam na stvari dok se ne vratimo — rekao je vrancu i potapšao ga po vratu.

Kleknuo je uz prvu hrpu granja i potpalio je s vjetrovite strane. Kad je ustanovio da se vatra rasplamsala, uzjahao je ridu kobilu i spustio se niz brijeg, držeći se puta kojim je već išao prema sjeveru.

Izjahao je iz zelenog otoka u pustinju sve do ravna kamenjaka. Skrenuo je zatim prema zapadu, tjerajući kobilu laganim korakom da bi za sobom ostavila što nejasnije tragove. Kada je stigao do kraja kamenjaka, okrenuo je prema jugu i vratio se natrag u zeleni otok.

Čim je ušao u šumarak, udario je prema jugu. U usporedbi s prašnjavom, žarkom pustinjom, u šumarku je bilo sjenovito i prohladno, ali Cheta je svejedno pritisкала lagana sparina, koja je najavljivala kišu. Oblačno nebo i mračna noć bez mjesečine dobro bi mu došli za njegove nakane.

Pošto se smračilo, pustilo je kobilu da sama traži put kroz noć, a on se prepustio uspomenama iz mladosti koje su se odjedanput raspršile kada se sjetio blistave ljepote Erice Earnshaw i njezine zavodljive mladosti.

Nije jahao ni pun sat kada je kroz granje i šipražje opazio plamen svojih kresova s lijeve strane oko milju Izvukao istoku. Izvukao je pušku iz toka u sedlu, ubacio metak u cijev i položio je preko sedla. Zatim je podbo kobilu u lagan kas prema jugu po travnatim livadama između brežuljaka.

Nakon nekoliko milja jahanja, zaustavio je kobilu i sjahao. S puškom u desnoj ruci krenuo je naprijed pješice, vodeći kobilu za uzde. Pazio je da hoda što tiše, premda su se njegovi koraci jedva čuli od zrikanja tisuća raspjevanih cvrčaka.

Pješčenje mu je godilo poslije duga jahanja. Osećao se sigurnijim na zemlji dok se približavao neprijatelju. Cijeli se rat borio kao pješak. Tek potkraj rata, kada je bio promaknut u oficira, jezdio je u borbe na konju.

I u tom je trenutku osjetio zagrižljivu mržnju prema Williamu Heinzu. I spoznao je zašto ga mrzi iz dna duše.

Chet nikada nije mrzio pješadiju Konfederacije. Pješadija Juga bila je u jednakoj kaši kao i pješadija Sjevera. Obje su se uvijek borile u prvim rovovima na bojištima. I pje-

šadija je bila rod vojske koji je u ratu najdalje od civilizacije i njezinih pogodnosti, najviše oslobođen ljudskosti, udobnosti, čistoće i svega što je lijepo. Oni su u kreševu obični ciljevi neprijateljeve pješadije, neprijateljeva topništva i što je najgore, prema Chetovu mišljenju, neprijateljeva konjaništva. Stoga je neprijateljevu pješadiju cijenio kao svoju.

A najviše je mrzio konjaništvo Konfederacije. Oni su ih napadali iz busije, s mjesta neoznačenih na kartama. I svaki bi put ostavili za sobom klaonicu, a zatim se naglo izgubili kao što su se i pojavili, gotovo bez ikakvih gubitaka.

Najradije su napadali poljske kuhinje i intendantsko osoblje koje se u pozadini kretalo nenaoružano.

Chet se još živo sjećao konjaničkog oficira Konfederacije s gustim zaliscima kako sječe sve živo oko sebe dugačkom sabljom. I dok je on pokušavao da ga ustrijeli iz zaklona, oficir je sasjekao ili osakatio barem desetak neboraca. Dvojici, još zapravo dječacima, odsjekao je glavu, a trećem raskolio lubanju.

Razdražen krvoločnošću južnjačkog konjaničkog oficira, jedan se kuhar goloruk bacio na krvnika, pokušavajući ga zgrabiti za vrat. Možda bi i bio u tome uspio da ga nije drugi južnjački konjanički oficir ubo mačem u vrat s leđa. Kuhar je u smrtnom grču strgao oznaku čina s oficirove odore – zvijezdu brigadnog generala konjaništva Konfederacije.

Chet se zakleo da će ga ubiti ako ga ikada opet vidi. I tada, premda William Heinz nije nimalo nalikovao na krvoločnog generala, Chet je svu svoju gnjevnu mržnju ustremio na vlasnika ranča Bar H.

Dok je jahao u noći, njegova ga je mržnja toliko zaslijepila da je gotovo počeo vjerovati kako je William Heinz dao ubiti i njegova brata Petea samo da bi zataškao silovanje na Earushawovoj farmi i tako zaštitio njegove kauboje i svoje dragocjene probitke koje će mu donijeti prodaja stada.

Mjesec je izašao Chetu s lijeve strane i vratio ga natrag u stvarnost. Obasjao je nebo koje je, na Chetovo veliko razočaranje, bilo vedro i bez oblaka. Vidljivost je bivala sve bolja, što mu je zadatak činilo sve opasnijim i težim.

Uskoro, kada se šuma prorijedila, Chet je opazio da je stigao do južnog ruba zelenog otoka. Zastao je i osluškivao.

Osvrnuo se prema sjeveru u pravcu kojim je dojahao i u daljini opazio odsjaj svojih rasplamsalih kresova. Nigdje, međutim, nije opazio ni traga progoniteljima.

Spustivši se niz padinu, Chet povede kobilu prema istoku, držeći se nizine. Zastajao je svakih stotinjak metara i osluškivao. Čuo je jedino glasove i šum noćnih kukaca i krikove noćnih ptica. Tek što je tako prevalio koju milju, kobila je odmahнула glavom i zastrigla ušima. Tada je i Chet čuo tiho mrmljanje glasova s lijeve strane.

Stisnuo je u šaku kobilinu gubicu da ne bi zanijštala kad nanjuši konje u blizini. Odveo ju je u guštik i zavezao za stablo, tepajući joj neprekidno da je primiri. Ponovo je zaslino prst i podigao ga uvis da odredi pravac vjetra. Uzeo je zatim pušku, a laso objesio o opasač s revolverom, pa se počeo šuljati suprotnim pravcem od vjetra.

Pošto je našao mjesto u pravcu vjetra, da ga ne nanjuše konji

progonitelja, podigao je glavu i ogledao se oko sebe.

Polagano se počeo penjati uz obližnji brežuljak s kojeg se nadao vidjeti mjesto gdje se odmaraju nepoznati jahači. Puzao je na sve četiri, vukući pušku uza sebe.

Najprije je ugledao njihovu logorsku vatru, malenu i zapaljenu u rupi, tako da se mogla vidjeti samo s uzvisine. U sjeni, oko pedesetak metara dalje, dvojica su muškaraca bezbrižno sjedila pod stablima. Vreće za spavanje prostrli su ispred sebe.

Chet ih je pažljivo promotrio. Neobrijani i prljavi, doimali su se kao da se mjesecima nisu umivali. Naginjali su iz boce koju su jedan drugom naizmjenično dodavali. Mogao je čuti njihove glasove, ali nije mogao razabrati ni riječi.

Zaudarali su kao tvorovi na ustaljeni viski, znoj i prljavštinu.

Ležeći potrbuške, Chet je čekao da vidi koliko ih ima, ali na njegovo veliko iznenađenje, nije bilo više nikoga osim njih dvojice.

Na prostoru između Cheta i vatre, oko trećinu puta do mjesta gdje su sjedila dvojica smrdljivaca, smireno i zadovoljno pasla su četiri konja sputanih prednjih nogu.

— Proklete budale! Zar život u ovoj divljini nije dovoljno opasan i za trijeznog čovjeka — promrmljao je Chet kada su razbojnici ispraznili bocu i uvukli se u vreće za spavanje, pa blaženo zahrkali.

Bezbriznost i spokoj dvojice razbojnika pobudili su u Chetu sumnju da negdje u blizini, na straži, bdiye i treći razbojnik.

Obišao je oprezno mjesto oko vatre, ali ništa sumnjivo nije opazio.

— Znači da računaju da će ih konji probuditi, dođu li im u posjet nepozvani gosti, a ako je to tako,

onda su se grdno prevarili — promrmljao je Chet.

Prišuljao se četveronoške konjima. Polagano im se približavao, uvukavši se između njih i usnulih razbojnika. Svaki put kada bi zastao da malo otpuše, pažljivo bi osluhnuo šumove u noći, očiju uprtih u vreće za spavanje.

Ustao je na noge tek kada se prišuljao do prvog konja, tako polagano i oprezno da ga je konj samo pogledao. Stajao je uz konje dok se nisu privikli na njega. Položio je pušku na zemlju s cijevi uperenom u usnule razbojнике i prišao najbližem konju. Računao je da će se hitro baciti na zemlju i zapucati probudi li se nenadano koji od razbojnika.

Nježno je stavio ruku na vrat konju, a zatim ga pomilovao i napokon potapšao. Konj je podigao glavu s trave. Chet je uzeo laso s opasača i zavezao za nj uzde što su visjele s konja.

Hodajući na vrscima prstiju, obišao je konje i zavezao im uzde za svoje laso. Tada je neko vrijeme stajao nepomično kao kip. Pošto se uvjerio da ga nitko nije čuo, skinuo je nježno i tiho sponu s prednjih nogu konja, što je bio mukotrpan i dug posao, ali uspješan. Čim je trgnuo malo lasom, pošto je kupio pušku sa zemlje, konji su poslušno pošli za njim. Ni jedan nije zanjištao, ni zarzao, a kako je tlo bilo travnato, gotovo se nije čuo topot njihovih kopita.

Rida ga je koliba strpljivo čekala tamo gdje ju je i ostavio. Zatresla je samo glavom kada ga je ugledala, kao da je njegov dolazak s konjima nimalo ne iznenađuje. Brzo je odvezao kobilu i vinuo joj se u sedlo, pa poveo za sobom povorku konja.

Idućih je desetak minuta Chet proživljavao najmučnije trenutke

te večeri. Konji, doduše, nisu suviše bili bučni, ali su ipak njihovi koraci, a i njihova pojava, utišali ostale šumove u šumi, što je bio dovoljan znak neposredne opasnosti za iskusne razbojнике. Svakog je trenutka očekivao da čuje prasak puške i metak u leđa.

Malo se opustio tek kada je prešao nekoliko milja. Podbo je kobilu u živ kas, da bi što dalje i brže odmaknuo od mjesta opasnosti. Poslije nekoliko milja skrenuo je prema istoku da zaobide kresove koje je sinoć zapalio kao mamac i da im pride s istoka, odakle će prve sunčeve zrake bosti oči busijašima koji bi ga tamo mogli čekati.

Sjahao je, pa krenuo pješice, vodeći konje za sobom.

Kada je stigao na milju do kresova, srce mu je živo zakucalo. Između stabala, a nedaleko od kresova koji su još tinjali ugledao je svog vranca s opremom. Zavezao je brže-bolje vrančeve uzde za laso, hitro skočio natrag u sedlo, podbo kobilu u brz kas i odmaglio s tog opasnog mjesta.

Tek pošto se dokopao zelenih brežuljaka i stigao izvan puškometa, usporio je konjima korak. Tada je bio uvjeren da je izmaknuo ubojicama, ma koliko ih bilo.

Pa čak kad bi ga negdje u zasjedi i čekala još dvojica busijaša, ti će morati konje dijeliti s onom dvojicom što su pijani zaspali uz logorsku vatru. Njegovi su progonitelji tako izgubili svaku nadu da će ga ikada uhvatiti, a grdno će se namučiti dok se vrate u Myron Creek, najbliži gradić.

Chet je tjerao konje odmjerenim korakom prema sjeveru. Pokatkad bi bacio pogled prema zelenim brežuljcima. Prošlo je deset minuta, pa dvadeset i napokon pola sata otkad je odande pobjegao. Nitko za

njim nije izjahao iz šumarka, nitko dotrčao da zapuca iz očaja. Očito, nitko ga više nije slijedio, ni progonio, pa je skrenuo prema sjeveroistoku, tražeći ponovo Zapadnu stazu.

— A sada, kućkine sinovi, poslušajte dobar savjet! Ako želite još koga uloviti, neka to budu zečevi i jarebice. Još samo njih i možete uloviti. Ako uskoro ne ustrijelite neku divljač, crknut ćete od gladi i nikada vam stari Heinz neće moći isplatiti vašu prljavu plaću! — povikao je Chet veselo preko ramena.

Nije osjećao ni najmanje griznje savjesti zbog onog što je učinio. U jednom je trenutku poželio da ih ustrijeli i osveti im se za smrt Quigleyja i Raskoura, ali se odmah i predomislio. Nije imao pouzdanih dokaza da ih je doista unajmio William Heinz da ubiju šerifove pomoćnike i njega. Nije čak bio uvjeren ni da su baš oni ustrijelili šerifove pomoćnike iz Buffalo Junctiona.

Njihova će krivnja biti dokazana tek kada zaplijenjene konje doveze natrag u Buffalo Junction i kada se dokaže da su doista pripadali pokojnim šerifovim pomoćnicima. A ako se razbojници ikada dovuku živi do Myron Creeka, lako će ih pohvatati i primjerno kazniti.

Sivi su oblaci zastrli nebo oko podneva. Kišica je isprva sipila, lagano roseći sprženu zemlju, a zatim je počela lijevati kao iz kabla. Lijevala je bez prestanka dva dana i dvije noći kao da su se otvorili nebo i zemlja. Uskoro se prašnjavo tlo razmočilo u ljepljivo blato kojim su konji umorno gazili. Chet ih je stoga često mijenjao, da ih što manje izmori.

Pošto je naišao na svježe otiske tragova, bio je uvjeren da su to tragovi stada s ranča Bar H. Unatoč

vrućini prijašnjih dana, noći su bile studene. Spavao je među konjima koji su ga grijali svojim tijelima. Premda je znao da po takvu vremenu može napredovati brže od stada, nije želio da izmori konje.

Dvaput je u daljini opazio Indijance, lovačke družine koje ga nisu uznemiravale. Nadao se da neće upasti u zasjedu mladih indijanskih ratnika, željnih da se dokopaju njegovih konja. Stoga nije uopće palio vatre i klonio se dužeg odmaranja i zadržavanja na jednom mjestu.

Najteže mu je bilo prelaziti rijeke. Mnogo se kauboja udavilo pri prijelazu rijeka. Čovjek nikada nije znao kada će virovita voda odnijeti čovjeka ili životinju i progutati ih.

Chet je prelazio rijeke na onim mjestima gdje ih je prešlo i stado. Ali, svedjedno, svaki put bi ga obuzeo smrtni strah, i njega i životinje. Sa šest konja vezanih za laso, ako bi se samo jednom nešto dogodilo, voda bi ih sve odnijela. A nije se usudio da ih razveže, jer ako bi se rastrčali, izgubio bi mnogo dragocjena vremena dok bi ih opet sve pohvatao.

Osim toga, četiri zarobljena konja bijahu dokaz da su razbojnici umorili šerifove pomoćnike i stoga ih je Chet morao dovesti u Buffalo Junction, pa se krvavo namučio da ih žive prebaci preko svakog prijelaza rijeke.

Poslije dva i pol kišna dana sunce je opet zasjalo s vedra neba i ispred Cheta je opet pucao bistar vidik. Zaobišao je nekoliko visokih klisura sredinom poslijepodneva, prešavši dugu uzvisinu. Izbio je na visoravan, odakle je pucao vidik na zelenu dolinu na sjeveru. Ugleđao je stado s ranča Bar H, more smeđe stoke što se pružalo mi-

ljama ispred njega, krećući se sporo prema sjeveru.

Chet je odlučio da se odmori i ruča na visoravni, uživajući u prekrasnom vidiku. Osjetio je duboko olakšanje koje mu je prožimalo cijelo tijelo. Napokon, uskoro će se naći oči u oči s kaubojima s ranča Bar H, kaubojima koji su silovali Ericu Earnshaw i ubili njegova brata. Još ga je zabrinjavalo samo kako će Ikeu Lynchy objasniti odakle mu šest konja. Ali ostalo mu je cijelo jutro i cijelo poslijepodne da izmisli odgovor. I još mnogo milja prije nego stigne do stada.

V

Miris pečenke i variva neodoljivo je privlačio Cheta kolima s poljskom kuhinjom. Ali Chet je svedjedno jahao bez žurbe najvidljivijim putem, želeći da svi goniči vide da im se približava s miroljubivim namjerama kroz sve mračniji suton.

— Gdje je voda? — upitao je ridoskog dječaka pjegava lica koji je čuvao remudu.

— Večera kod kola s kuhinjom — odgovorio mu je dječak i pokazao glavom prema kolima gdje su kauboji sjedili oko vatre i večerali.

— Hoćete li da vam pripazim na konje?

— Hvala — odgovori Chet i preda mu u ruke kraj lasa, a da se nije ni zaustavio.

Dok je prilazio vatri, nekoliko je kauboja podiglo poglede s tanjura, pa ih opet spustilo, kao da ga nisu vidjeli.

— Dobro večer! — pozdravio ih je Chet i zaustavio se desetak metara dalje od njih.

– Dobro veče, stranče! Sjaši i večeraj s nama – pozvao ga je najstariji, prosijedi kauboj, podigavši glavu.

– Hvala, baš mi kruli u crijevima – odgovorio mu je Chet i kada je sjahao, opazio je dječaka iz remude kako trči da primi konjske uzde.

– Sjedni ovdje uz mene. Hej, kuharu, spremi večeru za gosta, molim te! – rekao je prosijedi čovjek i pokazao Chetu rukom mjesto pokraj sebe.

Bio je visok gotovo koliko i Chet, vitak i mišićav kao neki mladić. Samo su bore oko očiju i sjedine u crnoj kosi odavale da je navršio četrdesetu.

– Ovo je stado i družina s Ranča Bar H. Ja sam Ike Lynch, nadstojnik ranča i vođa družine. Možeš kod nas prenoćiti ako hoćeš – rekao mu je prosijedi Lynch pošto je ispraznio svoj tanjur i položio ga pred sebe na zemlju.

– Vrlo ste ljubezni, gospodine Lynch, ali morao bih s vama razgovarati u četiri oka – odgovorio mu je Chet prije nego što je Lynch ustao.

– Najprije večeraj. Naći ćeš me uz stado – rekao mu je Lynch i otišao prema remudi.

Chet je na prvi pogled opazio da je Lynch držanjem i vladanjem vrlo nalik na svog gazdu. Bio je tip nadstojnika koji je zacijelo najviše odgovarao Heinzu, budući da je bio odraz samog Williama Heinza.

Nitko od ostalih kaubojja nije izustio ni riječi za vrijeme večere. Poustajali su od vatre, oprali tanjure u kabliču s vodom i otišli za poslom ili na spavanje. Kada je Chet htio slijediti njegov primjer, kuhar mu je uzeo tanjur iz ruke.

– Ja ću ga oprati – rekao je cdlučno kuhar.

– Varivo je bilo izvrsno – pohvalio je Chet kuhara koji je na to samo nešto progundao.

Kako ridokosi dječak još nije bio rasedlao vranca, Chet ga je odmah zajahao i pošao za Lynchom. Mjesec je sjao s vedra neba, a kauboji su već bili na noćnoj straži. Lynch je objahavao stado, želeći se uvjeriti da su svi na svojim mjestima. Chet ga je stigao i jahao uz njega bez riječi. Tako su neko vrijeme šutke jahali jedan uz drugog dok ga napokon Lynch nije upitao:

– Sto mi imaš reći, stranče?

– Donio sam pismo za vas – odgovorio je Lynch i pružio mu pismo.

Lynch je otvorio pismo i pročitao ga, a zatim složio i spremio u džep na košulji.

– Moj ugovor – počeo je Lynch poslije kraće šutnje – s Billom Heinzom ovlašćuje me da po svom nahodenju unajmljujem i otpuštam radnu snagu. Ali pretpostavljam da vi ovamo niste došli zato da tražite posla, nego zbog nekih drugih razloga, dovoljno važnih da Bill Heinz napiše ovo pismo. No to više nije moja briga. Moja su briga stado. Stoga se moramo dogovoriti kako ćete obavljati svoj posao, a da se meni pri tom ne motate pod nogama i ne smetate mi u poslu. Imate li neki prijedlog?

– Ne razumijem vas dobro? – napomenuo je Chet koji je odmah zapazio da ga je Lynch počeo oslovljavati s vi otkako je pročitao Heinzovo pismo.

– Sto biste mogli raditi, a da vas to ne ometa u obavljanju vašeg zadatka? Mogu vas zaposliti kao izviđača ili lovca. Da li vam to odgovara?

– A zašto me ne biste uzeli kao običnog kaubojja?

– Slušajte, kauboji s ranča Bar H nisu mačji kašalj.

– I vi mislite da im nisam dora-stao?

– Našao bih se u nebranu grožđu kad bih vas zaposlio kao kauboja, a poslije ustanovio da ne znate posao ili ga ne možete obavljati kako valja. Uzimam samo vrsne kauboje i ako netko dvaput učini jednaku grešku ili nešto zabrljavi, dobiva odmah nogu.

– Recimo da ta pravila vrijede i za mene bez ikakvih ustupaka. Meni bi to odgovaralo.

– Jeste li ikada već jahali sa stomkom?

– Shawnee-stazom dvaput, od Sedolia do Boxtera. I Chisholm-ovom stazom tri puta, od Abelinea do Newtona.

– Sjećate li se, možda, imena vođa?

– Ne sjećam se, ali neki su doista bili više nego dobri.

– Prema onom što stoji u pismu, moram vas uzeti. Upozoravam vas da se izlažete opasnosti ako želite da vas zaposlim kao kauboja. Jer, ne budete li obavljali svoj dio posla kako valja i budete li štogod zaboravljali, otjerat ću vas kao svakog drugog. Zašto ne biste onda radije bili izviđač?

– Radije bih radio kao kauboj.

– Vaša volja. Dobit ćete hranu i dvadeset i pet dolara mjesečno. Dajem vam pokusni rok od dva tjedna. Ako u tom roku zadovoljite, povećat ću vam plaću na trideset i pet dolara.

– Pošteno, bogami. Kada ću noćas na stražu?

– Čini mi se da ste još umorni od naporna puta. Odmorite se i dobro naspavajte. Sutra ujutro mi se opet javite. Objasnit ću vam kako mi tjeramo stado i onda vam odrediti mjesto i posao.

– Hvala vam! – rekao mu je uljudno Chet prije nego je okrenuo konja i odjahao prema kolima s kuhinjom.

Stado se pogodno smjestilo za noć i dok se vraćao prema logorskoj vatri, Chet se osjećao kao u dobra stara vremena kada je radio kao gonič. Pao mu je težak kamen sa srca čim se pridružio kaubojima s ranča Bar H. Imao je valjanih razloga da vjeruje kako Ike Lynch nije primio nikakva upozorenja i da ih nikada neće ni primiti, čak ako ih je Heinz i poslao. Činilo mu se vrlo vjerojatnim da je onu dvojicu ubojica, kojima je uzeo konje, unajmio Heinz ne samo da ubiju šerifove pomoćnike nego i da upozore Lyncha na njega, Cheta, ili da ga čak ubiju.

– E, gospodine Heinz, grdno ste se prevarili u računu, jer su vaši izaslanici samo napola obavili zadataka – promrmlijao je tiho Chet.

Vratio se u remudu, rasedlao vranca i uzeo gunj s ride kobile, pa ih ostavio na brigu ridokosom dječaku. Kada se vratio logorskoj vatri, prostro je gunj između kola s kuhinjom i kola za spavanje. Izuo je čizme i ispružio se. U tren oka je zaspao.

Za vrijeme doručka Ike Lynch je obznanio svojim kaubojima da će s njima do Ogallale jahati i Clete Christianson. Ljudi su zaklimali glavama. Čulo se i mrmljanje, ali Chetu nitko nije pružio ruku. Nisu stoga bili ni gori ni bolji od drugih goničkih družina. On je, naime, najprije morao pokazati što zna, a tek nakon toga primit će ga kao jednog od svojih.

– Ja sam Marty Evans – predstavio mu se plavokos momčić koji je prišao Chetu poslije doručka.

– Zadužen sam za remudu. Sinoć ste doveli šest konja. Gospodin

Lynch mi je rekao da vas pitam želite li da ih koristimo kao i sve ostale konje? – dodao je momčić.

– Da. Samo ih nećemo prodati kad stignemo u Ogallalu, kao ostale konje.

– Dobro. O njima ću se brinuti. Dajte svoje bisage i gunj onom ridokosom dječaku. Zove se Billy O'Hare. On je također ovdje na naukovanju. Ja ga nadzirem.

Čim je odabrao konja, osedlao ga je. Dan je bio vedar i sunčan, ali jutro je bilo svježije. Stado je krenulo, a kako je tlo još bilo vlažno, prašina se nije dizala ispod kopita. Kauboji su se pravili da ga ne vide dok je prolazio pokraj njih, a on ih baš iz inata nije htio pitati gdje je voda družine. Našao ga je na čelu stada u razgovoru s izviđačem. Usporio je konju korak i čekao da ga Lynch pozove sebi.

– Čekate da vam dam upute? – upitao ga je Lynch, a Chet je tek tada dotjerao konja uz njegova i potvrdno kimnuo glavom.

– Na platnom popisu – počeo je Lynch – zajedno s vama imam sedamnaest ljudi. Osim kuhara, mene, dvojice naučnika, Evansa i O'Harea, zajedno s vama trinaest kauboj. Hoćete li pogledati popis imena?

Chet je pročitao popis i na njemu našao imena kauboj koji su silovali Earnshawovu kćer i ustrijelili njegova brata. Atterbury, Bentz, Cox, Dusenburger, Fagan, Gatling, Nolty, Peters, Shrowmeyer, Tate, Ulman i Vincent, zapamtio je njihova imena, pitajući se s koliko će ih se s tog popisa morati ogleđati.

– Vaše ime dolazi između Bentza i Coxa, a to je vrlo važno, jer se moje straže danju i noću smjenjuju abecednim redom. A sada dodite sa mnom da vam poka-

žem kako tjeramo stado – pozvao ga je Lynch.

Chet se popeo s Lynchom na obližnji brežuljak, odakle je pucao vidik na tri tisuće dugorogih grla koja su se polagano kretala. Nabrojio je jedanaest kauboj oko stada. Jedan je nedostajao. Ali koji?

– Budući da sada i vi radite s nama, od sada će na začelju jahati tri kauboj, a ne više dva. Mijenjamo mjesta dvaput na dan, a u smjeru kazaljke na satu. Mjesta se broje od naprijed prema natrag, slijeva udesno. Izviđač je na mjestu broj jedan, a posljednji kauboj na začelju na mjestu broj trinaest. Ljudi mijenjaju abecednim redom mjesta. Cox je vama s leđa dok ne dodete na posljednje mjesto na začelju, tada ponovo idete na čelo kao izviđač.

– A po noći?

– Noćna straža se drži od osam navečer do četiri ujutro. Dva čovjeka u smjenama od dva sata, od najkasnije do najranije smjene. Potom ste slobodni nekoliko noći. Vi ćete noću stražariti zajedno s Coxom.

– A moja oprema i puška?

– Mladi Evans će se za njih pobrinuti. I ako se slučajno izgubite, hvatajući odbjegle krave, negdje iza nekog brda ili u noći, ispalite dva-tri lica. Netko će vam odgovoriti pucnjavom i naći ćete put natrag. Opalite li ponovo, znat ćemo da ste upali u neprilike i netko će dojahati da vam pomogne. Ispred vas će jahati Mike Atterbury. Upitajte ga da vam objasni ako nešto ne znate. Ako ne dobijete valjane odgovore, obratite se meni.

Chet je vratio službeni popis imena kauboj Lynchu i čekao što će mu voda družine narediti.

– Dobro. Ako na broju devet na

lijevom krilu začelja jaši Bentz, kažite mi gdje je onda vaše mjesto?

– S druge strane stada. Moje je mjesto broj deset na desnom krilu začelja stada.

– Izvršno! Stoga danas poslije podne jašite iza čovjeka na mjestu broj osam. To je Aterbury. Sretno!

– dobacio mu je Lynch i odjahao.

Chet je objahao začelje stada na putu prema desnom krilu. Atterbury ga je pozdravio kimnuvši mu glavom kad mu je Chet prišao. Imao je najviše četrdesetak godina i kada je podigao šešir da obriše znoj sa čela, Chet je opazio da je Atterbury pročelav.

– Ja sam Mike Atterbury – rekao mu je čelavac ljubezno uz smiješak, ali mu nije pružio ruku.

– Clete Christiansom – predstavio mu se Chet.

– Već si jahao sa stadom?

– Aha! Nekoliko puta.

– Onda ćeš se zacijelo brzo snaći. Napoeonov sustav straže je samo naoko zamršen, a u biti je, inače, vrlo jednostavan.

– Tko je Napoleon? –animalo je Cheta.

– Pa Lynch! Pričekaj trenutak!

Aterbury je odmah podbo konja i odgalopirao kao munja za odbje-glom junicom. Spretno i brzo vratio ju je u stado. Heinz i Lynch doista nisu pretjerali kada su hvalili njihove kauboje, pomislio je Chet.

– Ako te još nešto zanima, ti me samo pitaj – rekao je Chetu kad se vratio i usporio svog konja uz Chetova.

– Lynch mi je prebrzo objasnio mijenjanje mjesta oko stada. Kako bi bilo da se popnemo na neku uzvisinu, pa da mi ti to još jedanput objasniš.

– I meni se to činilo zapetljanim kada su mi prvi put objašnjavali.

Pošto su dojahali na vrh izduže-

nog brežuljka, ispred njih se pružalo stado kao na dlanu.

– Vidiš li izviđača? – počeo je Atterbury i objasnio Chetu mijenjanje mjesta i stražarenje.

No, ipak je nešto mučilo Cheta otkad mu je Lynch objasnio sustav stražarenja. Tek tada je uočio gdje je greška. I to je u njemu pobudilo sumnju. Čovjek na kog je upozorio Heinz, nije uopće bio uz stado. I Lynch i Atterbury su mu površno objasnili sustav odbrojavanja u nadi da on to neće opaziti.

– Je li sada sve jasno? – upitao ga je na kraju Atterbury.

– Ne, nije! Uz stado bi trebalo jahati jedanaest goniča, a ti si nabrojio samo deset.

Atterbury dobaci Chetu oštar pogled i namrgodi se. Počeo je ponovo na glas prebrojavati kauboje uz stado.

– Znam što sam propustio da ti kažem. To ti je jedna od Napoleono-vih smicalica da jahaču na mjestu broj dva uvijek daje slobodan dan. Danas je to Nolty. Zacijelo spava kao top u kolima za spavanje.

– Dobro je to kad čovjek dobije od vremena do vremena slobodan dan da se ispravi i odmori od sedla – napomenuo je zadivljeno Chet.

– Napoleon kaže da ljudi bolje rade ako su odmorni. I sam mu vjerujem.

– Zašto ga nazivaš Napoleonom? –animalo je Cheta.

– Jer on zapovijeda poput pravog generala.

– A gdje je to naučio?

– U ratu, naravno! Bio je major u vojsci Konfederacije, ili tako nešto.

Sve se slaže, pomisli Chet. Između Lyncha i Heinza nema razlike. Heinz Lynchu nije samo slučajno bio uzor. Za njih je dvojicu zapovijedanje goničkom družinom

bilo isto što i zapovijedanje vojnom jedinicom.

U Chetu je ponovo zaključao gnjev na južnjačko konjaništvo dok je jahao uz Atterburyja natrag prema stadu. Činilo mu se da nikad nikoga nije toliko mrzio kao Heinza u tom trenutku.

– Zacijelo u konjaništvu – dodao je Chet, ne mogavši se svladati.

– Što kažeš? – upitao ga je oštro Atterbury i probo ga pogledom.

– Rekoh da je zacijelo služio u konjaništvu za vrijeme rata – ponovio je Chet.

– Ne, nije! Motao se pozadinom i nabavljao opskrbu za vojsku.

– Intendant?

– Tako nešto.

– Pomislih da je služio u konjaništvu – dodao je Chet kao da se ispričava.

– A jest li i ti bio u ratu?

– Bio sam. Kako ne! – rekao je Chet.

– I ja sam bio. Samo sam se borio u vojsci Sjedinjenih Država – obznanio mu je Atterbury.

– I ja – rekao je kratko Chet i zašutio.

Atterbury skine šešir i obrisao čelavu glavu plavim rupcem. Premda još nije udarila vrućina, njegova je tanka kosića bila sva vlažna od znoja.

– Je li ti Lynch objasnio kojim redom dolazimo jesti?

Chet je niječno odmahnuo glavom.

– Čim ustaneš ideš na doručak, a zatim u korak po konja, pa na posao. Lynch te je stavio u drugu smjenu za ručak. Ja sam u prvoj. Kada se oglasi zvono, tada idem jesti, a ti čuvaš moje i svoje mjesto uz stado. Kad kuhar zazvoni ponovo, tada ti ideš jesti. Ne moraš

žuriti. Odmori se malo u hladovini poslije jela. Napoleon misli da nije zdravo brzo jesti. Zatim otidi do korala s drugima i uzmi odmorenog konja, pa odjaši na svoje novo mjesto. Večeru ćeš dobiti poslije posla, a to ovisi o tome na kojem si mjestu jahao. Ne brini. Lynch je naredio kuharu da podgrijava večeru dok svi kauboji ne večeraju.

Nekoliko je krava istrčalo iz stada, nekih pola milje ispred njih. Atterbury pogleda u Cheta i pokaže mu glavom na odbjegle krave.

– Hoćeš li poći sa mnom da ih naučimo reda? – pozvao je Cheta.

Chet je kimnuo potvrdno i podbo konja, slijedeći niz padinu prokušana kauboja s ranča Bar H.

Prije nego je očekivao, zazvonilo je kuharevo zvono i pozvalo prvu smjenu na ručak. Atterbury ga je ostavio samog da pazi na desno krilo začelja stada. Činilo mu se da je prošao cijeli sat prije nego se ponovo oglasilo kuharevo zvono. Jedva je dočekao da ga čuje. Bio je gladan kao vuk.

Nekoliko kauboja kimnulo je glavom kad im se pridružio za ručkom, ali se nitko na njega nije posebno osvrnuo. Izbrojio je osmoricu koji su zajedno s njim jeli u drugoj smjeni. Sedam kauboja i mladi Evans, koga je jedino malo bolje znao.

Načulio je dobro uši ne bi li čuo da netko spominje Noltyjevo ime, ali uzalud. Svi su žutjeli i žvakali. Kada su ostali kauboji ustali i pošli po konje, Chet o njima nije znao ništa više nego što je i prije ručka.

Atterbury je uvelike pomogao Chetu tog poslijepodneva, premda je svaki put morao izmicati sa svog mjesta na krilu stada da bi sa Chetom razmijenio koju riječ.

Kako mu reče Atterbury, kauboj koji je jahao do njega s druge strane zvao se Jednooki Dusen-burg. Kako je stado već bilo naviknulo na putovanje i više-manje pokorno kaskalo stazom Chet je nekoliko puta dojahao do Dusen-burga da s njim razmijeni koju riječ, ali Dusenburg na njega uopće nije obraćao pažnju.

I tako se Chetu činilo da taj prvi dan koji je proveo uz stado, gotovo sam, traje cijelu vječnost.

Čim je večerao, pokrio se gu-njem i zaspao. Probudila ga je škripa čizama po pijesku u dva sata ujutro. Jedva je otvorio oči od umora i svi su ga mišići boljeli dok je obuvao čizme.

– Ostavi gunju na istom mjestu – rekao mu je kauboj koji ga je došao probuditi.

– Uzmi sedlo i podi za mnom. Nadam se da se nećeš ljutiti što sam doveo i za tebe konja jer će stari Napoleon pobjesniti ako za-kasnimo na noćnu stražu. On sve nadzire i provjerava. Ja sam Cox, da znaš Zeb Cox.

– Clete Christianson. Hvala ti što si me došao probuditi i doveo mi konja – odvrati mu Chet i pođe za njim.

Cox je bio visok i krupan čovjek, nešto malo niži od Cheta. Sišući cigaru, promatrao je Cheta kako osedlava konja.

– Nisam kriv što sam te morao probuditi. Neki su ljudi zli kada ih se probudi. Stoga je Lynch naredio tišinu u logoru. Nego kaži, u kojem ćeš pravcu objahati stado? Meni je svejeno u kojem ću ići.

– U pravcu kazaljke na satu – rekao mu je Chet čim je uzjahao.

– Vidjet ćemo se onda s druge strane stada – doviknuo mu je Cox i odjahao u noć.

Chet je odgalopirao u tamu, a

zatim usporio konju korak čim se približio stadu. Krave su se odma-rale preživajući i Chet im je bla-gim glasom počeo tepati da ga se suviše ne uplaše, jer nije bilo mjese-čine i nebo je bilo pokriveno samo sjajnim zvijezdama.

Tek trećeg poslijepodneva dobio je mjesto broj dva. Ridokosi dječak O'Hare pozvao je Cheta da se popne u kola za spavanje čim je Chet završio ručak. Jedva je čekao da se naspava i odmori, ali je ipak ostao sjediti uz Billyja O'Harea na kočijaševu sjedalu. Nadao se da će se dječak izbrbljati i reći mu sve što zna o kaubojima u družini.

I nije mu bilo teško navesti Bil-lyja na razgovor. Chet je čistio pušku i podmazivao voskom sedlo dok je dječaka ispitivao o njegovu poslu. Billyju se uskoro razvezao jezik, jer je bio sretan i preponosan da ga ipak netko od starijih hoće slušati.

Na kraju krajeva on je bio samo naučnik i posljednja rupa na svi-rali u goničkoj družini. Morao je neprekidno slušati druge, a da nitko nikada nije uzeo ozbiljno ni jednu jedinu njegovu riječ.

A Chet ga je ozbiljno slušao. Kada su kola izbila na čelo stada, upitao je Billyja:

– Čini mi se da družini s ranča Bar H nema prigovora, zar ne Billy?

– To je najbolja kaubojska dru-žina na svijetu, gospodine Chri-istiansone, kad vam kažem.

– Svi su vrsni kauboji i odlučni ljudi.

– S njima nema šale, gospodine Christiansone.

– Kada dođu u grad, zacijeio sve porazbijaju.

– I gore od toga, gospodine Chri-istiansone.

– Doista? Ne šališ se? – tobože se začudio Chet.

– I prije odlaska iz Buffalo Junctiona, šerif je htio da ih pohvata u Sallynu salunu, ali ti se nisu dali samo tako.

– Potukli su se, zar ne, Billy?

– Potukli! Ma kakvi! Potegli su revolvere!

– Zar svi?

– Dirk Nolty, Jednooki Dusen- burg i Burton Shrowmeyer – na- brojio ih je Billy.

– A što su učinili da su izazvali šerifa? Revolveraši ne mogu samo tako šetati naokolo i zlostavljati građane – podbo ga je Chet.

– Naš je šerif bio prgave i nagle čudi, gospodine Christiansone. Mrzio je Dirka, ali ne znam zašto. Pričalo se da je vrlo brz revolveraš.

– Tko? Šerif ili Dirk?

– Šerif je po pričanju bio najbrži revolveraš u tom kraju, ali nije znao da je Dirk Nolty brži.

– I što se dogodilo, Billy? – nut- kao ga je Chet da nastavi.

– Šerif je potegnuo na njih re- volvere. Dirk ga je ustrijelio u po- štenoj borbi.

– A da se sam Dusen- burg borio sa šerifom, ili, recimo, Shrow- meyer? Kako bi prošli?

– Teško je to reći, gospodine Christiansone. Ali, jedanput sam vidio Jednookog kako je potegao i ustrijelio ridovku. Shrowmeyer nije šeptrlja, ali Nolty je ipak brži. Pravi revolveraš.

– Čuo sam nešto o nekom silo- vanju prije nego je ubijen šerif. I je- li istina da su dvojica ubojica pu- cala istodobno u šerifa?

– O tome ništa ne znam! – od- govorio mu je odlučno Billy i zašu- tio.

– Žao mi je što te sad moram ostaviti, Billy. Bilo mi je ugodno s tobom čavrljati – rekao je Chet,

povukao se u kola i legao na hrpu gunjeva.

– I meni s vama, gospodine Christiansone. Laku noć! Tjerat ću ovu zapregu što sporije mogu, ali nemojte od mene očekivati nemo- guće.

– Hvala ti, Billy – odvratio mu je Chet i pokrio oči šeširom.

Cheta je toliko razgnjevalo to što je čuo od Billyja da je bio uvjeren kako neće moći zaspiti čim legne. Ponovio je stoga sebi priču koju je Billyju zacijelo ispričao neki kau- boj iz družine.

– Lažljivi kučkini sinovi! Pro- kleti lažljivci Sam ću zdrmati Nol- tyja, Shrowmeyera i Dusen- burga čim mi se za to ukaže prilika – zarežao je kroz zube Chet.

Dirk Nolty je, naravno, bio prvi na njegovu popisu. Očekivao je da će Nolty i njegovi prijatelji poricati krivnju, a možda će iz njih iscijediti i koju riječ o onoj dvojici ubojica koje je Heinz unajmio. Bilo kako bilo, već će nešto iz njih izvući. Živo se sjećao riječi kojima ga je Heinz upozorio na Noltyja. Šire- njem glasina da je Nolty najbrži revolveraš u družbi s ranča Bar H, Heinz se nadao skrenuti Chetovu pažnju s pravih ubojica.

– E, dragi moj Dirke Nolty, spremi uvjerljive odgovore. Jer, ako ih dobro ne smišliš, nabasao si na nekog tko je tri puta brži revol- veraš od tebe – promrmljao je Chet i zaklopio oči.

VI

Dva je tjedna Chet pažljivo mo- trio obzorje nad prerijom da vidi hoće li se na njemu pojaviti ona dvojica ubojica o kojima je sum-

njao da ih je za pomoćnicima i za njim poslao Heinz. Nisu se, međutim, pojavili, ni oni, a ni nitko drugi s ranča Bar H.

Za to je vrijeme Chet doznao dosta toga o družini s ranča Bar H, a posebno o Noltyju, Dusenburgu i Shrowmeyeru. Ali na njegovu veliku žalost, ništa o silovanju na Ernshawoj farmi i umorstvu šerifa u Sallynu salunu. Jedva je već svladao nestrpljenje i gnjev koji je u njemu svakim danom sve jače ključao.

Tog se sunčanog dana stado spuštalo niz blagu padinu. Chet je jahao na začelju s desne strane i kako je vjetar nosio prašinu udesno, pred njim se jasno pružalo cijelo stado s goničima dok je stajao na vrhu padine. Vidio je i sve goniče. Shrowmeyer i Nolty su jahali na lijevom krilu, a Dusenburg na začelju, nekih dvije stotine metara dalje od Cheta.

— Jednog ću dana morati s njima porazgovarati — otvorenih karata — promrsio je u vjetar Chet.

On je već dugo proučavao kauboje u družini s ranča Bar H, pa ih je po godinama mogao podijeliti u dvije skupine. Cheta je više privlačilo društvo mlađih kaubojaka koji su se voljeli šaliti i zadirkivati. Dick Nolty izbjegavao je pak veselo društvo. Nije se družio mnogo ni sa starijim kaubojima. Držao se uglavnom postrani, a ako bi s nekim malo duže razgovarao, onda su to bili samo Shrowmeyer ili Dusenburg.

Nolty je bio najpristaliji i najzgodniji kauboj na ranču Bar H i zacijelo je bio ljubimac djevojaka i žena koje je vjerojatno nisu štedjele njihove čari samo da ga osvoje. Premda srednjeg rasta, djelo-

vao je vitko i kretao se laganim koracima kao velika mačka.

Chet ga nikada nije vidio da se smije. Danju ga je rijetko vidao. Susretali su se obično navečer uz logorsku vatru.

Isto se tako držao i Dusenburg koji je Noltyju sličio i svojom pojavom, premda je bio nešto deblji i zdepastiji. Zvali su ga Jednooki, jer je Dusenburg gledao ukriž, jednim okom ravno, a drugim ukrivo.

Burton Shrowmeyer počeo je pak Chetu kimati glavom na pozdrav kad bi se susretali. Shrowmeyer je bio plavokos i visok baš kao i pokojni Pete. Bio je, uz to, najsrdačniji od svih Peteovih protivnika. Ručao je u drugoj smjeni zajedno sa Chetom.

I onog istog dana kada je Lynch povećao plaću Chetu za deset dolara poslije dva tjedna pokusnog rada, počela je padati kiša. Ujutro je sipila. Oko podneva je već lijevala. I nije prestajala padati dva i pol dana.

Marty Evans i Billy O'Hare mučili su se koliko su mogli da zaštite opremu, ali sve je bilo mokro, i oprema i gunjevi. Kišni ogrtači po takvu vremenu nisu ni od kakve koristi. Ako ih dobro zakopčate, onda se pod njima oznojite do kože, a ako ih ne zakopčate dobro, onda pokisnete do kosti.

Poslije posla sretnici, koji bi prvi došli jesti, našli bi zaklon pod kolima, ali i tamo bi ih studeni vjetar propuhao do kosti, trgajući s njih ogrtače.

Tek trećeg dana poslije ručka kiša je popustila, premda još nije prestala dok se stado približavalo rijeci Canadian. Svi su se nadali da će im Lynch narediti da zaustave stado i da se odmore, a da će rijeku prijeći idućeg jutra, ili čak poslije podne.

Svi su vidjeli da je rijeka dobrano nabujala i znali da će prije-laz biti vrlo težak, dapače vrlo opasan. Ali nitko im nije mogao jamčiti, a najmanje Ike Lynch, da rijeka neće još više nabujati preko noći i do sutradan ujutro.

Vrlo je malo bilo vjerojatno da će se vodostaj do zore spustiti i stoga se Lynch bojao da će rijeka sutradan biti još dublja, hirovitija i brža nego tog dana. I mogla bi se čak izliti iz korita. Osim toga, svane li sutradan vedro i sunčano jutro, stoka se neće plašiti samo duboke, podivljale vode nego i odsjaja sunčevih zraka s njezine površine.

I kada je trebalo donijeti odluku, nitko nije zavidio Ikeu Lynchu.

Kad je dojavljeno da odmah prelaze rijeku, Chetom su prošli trnci straha. Pretpostavljao je da svi znaju u što se upuštaju. Požalio je što tog predvečerja nije bio izviđač. Sam bi najlakše i najbrže isplivao na suprotnu obalu. A kako je jahao na začelju stada, morao je čekati kraj i promatrati cijelu pogibeljnu predstavu prije nego dođe red na njega da prepliva podmuklu rijeku.

Uvijek je nastojao da na to ne misli, ali kad god bi morao prijeći neku rijeku, uvijek se sjetio onih koje je voda odnijela na prijašnjem prijelazu. Sve bi se zbilo neočekivano i u tren oka. U jednom bi trenutku čovjek bio gore na površini, da bi se ubrzo borio s virom, lamatajući bespomoćno rukama. Zatim bi potonuo. I stoka se utapljala. Na stotine grla progutala bi voda.

Napokon su prebacili kola na suprotnu obalu i dvojica kauboja na čelu stada, Gatling i Nolty, povelu su prve krave u vodu. Struja ih je šibala velikom brzinom i sna-

gom, pa su u vodu morali ulaziti pod ostrim kutom.

Chet je imao pune ruke posla, tjerajući krave natrag u stado. Sve ih je više pokušavalo pobjeći iz stada, što su se bliže primicale zahuktaloj vodi. Naravno, životinje nisu znale što se s njima događa i pomutnja je postupno prerastala u strah. Goveda su nanjušila vodu. Žed ih je tjerala naprijed, ali su također oćutjela pomalo i strah krava ispred sebe koje nisu htjele zagaziti u hladne brzace mutne rijeke.

Ispred sebe na desnom krilu stada ili nizvodno Chet opazi kako se Atterbury i Ulman trude iz pet-nih žila da im se goveda ne razbježe dok se stado primicalo vodi. Shrowmeyer je odjahao naprijed i već je bio na pola rijeke. Chet je upravo pojurio udesno za kravama koje su se izdvojile iz stada kada mu uši propara jeziv vrisak. Pogledao je prema rijeci.

Struja je odnijela Burtona Shrowmeyera iz sedla nedaleko od suprotne obale. Chet mu je vidio samo glavu među valovima. Zatim se Shrowmeyer grčevito uhvatio za granu što je visjela nad vodom. No grana je pukla i struja je zavrtjela Shrowmeyera nizvodno u virove.

Chetov je konj već bio upravljen udesno i on se samo sagnuo naprijed uz vrat konju i podbo ga ostrugama. Konj se propeo i udario galopom obalom nizvodno za Shrowmeyerom dok je Chet spremio laso za bacanje. Nije smio promašiti, a ni izgubiti ni jednog jedinog trenutka, ukolio se Shrowmeyer do tada već ne utopi u nekom vrto-glavu viru.

Obala je mjestimično bila visoka i neravna, pa Chet nije vidio kamo je voda odnijela Shrowmeyera i da li je on još uopće živ. Ustremio je stoga konja prema mjestu gdje je

po njegovu sudu trebao biti Shrowmeyer.

Čuo je glasove ostalih kaubojica iz sebe, ali nije mogao razabrati što mu dovikuju.

Izbio je na vodu i odmah ugledao Shrowmeyera. Začudio se što je on na konju brže galopirao nego što je voda nosila Shrowmeyera i granu za koju se grčevito držao.

Shrowmeyerove očajne oči bujlile su u Cheta kad je on zavitlao lasom. Laso se odmotalo i pljusnulo u vodu. U tren oka Shrowmeyerova je ruka pograbila laso. Zatim ga je očajnički šćepao u obje šake. Ispustio je granu, pa omču lasa podvukao ispod pazuha.

Bojeći se da konj ne osjeti prerano trzaj i potegne laso prije nego što treba, Chetu je zastao dah. Tek kada je osjetio cijelu težinu Shrowmeyerova tijela na kraju lasa, stisnuo je lagano koljenima konja i kad je konj pošao, počeo je namatati laso oko obluka sedla, izvlačeći Shrowmeyera iz vode kao neku veliku ribetinu.

Napokon su Shrowmeyerove noge udarile o blatno dno i on se nekako uzverao na obalu. Tek kada je Shrowmeyer stigao na suhu i tvrdu zemlju nekoliko metara od obale, Chet je popustio laso i skočio s konja.

Pomogao je mokrom kauboju koji je bio na izmaku snaga da ustane na noge i poveo ga do obližnjeg išćupanog panja na koji su obojica sjela. Shrowmeyer je drhtao. Bio je modar kao šljiva. Povraćao je vodu na usta i na nos, presavivši se u pasu i hvatajući zadihano zrak.

– Hvala ti... Hvala ti... – napokon je izustio, dahćući.

– Zahvali onom konju tamo, a ne meni. Da te nije izvukao, sada bi plutao pet milja uzvodno.

– Ne... ne... Čovječe, tebi dugujem život. Čovječe, tebi dugujem život – dahtao je Shrowmeyer, stišući Chetovu ruku svojim mokrim prstima.

Chet je sjedio zbunjen i nijem, dok se Shrowmeyer nije oporavio. Bili su nekoliko milja nizvodno od mjesta gdje je stado prelazilo rijeku, prosudio je Chet odoka, a zbog brdovite obale nitko ih odande nije mogao ni čuti ni vidjeti. Svjestan da mu se napokon ukazala prilika na koju je toliko čekao, Chet nije imao više razloga da duže čeka, čim su se Shrowmeyerovi obrazi ponovo zarumenjeli.

– Možeš mi se odužiti, ako hoćeš – počeo je tihim glasom Chet.

– Sve, sve ću učiniti, samo mi reci što želiš.

– Želio bih te nešto upitati, ako nemaš ništa protiv.

– Protiv! Ne budali. To je najmanje što mogu učiniti da ti se bar nekako odužim.

– Čuo sam da je došlo do pucnjave u Buffalo Junctionu dan prije nego ste pošli sa stokom. Čuo sam također da je u toj pucnjavi ubijen šerif i da ste u to umiješani i ti, Nolty, Dusenburger i još neki ljudi s ranča Bar H. Je li to istina? Želim znati točno što se dogodilo!

– Dobro, kad baš želiš, kazat ću ti. To što si ti čuo, to je samo djelomično istina. Ono, mislim, o Dirku, Jednookom i meni, jer nitko drugi s tim nema nikakve veze.

– Što se dogodilo?

– Pošto smo dobili plaću, nas smo trojica pošli igrati poker u Sallyjin salon. U vrijeme kada je u salon banuo šerif, za našim je stolom sjedio još jedan čovjek.

– I kartao s vama?

– Da, samo on se sakrio pod

stol kada je na vrata nahrupio šerif.

– Zašto?

– Jer je napunio gaće od straha. Tom je šerifu netko bio stao na žulj. Bio je bijesan kao ris. Upao je u salun upro u nas prstom i stao nas vrijeđati, nazivajući nas kukavičkim razvratnicima i kučkinim sinovima, i još gore. Zatim je posegnuo za revolverom.

– Tada se onaj čovjek skrio pod stol?

– Ako ne i prije.

– I što se zatim dogodilo?

– Pa, ono što si već čuo. Svi smo umiješani. Svi smo pucali. A kada se dim slegnuo i metež stišao, šerif je ležao mrtav, a Dirku nigdje ni traga.

– Drugim riječima, vas trojica ste ubili šerifa?

– A, ne, nisam to rekao Chete. Nismo mogli znati kada je šerif posegnuo za revolverom hoće li ubiti samo jednog ili sve nas, ili koga će ustrijeliti prvog. Ne, nikako! Pomislio sam: on ili ja, izbora nemam. Kada je on potegnuo revolver i ja sam. Nisam gledao što rade ostali, niti sam time razbijao glavu. Oči su mi bile uprte samo u šerifa.

– Ako je to tako bilo, zašto onda i šerif nije zapucao?

– Tko god ti je rekao da nije, rekao ti je laž. U salunu je bila zagušljiva buka, zatim tajac, pa kao da je prasnula bomba. Ispaljeno je osam ili deset metaka gotovo istodobno. Neki su mi prozviždali pokraj glave. Dusendorf i ja nismo šeptrije, a Dirk Nolt je najbrži revolveraš koga znam.

– Znači, Nolt ga je ustrijelio?

– Ne, nisam to rekao. Rekao sam da smo svi zapucali gotovo istog trenutka.

– Tako ste ti, Dusenburger i Nolt podjednako odgovorni.

– Da, tako nešto. Nema smisla sada nagađati tko ga je ustrijelio. Jedan od nas svakako jest. A nitko ne može pouzdano utvrditi tko je to bio.

– Bio je dvaput pogoden.

– Znači da su ga dvojica pogodila. Ali samo ga je jedan pogodio u srce.

– Mislim da imaš pravo. Nema smisla nagađati.

Kada je to rekao, Chet je polagano ustao. Kutovi usana svinuli su mu se prema dolje i njegovo je lice dobilo neki životinjski izraz. Poželio je da svojim rukama zadavi Shrowmeyera ili da ga rastrga zubima na komade. Jedva se svladao, međutim. Nastojao je da govori što tiše.

– Znaš, Shrowmeyeru što o tebi mislim? Ti si običan lažljivac.

– Hej što ti je, Clete? To što sam ti rekao prava je...

– To što si ti meni rekao pravo je sranje! I još nešto! Kada vas je šerif Carlson nazvao kukavičkim razvratnicima i kučkinim sinovima, rekao je istinu. Ti i tvoji prijatelji i još neki pokvarenjaci s ranča Bar H upravo su bili došli s Earnshawove farme, gdje ste silovali njegovu petnaestogodišnju kćer, kao što ste zajednički umorili šerifa.

– O, pobogu, Clete, tko ti je mogao to reći? Uopće nismo bili na Earnshawovoj farmi! Pitaj Dirka! Ili, pitaj Jednookog!

Chet se sagnuo i trzajem ruke izvukao Shrowmeyeru revolver iz korica. Ispraznio ga je i počeo zamjenjivati mokre metke suhima iz svog opasača.

– Što to radiš, Clete?

– Posljednjih je dana dosta kišilo. Sva je prilika da su moji meci vlažni koliko i tvoji, ali nitko mi

neće moći predbaciti da ti nisam dao časnu priliku da se braniš.

Stavio je ponovo napunjen revolver natrag Shrowmeyeru u korice i odstupio. Zatim zloslutno Chet se počeo natraške povlačiti od obale. Koraćao je polagano i oprezno... korak na korak, rusku spremnih, očiju uprtih u Shrowmeyera.

– Ej, Clete? Što ti je, Clet? Zar si poludio? Pobogu, upravo si mi spasio život – zacvilio je vapeći Shrowmeyer.

– Moram ti nešto reći – počeo je Chet tihim glasom dok se sporim koracima povlačio natraške – Ne zovem se Clete Christianson. Ja sam Carlson, Chet Carlson. Šerif Pete Carlson na koga ste vi kukavički nasrnuli kao čopor gladnih kojota, bio je moj mlađi brat.

– Poslušaj me trenutak, Clete... Chete!

– Dosta mi je tvojih laži. Izvukao sam te iz vode samo da čujem što ćeš mi reći o bratovoj smrti. Sada ću te ustrijeliti i ponovo te baciti u vodu. Ako je u tebi ostalo još malo hrabrosti, potegni i pucaj. Brani se!

Postupno je izraz zaprepaštenosti nestao sa Shrowmeyerova lica. Prihvatio je zbilju s dubokim skanjanjem. Ustao je i postavio se u borben stav nasuprot Chetu. Stajao je tako nekoliko trenutaka, a zatim posegnuo za revolverom. Tri hica proparala su tišinu koju je do tada narušavao samo huk nabujale rijeke.

Chetovo prvo zrno zabilo se u Shrowmeyera još prije nego je navodni ubojica dospio i povući obarač. A kada ga je povukao bilo je već prekasno i njegovo je zrno otišlo besciljno nebu pod oblake. Zatim se drugo zurno iz Chetova revolvera zabilo u utopljenika kome je upravo on malo prije spasio ži-

vot. Dva pogotka udarila su Shrowmeyera snagom teška čekića, i svaki ga je odbacio nekoliko koraka unatrag. Drugi ga je čak prebacio s vrha obale u rijeku. Struga ga je zavrtjela i odnijela u nepovrat još dok je Chet punio svoj zadimljeni revolver i još prije nego ga je dospio spremiti natrag u korice.

U tom je trenutku čuo iz daljine tri pucnja kao odgovor na svoje.

Carlson je zajahao i pomno pregledao obzorje prema mjestu gdje je stado prelazilo rijeku. Kad je bio uvjeren da ga nitko nije vidio, namotao je mokro laso i pojahao natrag prema stadu.

Kada je stigao na obližnji vrh, ugledao je Coxa i Dusenburga kako se muče sa stokom na južnoj obali rijeke. Skupljali su najtvrdoglavija i najuplašenija grla i tjerali ih u podmukle riječne brzace.

Čim im se približio, Jednooki Dusenburg ga je pogledao prvi put. Uperio je u njega svoju pokretnu zjenicu, probadajući ga pogledom. Ali i Chet se izazovno zabuljio u Dusenburga, ne skrivajući mržnju čim se sjetio umorstva u Sallynu salunu.

– Prekasno? – upitao ga kratko Jednooki, a na licu su mu se već odražavale prve crte tuge.

– Tako nešto. Nije imao sreće – odgovorio mu je Chet.

Chet im se pridružio i pomogao im pretjerati zaostale krave preko rijeke. Čekao ih je još dug i naporan posao na sjevernoj obali i miljama poslije nje, jer je Lynch bio protiv toga da se utabore bilo gdje u blizini rijeke. Ike Lynch se bojao poplave. Tek u mračan sumrak stado je napokon stiglo do mjesta pogodna za noćenje.

Polovica goniča držala je stražu te noći, među njima i Chet, dok je

druga polovica večerala. Negdje oko ponoći Lynch je prosudio da je opasnost minula i dopustio im da i oni večeraju.

Dok je lakomo gutao toplu hranu, Chet opazi kako mu se primiče Lynch i prvi put se uplašio da možda nije prekršio neko od Lynchovih pravila kada je pojurio za Shrowmeyerom. Tja, ako je, to se više nije dalo popraviti, a Chet je u tom trenutku bio i toliko umoran da mu se to činilo gotovo nevažnim.

Lynch je počeo jesti i kad je osjetio da ga Chet gleda, kimnuo mu je glavom.

– Što čekaš, stari? Ako me misliš najuriti, reci i gotovo – rekao je Chet sam sebi, jer mu je Lynchova šutnja kidala živce.

Tada se Chet zabrinuo. Da Lynch nije naslutio istinu? Možda ga je netko vidio i odao? Lynch je jeo još nekoliko trenutaka bez riječi, a zatim je podigao glavu s tanjura i obratio se Chetu:

– Danas ste se iskazali. Čestitam. Šteta da ga niste mogli spasiti. Odjahali ste kao strijela, ali struja je bila suviše brza i jaka – rekao mu je Ike.

– Mislio sam da ćete me prekoriti što sam prekršio neko od vaših pravila – priznao mu je iskreno Chet.

– A, ne. Učinili ste ono što ste mogli i morali.

– Zapravo, čuo sam da netko više nešto za mnom, pa kad sam vas sada ugledao namrštena, pomislio sam da ste me to vi možda pozivali da se vratim, a ja vas nisam poslušao. Ali, čak da sam i prepoznao vaš glas i razabrao riječi, sumnjam da bih se vratio. Moje su sve misli bile usredotočene na ono što sam radio.

– Derao sam se, ali ne na vas.

Jedan je glupan pojurio za njim u vodu, misleći da će ga moći izvući. Da ga nisam zaustavio, izgubili bi smo dva čovjeka umjesto jednog. I neki drugi htjeli su pojuriti da mu priskoče u pomoć. Zacijelo nisu vidjeli da ste vi već odjahali nizvodno. Stoga sam im naredio da se ne miču od stada.

– Šteta da mu nisam mogao pomoći.

– Doista šteta. Dobar čovjek, Shrowmeyer. Nedostajat će nam.

Jašući uz stado u zoru idućeg dana, Chet je razmišljao o onom što se dogodilo. I što je više o tom razmišljao činilo mu se da nije dovoljno iskoristio tu prvu priliku da dozna nešto više o Peteovoj pogibiji.

– Koga se vruga nisam svladao i ostavio tog prokletog Shrowmeyera na miru? – neprestano je sebi ponavljao jedno te isto pitanje.

Čovjek mu je dugovao život i zacijelo bi ga zbog toga svi ostali kauboji u družini prigrlili kao prijatelja. Tako bi od njih doznao sve potankosti što su ga zanimale.

A što je dobio time što je ubio Shrowmeyera? Činilo mu se – ama baš ništa. Pa ipak, kada se sjetio kojim je prizvukom u glasu Shrowmeyer iznosio pojedinosti o Peteovoj smrti, zaključio je da ga je morao ubiti.

I sve se zbilo tako naglo i brzo.

Požalio je ipak što je bio brzoplet i što se prenaglio. I što je bilo najgore, nije se osjećao ništa zadovoljnijim nego prije toga. Nije čak imao ni toliko prisutnosti duha da Shrowmeyera potanko i temeljito ispita. Mogao mu je postaviti tisuću pitanja na koja je u onom trenutku potpuno zaboravio zaslijepljen gnjevom čim je Shrowmeyer priznao da je pucao u Petea.

I tako, stado je prevalilo pola

puta do odredišta, a on još nije uspio steći prijateljstvo i povjerenje ostalih kaubojâ u družini. Čak ga je kuhar prezrivo i s omalovažavanjem promatrao. Nije doznao ni riječi više o silovanju Ericâ na farmi Hanka Earnshawâ nego što je čuo prvi dan istrage. Osim laži koje je Shrowmeyer dodao neistinitoj priči što ju je čuo od Billyja O'Hare, nije doznao ništa više o Peteovu umorstvu, ništa što bi mogao uzeti kao neoboriv dokaz. Jedino je mogao dokazati da je našao šerifove pomoćnike iz Buffalo Junctiona s rupama od metka na potiljku, umorene i opljačkane.

Čuo je topot kopita Coxovâ konja. Okrenuo se i domahnuo Coxu, a zatim su obojica krenuli u suprotnom pravcu na drugi obilazak stada. Noć je bila tamna i bez zvijezda. Krave su bile nemirne, jer su ih kasno zaustavili pa se nisu dospjele primiriti.

— Tiho tamo! Mir! Što vam je? Sve je u redu, ne morate se ništa bojati — tješio bi ih Chet kada bi se uskomešale i mirio ih tepajući im.

A i sam je bio uznemiren. Brinuo ga je ishod njegove istrage. Prošlo je već mjesec i pol otkad je počeo istragu, a nije se pomaknuo dalje od početka.

Postigao je samo to što ga je Lynch primio u službu, premda su ga se ostali kauboji u družini klonili kao kuge. Shrowmeyer je barem priznao da je pucao u Petea zajedno s Holtyjem i Dusenburgom.

Ali, što mu to vrijedi? Što će reći kada ga sud pozove na klupu kao svjedoka? Zar da kaže da mu je Shrowmeyer priznao da je pucao u Petea?

— A gdje i kada vam je to priz-

nao? — upitat će ga na to branitelj optuženih.

— Bilo je to na obali Canadiana, slavni sude, trenutak prije nego sam ustrijelio kućkina sina!

A to bi ostavilo predivan dojam na porotu i Shrowmeyerovo priznanje ne bi ništa vrijedilo, jer bi mislili da je iznudeno.

Iako se prenaglio i pogriješio, Shrowmeyer je ipak dobio što je zaslužio i Chet se nadao da Pete već mirnije spava u grobu. I Dusenburger i Nolty dobit će što su zaslužili. On će se za to pobrinuti. Ako ne na sudu, onda ... Chetu je zapravo bilo svjedno gdje.

Najviše su ga pak mučile neke nepoznanice u tom cijelom slučaju. Tko je, na primjer, još umiješan u umorstva, ako već nije u silovanje maloljetne i lijepe Ericâ, u Peteovo umorstvo i umorstvo šerifovih pomoćnika. Kada mu je Shrowmeyer onako odlučno tvrdio da nitko drugi nije u to umiješan, nije li on namjerno htio nekoga zaštititi? Ali koga i zašto?

I ponovo mu se misli počese motati oko Williama Heinza. Je li moguće da je Heinz potplatilo one razbojнике, koji su umorili šerifove pomoćnike, da ubiju i njegova brata? No, samo je tako mogao objasniti zašto mu Shrowmeyer nije htio reći istinu o Peteovoj pogibiji. Možda mu je bilo naređeno da o tome šuti. Možda su svi kauboji s ranča Bar H morali držati jezik za zubima, jer je vlasnik ranča želio da zamete svoje tragove.

Chet je ponovo požalio što nije malo jače pritegnuo Shrowmeyera. Možda bih doznao istinu da sam bio ustrajniji zaključio je Chet.

Pošto se vratio sa straže, odmah se zavukao pod gunj da bi se što bolje odmorio do zajutarka. I usnuo je čudan san. Kad ga je u zoru

probudio miris pržene slanine, sjećao se samo da ga je u snu doživljala Miriam Bakersfield, domaćući mu rukom da požuri. Iza njega, Earnshaova kći Erica htjela ga je zadržati za sebe i zvala ga da joj se vrati.

Nikako mu nije išlo u glavu odakle baš takav san.

VII

Chet nikada nije pomislio da bi se kauboji s ranča Bar H prema njemu mogli vladati manje prijateljski i drugarski nego što su se vladali prije pogibije Burtona Shrowmeyera. Tješio se da je u njega predebela koža da bi ga to doista smetalo, ali uzalud. Stoga se osjećao vrlo neugodno u njihovu društvu, a i oni u njegovu, pa su ga se ponajčešće klonili.

Nisu baš svi kauboji bili takvi. Oni stariji koji su se držali uz Ikea Lyncha pokazivali su na određen način da se slažu s vođom družine, pa su Chetu znali u prolazu kimnuti glavom u znak pozdrava, ili čak prstima dotaknuti obod šešira, ali samo ako su se s njim susretali nasamo ili na straži gdje ih nitko drugi nije mogao vidjeti.

Jedina su mu utjeha ostali razgovori s dječacima Martyjem Evan-son i Billyjem O'Hareom, i to uglavnom kada je Chet imao slobodan dan za spavanje. Uvijek ga je rado proveo u razgovoru s dječacima i čišćenju puške.

Tjedan dana nakon prijelaza rijeke Canadian osamnaestogodišnji Evans kočijašio je zapregom kola za spavanje kad je Chet imao slobodan dan.

— Htio bih te nešto upitati, ali u povjerenju, Marty, a ti mi nemoj

odgovoriti ako držiš da je moje pitanje neumjesno — rekao je Chet plavokosom dječaku negdje sredinom poslijepodneva pošto se smjestio na hrpu gunjeva na kolima.

Marty Evans se uozbiljio.

— Kladim se da znam što ćete me pitati.

— Zanima me zašto se ljudi posljednje vrijeme tako čudno drže prema meni.

— To sam i mislio.

— Izmijenili su se otkad se utopio Shrowmeyer. Zašto?

— Zbog Dusenburga i Noltyja.

— Zar oni misle da sam kriv što je njihova prijatelja odnijela bijesna bujica?

— Oni se na vas srde zbog toga što ste odjurili da ga spasite. Kada je gospodin Lynch vidio da ste prvi jurnuli, naredio je ostalima da ostanu uz stado.

— A oni zacijelo misle da bi ga oni spasili?

— Oni misle da se oni duže u družini od vas i budući da su bili prisni Shrowmeyerovi prijatelji, da su mu oni trebali pomoći. Oni ne tvrde da bi ga spasili. Samo misle da ste se umiješali tamo gdje vam nije bilo mjesta. Je li vam to jasno?

— Jasno mi je, ali ipak mislim da su suviše nepravedni i neugodni prema meni, zar ne?

— Morate i vi njih razumjeti, gospodine Christiansone.

— A zašto se onda ne ljute i na Lyncha? Zar im on nije naredio da se ne miču od stada? Pobogu, pa samo sam otišao pomoći njihovu prijatelju!

— U tome i jest nevolja što ste otišli. I pojurili ste kao munja prije njih i stoga je njih gospodin Lynch zaustavio. Razumijete li?

— Ne razumijem!

— Kako ne razumijete? Oni misle da se vi niste smjeli u to mije-

šati. Za njih ste vi u ovoj družini novajlija i uljez, premda su vidjeli da znate svoj posao kako bog zapovijeda. Oni drže da niste smjeli ostaviti svoje mjesto, jer je to bila njihova dužnost da pomognu prijatelju. Da niste pojurili naprijed, gospodin Lynch bi njima dopustio da podu spašavati Shrowmeyera.

– Sada već bolje razumijem što mi želiš kazati.

– Ali oni drže da je gazda ispravno postupio što je njih zadržao, jer je samo to u tom trenutku mogao učiniti. Stoga krive vas, jer ste bili uzrok zbog kojeg je donio takvu odluku.

– I ja ću tebi nešto reći, Marty. Da oni znaju kojom je brzinom bujica nosila Shrowmeyera, ne bi tako mislili. A ne bi tako mislili ni da su malo mućnuli glavama.

– Kako to mislite, mućnuli glavama? –animalo je Martyja.

– Pa vidiš, Dusenburger je tog dana jahao na mjestu izviđača, sjećáš se? Nolty je jahao na mjestu broj četiri s desnog krila stada. Tako su obojica bila dalekod od Shrowmeyera. Ja sam jahao na začelju zdesna na mjestu broj dvanaest. I nemoj zaboraviti da je istočno od prijelaza rijeka Canadian tekla u okuci.

– Sjećam se svega toga, ali zašto bi oni zbog toga morali promijeniti mišljenje o vama?

– Dočaraj sebi sada što se dogodilo, Marty, pa ćeš shvatiti zašto. Gledaj, stado ide prema sjeveru. Rijeka Canadiana teče prema istoku. Struja je jaka. I što je Ike odlučio? Naredio je da se stado potjera pod kutom u vodu kako bi krave mogle djelomično plivati niz struju. Sjeti se sada u kojem je pravcu stado plivalo preko rijeke.

– Sjeverozapadnim!

– A u kojem je rijeka zavijala nizvodno?

– Južnim i udesno. Oštro udesno.

– Sada valjda imaš cijelu sliku pred očima? Shrowmeyer je gotovo prešao rijeku kada ga je struja odnijela sa sedla. Drugim riječima, on je gotovo stigao na lijevu ili sjevernu obalu rijeke, zar ne? A sada pazi! Ti znaš da je Shrowmeyer morao jahati zapadno od mene. Gdje su onda bili njegovi prijatelji?

– Pa oni su jahali ispred Shrowmeyera i stoga su zacijelo već bili izašli na sjevernu obalu i dalje. Posebno Dusenburger.

– I? Ne zaboravi pod kojim je kutom stado preplivalo rijeku.

– Pa da, naravno! Oni su bili zapadno od vas. Mnogo zapadnije od vas i mnogo dalje od Shrowmeyera.

– Što je meni dalo prednost od nekoliko stotina metara. A kako su oni bili već na sjevernoj ili lijevoj obali i kako je rijeka skretala udesno na tom mjestu, oni su morali prevaliti mnogo duži put da stignu do Shrowmeyera koga je nosila struja sve dalje. Preda mnom je bio mnogo kraći put, čak da i nisam odmah za njim jurnuo.

– Vidi, vidi! O tome nisam ni pomislio! Naravno, vi ste bili istočnije od njih i jahali ste za Shrowmeyerom u ravnom pravcu, a oni bi morali objahati oko cijele riječne okuke.

– Ni Dusenburger, a ni Nolty o tome nisu pomislili. Oni su mogli izvući Shrowmeyera samo dok se još držao za granu, a čim je grana pukla i struja ga ponijela nizvodno, nisu ga mogli više stići, a kamo li spasiti. Ike Lynch je to dobro znao. On je proučio taj cijeli kraj prije nego što je odredio mje-

sto gdje će stado preplivati rijeku. I sve mu je to bljesnulo glavom kada je Dusenburgu i Noltyju naredio da se ne miču od stada. Znaš, Marty, i ja sam čuo kad se Lynch na njih izderao, ali sam tada već bio na pola puta, a oni nisu bili još ni krenuli.

– Imate pravo. Ispravno ste postupili. I gospodin je Lynch ispravno postupio.

– I još nešto, Marty. Konj koga sam tog dana jahao bio je vrlo brzih nogu i bistre glave. Nije učinio ni jednu grešku, ni jedan krivi korak. Stoga i mogu tvrditi da nitko nije mogao spasiti Shrowmeyera kada ga nisam već ja uspio spasiti.

– Reći ću momcima.

– Samo, molim te, nemoj da ispadne da sam te na to naputio.

– Ne razgovaram s Dusenburgom i Noltyjem. Oni se prave previše važni da bi s nama razgovarali. Ali s Painterom i Saltyjem često sjedim za večerom.

– To prepuštam tebi jer imam puno povjerenja u tvoj sud. A taj Painter, kada si ga već spomenuo, kakav je to momak?

– Vrlo zabavan i smiješan. I uvijek veseo.

Poslije potopa kojim je nabujala rijeka Canadian kišilo je rijetko i kratko. A od početka srpnja prolazio je dan za danom bez kapi kiše. Voda je opadala sve niže u riječicama, i potocima dok napokon nije sasvim presušila.

Ike Lynch je odredio još jednom izviđača kauboja s mjesta trinaest na začelju, a dva dana nakon toga i kauboja s mjesta dvanaest. S tri izviđača koji su tražili vodu pokrio je široko područje oko stada.

Ljudi su tako morali jahati tri uzastopne smjene kao izviđači u roku od dana i pol. Pošto bi uglav-

nom svaki dan prejahali najmanje stotinu do stotinu pedeset milja, padali bi mrtvi umorni kada bi došli na mjesto broj dva i dobili pola dana odmora. Ali neprekidna potraga za vodom iscrpla je i konje, jer su ih izviđači barem dvaput u jednoj smjeni mijenjali.

Za prve smjene Chet je opazio u daljini brdo s visokom, osamljenom topolom na njegovu ravnom vrhu, najvišoj točki u blizoj i daljoj okolici. Odjahao je ravno na brdo, unatoč daljini.

Ono je bilo trouglasto u podnožju. S južne strane rušilo se niz stjenovitu strmu padinu u provaliju. Međutim, s druge dvije strane lako se moglo popeti do vrha. Sa sljemena brda Shet je odabrao mjestu u nizini gdje bi moglo biti vode i odjahao do njih.

Svi su izvori bili presušili osim jednoga, a i taj je tekao u usku i plitku potočiću i u njemu nije bilo vode za tri tisuće žednih grla.

– Umoran sam kao konj Billy – potužio se Chet O'Hareu koji je tog poslijepodneva kočijašio kolima za spavanje.

– Jeste li jutros bili bolje sreće? – upitao ga je Billy iz pristojnosti, jer bi zacijelo do tada već svi znali da je netko pronašao vodu.

– Ne nisam, ali sam se svejedno grdno namučio. Našao sam samo tanak potočić. Jedva da u njemu napuniš pljosku i napojiš konja. To je bilo sve.

– A što će biti ako je ne nađu do noći?

– Dva dana bez vode još se može nekako izdržati, ali ne više. Tri dana bi moglo biti previše za goveda.

– Zašto?

– Neka će goveda oslijepjeti od žeđi. Pošto oslijepje, ako ih uskoro

ne napojimo, cijela će seoba otići k vragu.

– Znači, nećemo krave dotjerati na tržište?

– Ne, nećemo! Neće biti zarade, samo teški gubici. Hoće li Heinz propasti ili ne, ovisit će o tome koliko mu je još novaca ostalo u banci.

– Nisam ni sanjao da nam se tako crno piše.

Chet se popeo u kola, bacio na gunjeve i odmah zaspao. Billy O'Hare nastojao je izbjegavati neravno tlo da ne drmusa Cheta, ustrašen da bi mogao ostati bez posla, propadne li vlasnik ranča Bar H.

Lynch je naredio da se stado zaustavi tek kada je zanoćalo. Pošto se Chet probudio i skočio s kola, ustanovio je da je stado na suhu noćištu. Prije večere se još malo odmarao, a potom odjahao na noćnu stražu od deset sati do ponoći.

Kada je dva puta objahao stado, nanjušio je nešto u zraku. Okrenuo se da pođe istim putom natrag, niz vjetar od životinja.

Najprije je osjetio miris duhana iz Coxove lule dok nije mimoišao Coxa, ali pošto je stigao uz vjetar od stada, ponovo je nanjušio maloprijašnji miris. I tada ga je prepoznao.

– Pljusnut će kiša još prije jutra, ukoliko nas ne pomete i oluja – rekao je sebi tihim glasom.

Carlson je bio već mnogo puta u gonidbama i znao je dobro što ih čeka udari li na stado ljetna oluja u noći. Stoga je, čim je opet mimoišao Coxa, odjahao brže-bolje u logor i sjahao. Oprezno, da ga nitko drugi ne čuje, probudio je Martyja Evansa.

– Obuj se i spremi gunj. Čekat ću te iza kola – šapnuo mu je u uho.

– Zaboga, što se dogodilo? – upitao ga je Evans čim se došuljao iza kola.

– Sprema se oluja i slušaj dobro što ću ti reći.

– Što je vama? Kakva oluja? Pa nema ni daška vjetra – prigovorio mu je pospani Evans.

– Uskoro će zapuhati. Ti još nemoj nikoga buditi, ali otiđi u korral i zajedno s Billyjem pripremite konje.

– A zašto, gospodine Christian-sone?

– Rekao sam ti da se sprema velika oluja. Pucat će gromovi i sijevat će munje – podsjetio ga je Chet.

– Bojite se stampeda?

– Bljesnu li munje i zagrmje gromovi, stampedo nam ne gine.

– Ako se vrijeme pogorša, smijem li probuditi gospodina Lyncha?

– Naravno, ali ni riječi o meni. Još ću uzeti pušku iz kola i odoh natrag na stražu.

Vjetar je zapuhao tek kad je Chet ponovo mimoišao Coxa na obilasku stada. Kada je prvi bljesak munje proparao mračno nebo, Chet je hitro odgalopirao u logor. Za munjama su zagrmjeli i gromovi. Chet je ispod oka mogao vidjeti kako se goveda dižu na noge i komešaju u općoj pomutnji.

Konja je zaustavio u logoru, nekoliko metara od Ikea Lyncha koji se žurno obuvao.

– Hej, gazda, smijem li povesti nekoga gore na brdo, odakle možemo vidjeti kamo će se razbježati stado? – upitao ga je mirnim glasom Chet.

– Kako ne! Koga želiš? – odmah se složio Lynch.

– Može li Dusenburger? – upitao ga je Chet, kimnuvši glavom

prema Jednookom koji se dizao iz gunjeva pokraj Lyncha.

Chet je pričekao dok Dusenburg spremi gunjeve i osedla konja, a zatim su njih dvojica odgalopirali prema brdu, probijajući se između uplašениh goveda koja su se u općoj zbrci razbježala naokolo u skupinama. Chet je vodio Dusenburga na sljeme brda gdje je rasla osamljena topola koju je bilo lako vidjeti u odbljescima munja.

S vrha čunjastog brda, odakle je pucao vidik na nizinu vidjelo se da se stado raspalo i da će kaubojima trebati barem dva dana dok ga ponovo skupe. Tek kada se goveda umore od bezglava bježanja, pokorno će čekati da ih kauboji potjeraju natrag u stado.

— Do vraga, kakva zbrka! Treba ih pustiti da se istrče — napomenuo je Jednooki.

— A dotle ćemo nas dvojica malo porazgovarati — nadovezao je podrugljivo Chet, izvadio pušku iz toka u sedlu i položio je preko krila s cijevi uperenom u Dusenburga.

— Hej, skloni tu pucaljku! — prigovorio mu je Dusenburg koji nije imao pojma da ju je Chet u njega namjerno uperio.

— A ti sjaši! Polagano i mirno. I pazi što radiš! — naredio mu je Chet bez uvoda.

— Što? — začudio se Dusenbrug, ne vjerujući očima i ušima.

— Sjaši, Jednooki! I nemoj ni pomišljati da učiniš neku budalaštinu, jer ćeš se odmah i pokajati. Moram ti postaviti nekoliko pitanja. Hajde, silazi s tog konja! Što čekaš? — povikao je odlučnim glasom Chet pošto je ubacio metak u cijev.

Dusenburg ga je pokorno poslušao. Na licu mu se vidjelo da je zbunjeno. Tjednima je tog krupnog

stranca trpio kao nužno zlo, hineći da ga i ne vidi i ne razmišljajući kakv bi zapravo mogao biti čovjek.

Odjednom mu je krupni stranac počeo zapovijedati što da radi, i to bez pogovora. Dusenburg se zabuljio u Cheta u čudu jednim zdravim okom.

— Okreni mi leđa i ruke uvis! — naredio mu je Chet i skočio s konja.

S puškom uprtom u Dusenburgova leđa, Chet mu je oduzeo revolver. Kada ga je razoružao, dopustio mu je da se okrene licem.

Uz sijevanje munja, zaglušnu grmljavinu, mukanje uplašениh goveda i povremeno ispaljen po koji metak iz puške ili revolvera nekog kauboja, Chet je potanko ispitivao Jednookog. Pazio je da ne ponovi grešku koju je učinio sa Shrowmeyerom. Zatomićući

čuvstva duboko u sebi i ne žureći, sustavno je postavljao Dusenburgu pitanja o silovanju na Earnshawovoj farmi, pucnjavi u Sallynu salunu i plaćenim ubojicama.

Dusenburg je poricao da je tog poslijepodneva bio na farmi starog Earnshawa, pa se i ostatak njegove priče s opisom ulaska šerifa u salun, optužbi i uvreda i pucnjave u dlaku podudarao s onim što mu je rako i Shrowmeyer.

Stoga je Chet i pomislio da su se oni dogovorili što će reći ako se ikad povede istraga o šerifovu ubojstvu, ili im je netko naredio što moraju reći. Taj netko je Chetu bio William Heinz glavom, ili netko od njegovih nadstojnika. No, ako su oni razbojnici ubili Petea, ili čak Nolty, zašto onda Shrowmeyer i Dusenburg nisu poricali da su pucali u šerifa.

Kako nikako nije mogao doći do logičkog objašnjenja zašto sva trojica tvrde da su pucali istodobno u

Petea, nastavio je optuživati Dusen-
burga, premda je kiša sve jače pa-
dala. Konji kojima je bilo dosadno
čekati, počeli su pasti visoku, mo-
kru travu koja je bujala na plosna-
tom sljemenu čunjasta brda.

– Zapravo, vi ste zajednički
ustrijelili šerifa, zar ne, Jednooki?
– upitao ga je tihim glasom Chet,
navodeći Dusenburga na tanak
led.

– Nismo i nismo. Već sam ti to
ponovio stotinu puta.

– Ali rekao si da je bio sam
kada je ušao u salun.

– Bio je sam i potegnuo je revol-
ver. Nismo imali vremena da ba-
cemo pismo-glava tko će se od nas
s njime boriti u dvoboju. Bio sam
uvjeren da je šerif šenuo umom i
da će baš mene ustrijeliti. On ili ja,
pomislio sam prije nego sam zapu-
cao.

– Svejedno, povukao si i zapu-
cao s namjerom da ga ubiješ. Za-
pravo svi ste zapucali s namjerom
da ga ubijete, zar ne?

– Da. Rekao sam ti to barem
već pet puta.

– Tko je zapravo ustrijelio še-
rifa, Jednooki? Ti nisi, zar ne? Tko
ga je onda ubio? Dirk Nolty ili oni
razbojnici?

– Odakle mogu znati koje ga je
zrno pogodilo? To nitko ne zna.
Kad se dim slegao, šerif je ležao
mrtav.

– Ti si nakon toga odmah odma-
glio iz grada i vratio se na ranč
Bar H?

– Ni govora. Ostao sam u sa-
lunu. Popio sam još nekoliko ča-
šica za šankom. Čekao sam dok
nije došao mrtvozornik i dok nisu
odnijeli šerifa. Tek tada sam otišao.
Nisam morao bježati. Nitko me
nije krivio za ono što se dogodilo.

– A Shrowmeyer i Nolty, jesu li
oni ostali u salunu?

– Ne znam. Poslije smo se opet
sastali u salunu kod Clydea. Tamo
smo nastavili piti i kartati.

– Oni ljudi koje su s vama kar-
tali poker, jesi li ih ikada prije vi-
dio. Ili poslije pucnjave?

– Ne, mislim da nisam.

– Kako su izgledali?

– Ne sjećam se više. Jedan je
imao zaliske.

– Recimo da je tog sa zaliscima
potplatio Heinz.

Da to nitko ne zna, naravno. Vi o
tome ne biste ništa znali, zar ne?

– Koliko znam za gospodina
Heinza radimo samo mi koji od
njega redovito primamo plaću.

– Ali, mogao bi plaćati još ne-
kog a da vi to ne znate, zar ne? –
nije popuštao Chet.

– Mogao bi, ali sumnjam.

– Imam dovoljno razloga da
mislim kako je nedavno unajmio
dvojicu stranaca. Oni su mu mo-
rali obaviti neke prijava poslove ...
Protuzakonite poslove, Jednooki. I
ta dvojica stranaca bijahu revolver-
aši. Ti o tome zacijelo ništa ne
znaš, ili su ti naredili da držiš jezik
za zubima?

– Nitko mi nije naredio da
držim jezik za zubima i ništa ne
znam ni o kakvim revolverašima
koje je unajmio gospodin Heinz –
branio se pomalo srdito Dusen-
burg.

– Možda ti i znaš nešto o njima,
ali šutiš da bi zaštitio gospodina
Heinza. Ako je to tako, onda ti je
bolje, Jednooki da mi kažeš istinu
prije nego bude prekasno. Jer sada
moraš misliti kako da sebe zaštititi,
a ne gospodina Heinza.

– Uopće ne razumijem što ti to
neprekidno trabunjaš o neakvim
plaćenim ubojicama. Što zapravo ti
hoćeš od mene, Christiansone?

– Hoću da mi kažeš istinu.
Stoga se sada lijepo saberi i počni

sve iz početka. Neću ti ništa zamjeriti što si mi malo prije lagao, ako mi sada kažeš istinu. A uhvatim li te u laži, ili ako štitiš nekoga lažima, ustrijelit ću te kad-tad kao šugava psa, Jednooki. Hajde, hoću da čujem činjenice.

VIII

– Znaš što, Jednooki? Ti meni zapravo ništa nisi rekao – predbacio je napokon Chet Dusenburgu.

– Tvrdiš da nisi bio na Earnshawovoj farmi. Tvrdiš da ne znaš ljude koji su s vama kartali ovaj poker u Sallyjinu salunu. Tvrdiš da ste vas trojica, ti, Shrowmeyer i Nolty, pucali u samoobrani u šerifa, premda je to smiješno, jer on je bio sam, a vas trojica. I na kraju tvrdiš da ne znaš tko ga je zapravo ubio. Jesam li te dobro razumio?

– upitao ga je Chet koji je počeo gubiti strpljenje.

– Dobro si me razumio. Zašto se onda ne bismo sada vratili na posao? – rekao mu je Dusenburg kome se navrh glave popelo to neugodno ispitivanje.

Chet je smatrao da je s Dusenburgom izgubio dosta vremena i da iz njega ne može iscijediti istinu ni milom, ni silom. Pred oči mu je iskrsla slika mladog brata izrešetana mecima iz nekoliko revolvera, među njima i Dusenburgova, i srce mu se stegnulo od gnjeva.

– Zašto mi ne odaš ime onoga tko ti je naredio da ne smiješ reći istinu o silovanju i pucnjavi u salunu? Pitam te još jedanput i posljednji put. Kaži mi istinu, Jednooki! – povikao je Chet povišenim glasom.

– Rekao sam ti sve što znam, Christiansone. Sada me pusti na miru. Idemo natrag stadu.

– Ne znam što da mislim o tebi. Ne znam jesi li veća kukavica ili lažljivac.

– Pazi što govoriš, Christiansone, ukoliko me ne misliš ubiti iz te tvoje pušketine.

– A sada ću tebi reći – ljutito će Chet – što se zapravo dogodilo u Buffalo Junctionu dan prije polaska. Pošto ste dobili plaću, otišli ste na Earnshawovu farmu i tamo učinili točno ono za što vas je i optužio šerif. Ti i još neki tvoji prijatelji s ranča Bar H silovali ste bespomoćnu djevojku i kada vas je šerif zbog toga pozvao na odgovornost, onda ste ga ubili. Ili ste mirno stajali i promatrali kako ga rešetaju plaćeni ubojice Williama Heinza.

– Ti si zaista lud čovjek, Christiansone.

– Nisam ja nikakv Christianson. Ostaje ti još deset sekundi da mi priznaš istinu.

– Pobogu, čovječe, pa rekao sam ti istinu! – zavapio je Dusenburg.

– Neka ti bude ta istina kada baš hoćeš! A sad čuj! Ja sam Chet Carlson a Pete Carlson je moj mladi brat. Nikada neću dopustiti da mi rod ubijaju slinavi kojoti. Traži stoga zadovoljštinu da te ustrijelim u časnoj i poštenoj borbi, premda ti to ne zaslužuješ, lažljiva i podla svinjo!

– Smiri se! Nemaš pravo da me tako prostački optužuješ zbog nečega za što me nitko ne okrivljuje!

– dobacio mu je Dusenburg, pokušavajući zaustaviti Chetovu provalu gnjeva ispružio je pred sebe ruke s dlanovima prema gore.

– Zaveži! Zaveži i okreni se!

– Zar ćeš mi pucati u leđa?

Chet se pravio da ne čuje Dusenburgovu uvredljivu zamjerku. Stavio je Dusenburgov revolver na zemlju, a zatim se sporo i oprezno počeo povlačiti natraške. Zaustavio

se kad je prešao nekih dvadesetak metara.

– Tvoj je revolver na zemlji iza tebe, Jednooki. Zapamti, držim te na nišanu i pazi što radiš. Dajem ti priliku da uzmeš revolver. Podi natraške prema meni. Zaustavi se kad vidiš revolver na zemlji ispred sebe.

Dusenburg je pošao natraške nekoliko koraka, ugledao revolver na zemlji blizu svojih stopala i stao.

– Kad ti kažem, sagnut ćeš se i uzeti revolver za obarač kažiprstom i palcem i polagano ga spustiti u svoje korice. Zatim ćeš ruke držati podalje od sebe i polagano se okrenuti prema meni. Onda ćemo potegnuti i zapucati. Čuješ li me?

– Čujem te – odvratio mu je Dusenburg s prizvukom izazova i sprdnje u glasu.

– Dobro, podigni ga i pazi da se ne prenamagliš – opomenuo ga je još jedanput Chet.

Odjednom, brzinom uplašenog zeca, Dusenburg skoči za revolverom. Bacio se hitro na koljena pograbio revolver i opalio tri uzastopna hica ulijevo prema Chetu. Zatim se odmah ispružio na zemlju, pa se otkotrljao u stranu. Zaustavio se na trenutak iza ovećeg busena trave i opalio žurno hitac prema Chetu.

Ali pucao je nasumice, jer nije vidio cilja. Chet je također već bio potrbuške na zemlji. Kotrljao se brzo kao Dusenburg. Kad je našao dobar zaklon, pritisnuo je kundak puške o desno rame i cijev čvrsto uhvatio u podlakticu lijevu ruku. Pogledao je preko nišana preko kišovite površine sljemena čunja-stog brda i ugledao svog protivnika.

Kada je Jednooki skočio na

noge, pratila ga je sreća. Bljesak munje osvijetlio je put i jasno je vidio mjesto gdje ga je čekao njegov konj. Ali prebrzo je trčao i stoga nije opazio gdje se skriva Chet. Pucao je nasumce i bez cilja.

Dusenburg se ponovo bacio na zemlju. Čudom se čudio zašto mu protivnik na odgovara na vatru. Ponadao se da mu se možda puška zaglavila ili da ga je možda čak pogodio jedan njegov naslijepo ispaljen hitac.

Suljao se i kotrljao po glatkoj i mokroj travi, mijenjajući pravac kretanja svakih nekoliko metara. Kada je ponovo skočio na noge, samo tri koraka dijelila su ga od konja koji je mirno pasao rosnu travu nesvjestan da se za njega vodi borba na život i smrt.

Uhvativši se lijevom rukom za stražnji dio sedla, Dusenburg je pokušao na brzinu zajahati konja. Uspjelo mu je samo da podigne nogu oko njegovih skliskih sapi. Ponovo je kliznuo na zemlju. Desnom se rukom nije mogao služiti, jer je u njoj držao revolver. Opalio je još jedan hitac prema mjestu gdje je posljednji put vidio Carl-sona.

Chet je čekao dok Dusenburg ne dotrči do konja. On je konja držao na nišanu kada ga je Dusenburg pokušao zajašiti. Potegnulo je okidač. I pogodio je Jednookog u bedro.

Dusenburg je pao pogođen u travu. Kleknuo je, ne znajući još kako je teško ranjen i zapucao ispod konjskog trbuha u pravcu odakle je na njega pucao Carlson, premda ga nije mogao vidjeti.

Chetovo drugo zrno pogodilo je Dusenburga u trbuh. Klečeći, Dusenburg je opalio još jedan hitac prema Chetu, pa se uhvatio rukama za trbuh.

Trebalo mu je nekoliko sekundi da ustane. Podigao je čak i nogu i stavio je u stremen, a zatim se skljkao na mokru zemlju.

Chet je znao da je Dusenburger mrtav. Ustao je i odvukao Dusenburgerovo tijelo do ruba provalije na stražnjoj strani brda. Gurnuo ga je niz strmu stjenovitu liticu. Za njim je nabacao dosta granja i kamenja da ga ne mogu dohvatiti kojoti i lešinari.

Kiša je sve jače padala, premda je sve rjeđe sijevalo i tiše grmijelo. U odsjaju rijetkih munja Chet je s vrha čunjasta brda razabrao kamo je pobjeglo najveće stado goveda iz ranča Bar H.

Pošto je bio uvjeren da je kiša isprala krv sa sedla i konja koga je te noći jahao Dusenburger, pojahao je po mrkloj noći, vodeći za sobom Dusenburgerova konja natrag u logor.

U logoru su svi imali pune ruke posla, hvatajući odbjegle krave i nitko se nije obazirao na njega. Chet se nikome nije javljao. Premda je njegov konj bio odmoren, on ga je svejedno zamijenio za odmorenog. Čim je osedlao konja i Dusenburgerova ostavio u koralu, odjahao je prema kolima.

Pušku je ostavio u kolima za spavanje, a da to nitko nije opazio. Kako je znao da tako skoro neće dobiti topla obroka, za doručak je popio samo lončić vrele kave i odjahao u potjeru za odbjeglom kravama.

— Kad će doći Jednooki? — upitao ga je Marty Evans prije nego što je Chet odjahao od kola.

— Ne znam — odvratio mu je Chet preko ramena.

Ostatak noći i dana proveo je hvatajući i skupljajući raštrkano stado. Krave su bile pobjegle što su dalje mogle od munja i gromova i

bile su još uplašene i plašljive. Kada bi koju uhvatio, ona bi pokorno nastavila kaskati u krdu s ostalima što ih je skupio i tjerao pred sobom.

U rane je jutarnje sate počeo razmišljati o svemu što se te noći dogodilo i pitao se hoće li se i Nolty držati kao Shrowmeyer i Dusenburger i koliko će se laži još morati naslušati prije nego što otkrije istinu.

Do tada Chet uopće nije ni jednog trenutka pomislio da su možda njegove pretpostavke krive. Osjećao je u duši i u srcu da su silovanje Erice, Peteova smrt i umorstvo šerifovih pomoćnika skrivili isti ljudi. Više je nego sumnjao da su ta tri zločina u vezi s rančom Bar H, ali kako, to još nije znao. Nije znao ni koju su ulogu u njima imali razbojnici koji su ga slijedili preko prerije, pa Dusenburger, Shrowmeyer i Nolty. Još je bio uvjeren da je William Heinz mračna, pokretna sila tog cijelog slučaja, premda nije mogao za to naći ni najmanjeg dokaza.

Kad se razdanilo i kiša prestala i kada je Chet našao bika predvodnika, natjerao je ostala grla da ga slijede do logora. Njih su, prirodno, više zanimale bare pune kišnice i nitko im nije mogao zabraniti da iz njih piju.

Trebalo im je dva cijela dana da ponovo skupe stado. Za to se vrijeme neredovito jelo i uopće se nije spavalo. Šteta je na kraju krajeva bila neznatna. Osim Dusenburga svi su ostali kauboji bili uz stado. I pronašli su samo dvadeset zgaženih krava, uglavnom junica koje nisu mogle trčati u stampedu.

Ostatak su putovanja proveli mirno i bez nekih većih uzbuđenja. Kada su utjerali stado u torove u Ogallali, Chet nije znao ni slova

više o zločinima koje je istraživao nego što je već čuo u Buffalo Junctionu. A nije mu se pružila prilika da se nađe s Noltyjem oči u oči.

Lynch je prodao stado i konje i odmah ljudima isplatio plaće. Chet je bio sretan kada je za vranca i ridu kobilu dobio gotovo jednake novce koje je za njih i dao.

Premda su cijene u Ogallali bile pretjerano visoke, nije škrtario i platio je bez cjenkanja kupanje, šišanje, brijanje, hotelsku sobu, čisto rublje i novo odijelo. Kad je iskapio prvu čašu piva, pošto se najprije dobro najeo u obližnjoj gostionici, učinilo mu se da još nikada nije toliko uživao u blagodatima života u gradu. Nikome iz družine nije se žurilo da odmah krene na dugo putovanje kući prije nego se naužije uskusnog jela i pila i mekane postelje, pa ni njemu.

Druge večeri poslije dolaska u Ogallalu, Chet uze ispitivati podatke iz njegove istrage, jer o tome nije htio razmišljati dok se dobro ne odmori. Bio je u salunu Williama Sewarda i pijuckao nalakćen na šank kada je začuo veseo smijeh mladih kaubojša, što ga je podsjetilo na salun »Oasis«.

Obuzela ga je odjednom čeznja za domom. Okrenuo se i za stolom opazio raspoloženo društvo mladih kaubojša s ranča Bar H. Svi su tamo sjedili osim Dirka Noltyja: Painter Fagan, Salty Peters, Georgie Tate i Art Bentz. Povelili su sa sobom čak i osamnaestogodišnjeg Martyja Evansa.

— Ah, gdje su oni lijepi davni dani u salunu »Oasis« — uzdahnuo je čeznutljivo kad se sjetio svojih tučnjava s kaubojima i govedarima koji su pravili nered u njegovu salunu.

I tada je možda prvi put osjetio kako i koliko mu nedostaju ta do-

bra stara vremena i koliko je volio svoj posao u salunu »Oasis«. Poželio je iz sveg srca da se tamo opet vrati, ali u tom se trenutku sjetio da je Miriam Bakersfield protiv toga.

Ona je željela da on ostavi posao krčmara i bio je gotovo voljan da joj udovolji. Ne udovolji li joj, ona se nikada neće htjeti udati za njega.

I te ga večeri taj spor s njegovom zaručnicom zapeče kao ljuta rana. Stoga je brže-bolje odbacio sve misli na Miriam Bakersfield i prepustio se opuštenu raspoloženju i ugodaju koji je vladao u salunu.

Iza leđa mu je odzvanjao kristalan smijeh mladića s ranča Bar H koji su hihotali na dosjetke što im ih je pričao Painter Fagan. I svi su hinili da njega uopće nisu opazili za šankom, pa čak i Marty Evans.

Još prije nego je pošao za stadom, Chet se bojao da bi mu taj trud mogao biti beskoristan, jer ga skladna družina nikada neće prihvatiti i zavoljeti kao jednog od svojih. Jedna jedincata prilika koju je za to imao bila bi da je spasio Shrowmeyera. I tu je priliku propustio, zaslijepljen mržnjom i nespuntanim gnjevom.

Sve ono što je putem doznao čuo je od Billyja O'Harea, ili od Shrowmeyera i Dusenburga, a sve je to bilo gotovo neznatno. Osim laži kojima su ga obasipali, po njegovu uvjerenju, oni mu nisu rekli ništa što bi mu pomoglo da razjasni događaje koji su se zbili onog dana kada je silovana Erica Earnshaw i ubijen Pete Carlson. Sa završetkom puta propale su i sve njegove nade da će išta bitno izvući iz kaubojša s ranča Bar H. Vratit će se u Buffalo Junction praznih ruku ukoliko ne smisli nešto na brzinu.

Naručio je još jednu čašu piva.

Tada mu je na um pala spasonosna pomisao. Osvrnuo se po salunu. Pozvao je pipničara i počastio ga pićem.

– Znete li možda s kojeg su ranča oni kauboji što piju na drugom kraju šanka?

– Kako ne! To su kauboji s ranča Crossed Triangle iz Novog Meksika – odvratio mu je spremno pipničar.

Još prije nego što je ispio čašu i naručio da mu je pipničar ponovo napuni, Chet se neopazice i malopomalo dovukao uz šank do kauboj s ranča Crossed Triangle. Čim mu se pružila prilika, upao im je u razgovor.

– Čuo sam da vama momcima s ranča Crossed Triangle nije baš mnogo stalo do vašeg ugleda – rekao im je uz smijeh.

– A što vi to mislite? – upitao ga je izazovno najjači među njima.

– Ne znam još. Rekli su mi i vrlo uvredljive riječi na vaš račun – dodao je Chet.

– A tko su to oni i gdje su? – upitao ga je neki mladač ride kose i zapaljive čudi.

– A što su vam rekli? – javio se ponovo onaj snažni.

– Ne bih htio to ponavljati. Mogli biste pomisliti da se i ja s njima slažem. I ne sjećam se više točno svega što su govorili – Chet se tobože žacao da im kaže što je o njima čuo.

– Kažite vi nama slobodno ono čega se još sjećate. Ne morate navesti baš točno njihove riječi – rekao mu je onaj najjači i namignuo drugovima koji su se oko njega skupili u neprobojan, živ zid.

– Sjećam se da su rekli da u družini s ranča Crossed Triangle rade sve sami konjokradice. A i gore uvrede koje me je stid uopće ponoviti. To su mi rekli oni momci što

sjede tamo za stolom. Kauboji s ranča Bar H – rekao im je Chet i pokazao glavom prema veselom društvu oko Paintera Fagana.

– Hvala vam, stranče! – rekao mu je ridokosi mladač i zaputio se stamenim korakom prema stolu za kojim su sjedili nasmijani kauboji s ranča Bar H.

Ostala sedmorica ili osmorica kauboj s ranča Crossed Triangle pošli su za ridokosim mladićem i stali uz njega. Za nekoliko trenutaka nastao je opći metež oko stola za kojim su sjedili kauboji s ranča Bar H.

Chet se blaženo smješкао i promatrao kako članovi njegove družine dobivaju batine. Stajao je mirno dok mu pipničar nije natio još jednu čašu piva.

– Ima li ova tučnjava ikakve veze s vama? – upitao ga je tiho pipničar.

– Bojim se da ima – priznao mu je Chet i srknuo pjenu s piva.

– Morat ću opaliti metak u zrak da ih smirim. Posljednji put sam ošteti strop i zid, a iver iz grede gotovo je nekom nedužnom gostu izbio oko – potužio mu se pipničar.

– Ne brinite, ja ću tu sada napraviti reda – utješio ga je Chet i stavio šešir na šank.

– Bit ću vam do groba zahvalan. Pripaziti ću na vaš šešir, a poslije ću vas častiti pivom.

– Tako nešto čovjek doista ne može odbiti – dobacio mu je Chet.

Cereći se zadovoljno, Chet se ubacio u sredinu tučnjave sa zanosom koji već dugo nije osjetio. Dohvatio je udarati momke s ranča Crossed Triangle i začas su trojica ležala na podu pod zidom.

Poslije toga tučnjava je naglo prestala kao što je i počela. Chetu su kauboji s ranča Crossed

Triangle bili dragi kao svi kauboji koji su zalazili njemu u salun »Oasis« i tamo se u svom mladenačkom žaru potukli. Stoga je i pazio da nikoga prejako ne udari. Znao je Chet predobro da modrice i natučci začas prolaze i ne ostavljaju za sobom želje za osvetom ili mržnju. Nikome nije izbio zub ili slomio rebra. I nije lomio stolice i stolove na njihovim glavama i ledima. Kauboji s ranča Crossed Triangle začas su izgubili volju da se i dalje tuku.

Chet se bez riječi vratio na svoje mjesto za šankom. Stavio je šešir na glavu i uzeo pivo koje mu je ponudio pipničar. Zatim se u tren oka oko njega skupilo cijelo društvo kauboja s ranča Bar H.

Jedan po jedan, plaho kao janjčići, prilazili su mu mladi kauboji s ranča Bar H. Prvi mu je prišao Marty Evans, cereći se kao da je on izvojevao pobjedu. Za njim su došli i ostali. Najprije mu je pružio ruku Painter Fagan, a zatim Artz Bentz, Salty Peters i napokon George Tate.

Cijelu su ga noć častili pićem, a i sve ostale dane dok je boravio u Ogallali kad god bi zajedno s njim u istom salunu bio neki mladi kauboj s ranča Bar H.

Mladi kauboji s ranča Bar H, koje je Chet spasio da ih ne pretuku kauboji s ranča Crossed Triangle, tvrdoglavo su se zaintačili da i svi ostali članovi njihove družine prihvate Cheta kao što su ga oni prigrlili. Onih nekoliko dana što im je još bilo preostalo u Ogallali, Chet je s njima proveo u smijehu i šali, bezbrižno se zabavljajući.

Ali Chet je morao obaviti još neke poslove u vezi s njegovom istragom prije nego se ukrca na vlak za Buffalo Junction.

Poslao je pomno sročeni brzoplet gradskim ocima i obavijestio ih o svom dolasku. Sve je uredio da se istim vlakom kojim će i on putovati prevezu i četiri konja koja je zaplijenio u onom zelenom otoku usred pustinje sjeverozapadno od Myron Creeka, nadajući se da će mu se taj trud isplatiti i da će ubojice šerifova pomoćnika biti uhvaćene i kažnjene.

Chet je dobro pazio da iz Ogallale otputuje s najvećom skupinom kauboja s ranča Bar H, jer će tako moći da ih najlakše i najbrže ispita za putovanja. On je tada napokon bio njihov, a za putovanja čovjek i nema drugog posla nego da priča. Premda je zbog određenih razloga želio da se što prije nade oči u oči s Dirkom Noltyjem, ipak je odlučio da najprije porazgovara s drugim kaubojima iz družine.

Istim vlakom kojim je putovao Chet krenuli su iz Ogallale i Mike Atterburg i Pappy Vincent, Jake Ulman i Zeb Cox. Sprijateljivši se i s tim starijim kaubojima, Chet je iz razgovora s njima zaključio da oni ne znaju ništa o zločinima koji su se dogodili u Buffalo Junctionu, ili mu možda nisu htjeli reći što o njima znaju. Ono što su mu oni rekli nije vrijedilo više od priče koju mu je davno već ispričao i Billy O'Hare.

Međutim, Chet se uglavnom družio s mlađim kaubojima, sudjelujući i uživajući u njihovim šalama i zadjevkama i uvjerio se da više nikoga ne smeta njegova prisutnost. Tek kada je vidio da su se navikli na njegovo društvo i da su pred njim potpuno opušteni, bio je spreman da i njih ispita. Počeo je s Painterom Faganom.

Fagan nije imao više od dvadeset i četiri godine, a bio je visok i čvrst momak. Drugim riječima, bio

je star i visok kao Nolty, a imao je crnu kosu i crne oči kao i Nolty. Ali, dok su Noltyjeve oči bile hladne i odbojne, Faganove su bile privlačne i zrikale su vragoljasto oko sebe. S njim je bilo lako i ugodno razgovarati. A Chet ga je oprezno naveo na razgovor o onome što ga je zanimalo kada su se našli nasamo u vagonu za ručavanje.

– Čuo sam da su se neke ružne stvari dogodile u Buffalo Junctionu dan prije vašeg odlaska. Rekli su mi da su kauboiji s ranča Bar H bili umiješani u šerifovo ubojstvo i da su zlostavljali Earnshawovu kćer – počeo je Chet u nadi da će se nakon takva blaga uvoda Faganu razvezati jezik sam od sebe.

– O šerifovu ste ubojstvu zacičelo čuli isto što sam i ja čuo – odgovorio mu je Fagan i poslije kraće šutnje dodao: – Bili smo u Clydeovu salunu, a šerif je ubijen u Sallynu. Međutim, prije toga sam bio na farmi starog Earnshawa. Stoga i znam točno što se tamo dogodilo.

– Da čujem najprije što znaš o šerifovu ubojstvu – predložio je Chet, ali Fagan o Peteovu ubojstvu nije znao mnogo i nikada nije ništa čuo o nekim plaćenicima koji bi radili za Heinza.

– A što se dogodilo na Earnshawovoj farmi tog dana? – upitao ga je Chet, trudeći se da mu glas zvuči što prirodnije i gledajući kroz prozor kako bi skrio znatiželju.

– Stari Earnshaw se vratio iz polja prije vremena i iznenadio nas. Stari je potrčao za mnom sa sačmaricom i grdno me uplašio kada je zapucao – objasnio mu je Painter bez krzmanja, smješkajući se vragoljanski.

– A silovanje? Zbog njega je stari i pucao i poslije digao cijeli grad na noge.

Fagan je zabacio glavu i prasnio u glasan smijeh, što je začudilo Cheta.

– Ako je istina ono što su mi rekli, onda to nije baš jako smiješno – predbacio mu je Chet.

– Smiješno ili tužno, ali Ericu Earnshaw nitko nije silovao. Ni taj dan, ni bilo koji drugi kada bismo joj došli u posjet.

Chet se s nevjericom u očima zapiljio u mladića, pitajući se kad će već jedanput ti kauboiji s ranča Bar H prestati izmišljati laži. Ali, svejedno, laknulo mu je. Fagan mu je bio drag. Nemila mu je bila i sama pomisao da je mladić možda upleten u neki zločin, a kamo li u silovanje.

Idućeg je dana razgovarao s Tateom koji mu je poput Fagana priznao da je bio na farmi starog Earnshawa na dan šerifova ubojstva, izjavivši da se tamo nije dogodilo ništa nedoličnog čega bi se morao stidjeti. Tate je bio najmlađi kauboj u družini s ranča Bar H i vrlo zgodan i pristao mladić, gotovo kao Nolty. Imao je pravilno lice i plavu kosu i doimao se kao neko nevinašce. Premda je bio navršio dvadesetu, nije izgledao stariji od Martyja Evansa.

– A koga ste vraga tražili na Earnshawovoj farmi tog poslijepodneva čim ste primili plaću? – zanimalo je Cheta.

– Došli smo da vidimo Ericu – odgovorio mu je uz smiješak Tate.

– I ona nije imala ništa protiv toga?

– Pa, mogu vam reći da nas nikada nije otjerala kad god bismo došli tamo u posljednjih šest mjeseci prije odlaska sa stokom. A do-

lazili su joj u posjete i momci s ranča Circle Q još prije nas.

– Je li i Dirk Nolty bio s vama na farmi tog poslijepodneva?

– Ne, nije. On je davno prije toga prestao dolaziti Erici u posjete.

– A ostali? Shrowmeyer i Dusen-burg?

– Ti nikada tamo nisu ni dolazili. Tamo sam obično išao s Painterom, Artom Bentzom i Saltyjem Petersom.

– Stari Earnshaw tvrdi da vas je bilo više.

– Povelj smo i mladiće sa sobom.

– Koje mladiće?

– Dvojicu naših naučnika, Evansa i O'Harea. Molili su nas da i njih povedemo. Nemojte im reći da sam vam to kazao, Chete, molim vas. Dao sam im riječ da ih neću odati.

Chet mu je obećao da im neće reći. Kako nije želio da itko od momaka s ranča Bar H bude optužen za silovanje, nije više nikoga ništa pitao.

A što se tiče Noltyja, kako je Nolty sišao s vlaka da navodno posjeti neku rodbinu, bez obzira na to što je Chet u tom trenutku mogao željeti, morao je odgoditi ispitivanje Dirka Noltyja.

Carlson je stigao u Buffalo Junction poslijepodnevnom kočijom nešto prije večeri. Četiri je konja smjestio u gradsku konjušnicu i odgodio poslove dok se dobro ne ispava.

Sutradan ujutro, ni pun sat vremena poslije doručka, prijatelji i rodaci prepoznali su dva konja koji su nekad pripadali pokojnim šerifovim pomoćnicima Paulu Quigleyju i Charleyju Raskouru.

IX

Čim je imao dokaze da su ljudi koji su ga slijedili prerijom, pošto je pokopao šerifove pomoćnike, dvojica poznatih razbojnika iz okolice Buffalo Junctiona, kojih su konje prepoznali neki građani, Chet se lagodnije osjećao uoči sastanka s gradskim ocima. Premda je učinio gotovo i nemoguće da što prije završi istragu, bilo bi mu neugodno da se pred njima pojavi praznih ruku.

Na sastanak je stigao nekoliko minuta prije i morao je pričekati dok nisu stigli i ostali.

Prvi je u sobu ušao sjedokosi Sam Kruger s cigarom u ustima. Rukovao se sa Chetom tako srdačno kao da su stari školski drugovi, premda ih je dijelila razlika u godinama od gotovo četvrt stoljeća. I Abner Maplewood i Wilson Wayne su ga također vrlo toplo pozdravili.

Čim su sjeli za ogroman hrastov stol, Chet im je ispričao pod kojim je okolnostima našao tijela šerifovih pomoćnika i kako se otarasio neugodnih nametljivaca.

– Uvjereni ste da su konji pripadali šerifovim pomoćnicima? – upitao ga je Wilson Wayne s natruhom sumnjičavosti u glasu, piljeći u Cheta preko okvira svojih naočala kao da vodi parnicu u sudu.

– Barem desetak ljudi, što rođaka što prijatelja, zakleli su se prije jedan sat u gradskoj konjušnici da su to konji šerifovih pomoćnika – odvratio mu je Chet.

– Čestitamo, gospodine Carl-sone – rekao mu je Abner Maplewood.

– Beprijekorno obavljen posao

– dometnuo je Kruger i ponudio Cheta cigarom.

Chet je uzeo ponudenu cigaru, zapalio je i kutiju gurnuo natrag preko stola prema Krugeru.

– I što nam sada predlažete, Carlstone? – upitao ga je Kruger dok je spremao kutiju u ladicu stola.

– Valja poći po njihova tijela – rekao je Chet i otpuhnuo dim iz cigare prema stropu.

– Naravno – složili su se gradski oci u jedan glas.

– I premda su otada prošla dva mjeseca, valja pohvatati ubojice – nadovezao je Chet.

– A to svakako! Što vam je za to potrebno? – upitao ga je spremno Kruger.

– Potjera od desetak ljudi. Vratit ću se s tijelima pokojnika i uhvatiti ubojice, nadam se. Ovoga puta ću nositi zvijezdu šerifa Buffalo Junctiona i svi ljudi u potjeri imat će zvijezde šerifovih pomoćnika.

Gradski su oci bez prigovora samo kimnuli glavama kad su to čuli.

– Potjera će biti spremna za polazak već danas poslije podne – obećao mu je Kruger.

– Volio bih da ti ljudi budu iz Buffalo Junctiona i da znaju ubojice.

– A kakvi bi vam ljudi najviše odgovarali. Želite li ih možda sami odabrati?

– Dobri jahači koji mogu satima sjediti u sedlu bez gundanja. Izdržljivi ljudi koji neće malaksati poslije duga i naporna putovanja i života u preriji. Sva je prilika da su se ubojice vratile u najbliži gradić. To je Myron Creek. I tamo idemo najprije. Razdovjit ćemo se, razmisliti po gradu i propitati o njima. Prema tome, moji ljudi moraju biti smireni i trezveni građani, a ne

neke usijane glave nagle čudi. Vi, gospodine Kruger i vaši prijatelji, zacijelo najbolje znate svoje sugrađane. Stoga vas molim da ih vi i odaberete.

– Potrudit ćemo se da vam odaberemo najbolje – uvjeravao ga je Kruger.

Gradski su oci održali riječ. Nedugo poslije dva sata poslije podne Chet je izjahao iz Buffalo Junctiona na čelu potjere i odjezdio prema sjeveru.

Čim je potjera stigla u Myron Creek, Chet je otišao u gradsku vijećnicu. Obavijestio je gradonačelnika zašto je došao u grad s potjerom, a gradonačelnik mu je napomenuo da je mjesto šerifa u Myron Creeku još nepopunjeno i da ga čeka. Chet je obećao da će mu poslati konačan odgovor za dva-tri tjedna.

Kako u Myron Creeku nitko u posljednja dva mjeseca nije vidio nikoga tko bi bio nalik na ubojice šerifovih pomoćnika Chet je s potjerom napustio grad rano ujutro idućeg dana i odjahao u sjeverozapadnom pravcu, namjerno zaobilazeći mjesto gdje je pokopao Quigleyja i Raskuora. Jahao je prema zelenom otoku.

Stotinjak metara prije južnog rta zelene trave i podno triju pješčanih humaka naišli su na ostatke ubojica. Dva bijela čista kostura. Zglavci i gležnjevi bijahu im vezani konopima, što je značilo da su ostavljeni vezani u žarkoj pustinji, raskrečenih nogu i raskriljenih ruku da se peku na usijanom pijesku, goli, očima uperenim u jarko sunce.

Čim je ugledao taj jeziv prizor, Chet je naredio dvojici pomoćnika da ih pokopaju, a zatim je potjera krenula prema jugu. Dok su jahali laganim kasom, Chet je čuo dvo-

jicu njegovih pomoćnika kako pričavaju užasan završetak one dvojice razbojnika.

– Ti Komanči doista znaju kako valja ugostiti kojote i lešinare.

– Obavili su posao umjesto nas. Te su krvave ubojice dobile ono što su i zaslužile.

Chet je brzo našao grob Quigleyja i Raskoura. Već idućeg dana u zoru opazio je osamljeno drvo što je raslo nedaleko od grobova. Odahnuo je s olakšanjem kada je vidio da grobovi nisu oskvrnjeni.

Njegovi su pomoćnici iskopali tijela pokojnika, zamotali ih u platno, zavezali preko konja i svoj posao završili za manje od pola sata. Nitko nije izustio ni jedne riječi prigovora. Na kraju krajeva bila su to tijela dvojice njihovih sugrađana koji su poginuli obavljajući dužnost, pa su prema tome i zaslužili dostojan pokop na groblju rodnog grada.

Čim se potjera vratila u Buffalo Junction, Chet je uz pomoć nekoliko svojih pomoćnika pretražio odjeću i lisnice razbojnika. Na žalost, ništa nisu našli što bi dvojicu ubojica šerifovih pomoćnika povezivalo s nekim poslodavcem... ni s Heinzom, a ni s kim drugim. I Chetu se učinilo da je poslije duge i naporne istrage neočekivano stigao na kraj slijepe ulice.

– Pobogu, zar su ta dvojica bili samo obične skitnice i bijedne protuhe? – zavapio je Chet malo-dušno.

– Tako nešto, čini mi se – promrmljao je jedan njegov pomoćnik.

– Ali nisu ipak prezali od umorstva da bi se dočepali opreme i konja Raskoura i Quigleyja – dodao je drugi.

Kako to objašnjenje nikako nije išlo u glavu Chetu, osjećao se iz-

gubljenim, zbunjenim i ogorčenim na sama sebe. Navratio je u banku i rekao Samu Krugeru da ide u Kettle Springs i da će se vratiti za nekoliko dana da nastavi istragu. Ni jednom mu riječi, međutim, nije spomenuo koliko je razočaran i obeshrabren.

Miriam Bakersfield bijaše dostojanstvena, privlačna i poželjna kao i uvijek. Zapravo zanosnija nego je bila prije njegova odlaska, jer je kupila nekoliko novih haljina koje su izdašno isticale pune oblike njezina skladna tijela.

Pošto mu je ispričala sve što se s njom događalo za njegova izbivanja, pažljivo je saslušala njegovu priču iz koje je Chet pomno izostavio najjezovitije prizore i događaje.

Miriam je upijala svaku riječ koju je čula, brže i točnije nego itko koga je Chet znao, osim možda nekih odvjetnika s kojima je imao posla dok je još službovao kao šerif.

Ona je znala slušati i postavljati pitanja. Još više, u svojoj bi glavi pohranila, svaki i najmanji podatak i ništa joj nije moglo promaći, ništa ona nije zaboravljala. A za razliku od ostalog ženskog svijeta Miriam Bakersfield nije dopuštala da njezina osobna čuvstva imalo utječu na zaključke njezina zdrava razuma. Nisu je zabadava cijenili kao vrsnu učiteljicu i pozivali na večere zbog njezine inteligencije.

– Želiš li čuti što o tome mislim? – upitala ga je na kraju.

– Naravno! – odvratio joj je znatiželjno.

– Eto, mislim da si učinio gotovo nemoguće da bi doznao istinu. Ali muči me nešto drugo. Zašto baš sumnjaš na gospodina Heinza da je naručio sva ta ubojstva, a nisi to potkrijepio ni jed-

nim dokazom na kojem temeljiš takve sumnje?

– Osjećam da je taj čovjek prepreden i lukavac i stoga sumnjam u njega.

– Možeš li mi barem objasniti odakle te tvoje predrasude?

Polagano, nešto mučnije nego malo prije, Chet joj je otvorio svoje srce i objasnio joj kako je zamrzio Heinza one noći kada je naišao na umorene šerifove pomoćnike u pre-riji i kako je Heinz za rata služio u konjaništvu Konfederacije.

– Potpuno razumijem tvoje osjećaje, Chete, ali zbog toga ne smiješ mrziti sve ljude koji su služili u konjaništvu Konfederacije za rata, pa ni Williama Heinza. Pa čak ako ga zbog toga i mrziš, to još ne znači da on ima ikakve veze s umorstvom Petea i onih jadnika.

– Ne, zacijelo nema – nevoljko je promrsio Chet poslije duže šutnje.

– Zapravo, kako si se i sam uvjerio, ubojice šerifovih pomoćnika bijahu obične skitnice koje su ubijale zbog pljačke i grabeža. Zar to nije dovoljan motiv za ubojstvo?

– Da, imaš pravo! Sada mi ostaje još samo da objasnim Peteovo ubojstvo. Moram čuti što će mi reći Nolty – rekao je Chet koji Miriam nije spomenuo silovanje na Earnshawovoj farmi, jer ga je bilo stid o takvim slučajevima raspravljati s Miriam.

– A zar nije moguće da se ubojstvo u salunu »Sally Ames« zbio točno onako kako su ti to opisali oni ljudi, Shrowmeyer i Dusen-burg, ili kako su se već zvali?

– Moguće je, ali nije vjerojatno – tvrdoglavo joj je rekao Chet.

– A koje si ti vjerojatnije objašnjenje našao, Chete?

– Nemaš dokaza da su ti ljudi la-

gali da bi sebe zaštitili, a kamo li nekog drugog.

– Možda je ipak Nolty ustrijelio Petea, a oni su lagali da ga zaštite.

– Meni se ipak čini da se sve dogodilo točno onako kako ti je to ispričao Billy O'Hare. Pete je poginuo u časnoj borbi i nitko nije morao ništa lagati. Čak da se sve dogodilo onako kako su ti to opisali Shrowmeyer i Dusenburger, opet nitko nije morao ništa lagati. Zašto su ti te priče neprihvatljive? Meni su one razložne, Chete. A oboje dobro znamo da je Pete bio nagle i prgave čudi. Ti si mi se sam često zbog toga na njega tužio.

– Ali sam ti često puta rekao da je Pete jedan od najbržih revolveraša i najboljih strijelaca koje sam ikada znao. Da je u salunu »Sally Ames« došlo do časne borbe, ma kako brz bio Dirk Nolty, onda ne bi samo Pete otišao pod ledinu. U najmanju ruku netko bi barem bio ranjen. Ne, Miriam, njegova nagla čud zacijelo nije umanjila njegovu vještinu, dapače.

– Žao mi je, Chete, ali na to nema odgovora. Barem za sada nema, prema onome što si mi rekao.

– Odgovor će nam možda dati Nolty, a moram još ispitati i Sally Ames. Želio bih razgovarati i s Williamom Heinzom, ali nemam za to povoda.

– Možda si ipak nekoga zanemario.

– Koga?

– Gospodina Sama Krugera.

– Zašto Sama Krugera? – začudio se Chet.

– Pa, rančeri ovise o bankovnim zajmovima baš kao i svi drugi poslovni ljudi, a Sam Kruger je vlasnik i direktor banke. Što je poslovni rizik veći, banke traže i veće kamate. I obratno. Što je zarada

lakša i veća, poslovni ljudi lakše plaćaju veće kamate. Možda je Kruger i sam uložio novce u prodaju stoke.

– Zar je to protuzakonito?

– Možda i nije, ali takva ulaganja donose ulagačima dohodak, a ne samo vlasniku ranča.

– I ti misliš da Kruger puše s njima u iste diple?

– Ne smijemo naprečac donositi takve zaključke, ali neki njegovi potezi to potvrđuju. Prvo i prvo, zašto su gradski oci za stadom poslali dvojicu nesposobnih šerifovih pomoćnika? Drugo, zašto su to tajili od Heinza? Treće, zašto su ti odbili dati deset ljudi za potjeru kada si ih prvi put tražio?

– Vidiš, to meni nikada ne bi palo na pamet. Porazgovarat ću oprezno s Krugerom, premda sumnjam da on s time ima ikakve veze.

– A kako ćeš postupiti s Noltyjem? Hoćeš li i njega odvući na neko osamljeno mjesto kao Shrowmeyera i Dusenburga?

– Ne znam. Razmislit ću.

– A kada budeš s njim nasamo i ako ti prizna da je ubio Petea, hoćeš li se i s njim pobiti u dvoboju?

– Pete je moj jedini brat, Miriam. Zar bih mogao drukčije postupiti?

– Bude li poricao, morat ćeš. A što ako ne bude? – Sve će ovisiti o onome što će mi reći. I da li ću mu vjerovati.

Prije rastanka Miriam i Chet razgovarali su još i o planovima za budućnost. Stoga je Chet prije nego se ukrcao u poštansku kočiju za Buffalo Junction navratio u salun »Oasis« na razgovor s poslovnim ortacima o prodaji njegova dijela. Pošto su potpisali kupoprodajni ugovor, prema kojem bi on bio isplaćen onog dana kada to sam odredi, Chet ih je zamolio da

o tome nikome ne kažu ni riječi. Htio je iznenaditi Miriam, premda je u duši bio razočaran njihovim ponovnim susretom. Po običaju Miriam nije pokazivala prema njemu nikakvih nježnih osjećaja i sve se svelo više-manje na prijateljski, gotovo poslovan i hladan razgovor.

Jutro idućeg dana poslije Chetova povratka u Buffalo Junction svanulo je sivo i oblačno. Kišica je lagano sipila kada je ujahao u dvorište Earnshawove farme.

Djevojka se pojavila na kućnim vratima. Zastala je i kad ga je vidjela, vratila se u kuću. Trenutak nakon toga ponovo je izašla iz kuće, noseći sa sobom lončić pun vrele kave.

Bila je odjevena u jahaće hlače i mušku košulju od flanela s prslukom. Na nogama je imala čizme, a na glavi šešir široka oboda. Ali ni muška odjeća, a ni njezin odlučan korak, ništa nisu štetili njezinoj opojnoj ljepoti.

Drsko se zagledala Chetu u oči.

– Topla će vas kava zagrijati, šerife. Ja sam Erica Earnshaw – predstavila mu se djevojka i pružila mu lončić.

– Hvala ti, baš sam ozebao na ovoj kiši.

– Što vam mogu pomoći? – upitala ga je smijuljeći se vragoljasto.

– Došao sam tvom ocu zbog one prijave koju je podnio prije dva mjeseca.

– U polju je. Podite ga potražiti, ako hoćete. Majka je bolesna i ne primamo posjete, inače bih vas pozvala u kuću. Ali dodite, u staji je sve suho.

– Zapravo, radije bih s tobom porazgovarao.

– O tatinoj prijavi.

– O njoj.

– Dodite! – pozvala ga je i do-

mahnula mu rukom kad je pošla prema staji.

– Udite, šerife, što se bojite. Neću vas ujesti. Ovdje je sve suho, a vani pada kiša – pozvala ga je iz staje, ostavivši otvorena vrata.

– Je li bilo razloga za onu prijavu? – upitao ju je Chet s konja kada je dojahao do vrata.

– Ako želite sa mnom razgovarati, onda sjašite s tog konja i dođite u staju.

Chet je sjahao, pazeći da ne prolije kavu i ušao u staju. Erica je skinula prsluk i šešir. Njezina duga plava kosa pala joj je niz ramena sve do jedrli i punih dojki koje su se nadimale pod napetom košuljom. Imala je velike plave oči, glatku kožu, pune usne i prekrasno lice. Uzbudivao ga je i sam pogled na nju. Pustila ga je da se trenutak divi njezinoj ljepoti.

– Što se tiče one prijave, tvoj je otac od sebe napravio budalu. Tebe nikada nitko nije silovao, zar ne?

– Razočarala sam vas, zar ne?

– upitala ga je drsko.

– Momci su mi priznali istinu. Nema razloga da ih zatvorim.

– I nema.

– Ti ćeš to izjaviti na sudu pod zakletvom?

– Nikada neću zakoraknuti u sud! Moj mi stari uvijek sve pokvari umjesto da gleda svoja posla. Kuham mu, perem ga, radim oko kuće i po zimi zarađujem kao učiteljica u osnovnoj školi. Što bi još htio od mene? Neka me ostavi na miru. Poslat ću sve k vragu i otići od kuće. Neka natjera staru da se za njega brine, a ne da je pusti da se cijeli bogovetni dan izležava i pretvara da je bolesna.

– Jesu li tog dana ovdje bili Shrowmeyer i Dusenburger?

– Ne, nisu.

– A Nolt?

– Ni Dirk nije bio ovdje. Ne tog dana.

Zašto bi mi lagala? Upitao se Chet. Teško mu je bilo sabrano razmišljati u njezinoj blizini. Njezina mu je ljepota posvema pomutila razum. Ispio je kavu i stavio lončić na škrinju za zob.

– Je li sad s tim gotovo? Mislim s onom očevom prijavom.

Posprdan joj je smiješak ponovo zatitrao oko usana. Otkopčala je puce na košulji... Chet osjeti griznju savjesti zbog Miriam Bakersfield.

– Ti si prava muškarčina, šerife. Ali možda je još rano za one stvari. Nesreća je u tome što te možda više nikada neću vidjeti, pa mislim da bismo ipak mogli...

– Imaš li ti doista samo petnaest godina?

– A to te muči, čuvaru zakona, zar ne? Recimo da mi je osamnaest. Bi li se i onda skanjivao?

– Godine doista nisu važne, jer ti si zrela i najljepša djevojka koju sam ikada vidio. I ako dođe do nečega između nas, ne bih želio da to bude samo jednom i na brzinu u staji tvog oca. Razumiješ?

– Možda sam te krivo razumjela. Tražiš li ti to od mene da te čekam? To su me pitali još samo dvojica prije tebe. I moj odgovor je – da. Čekat ću te ako želiš. Ali neću dugo. Samo sam jednom predugo čekala, nikad više.

– Moram najprije završiti istragu – izlenuo je Chet tek da nešto kaže.

Erica je zakopčala košulju, obukla prsluk i stavila šešir na glavu. Zatim mu je prišla, propela se na vrške nožnih prstiju i poljubila ga u obraz.

– Čekat ću te dok ne završiš tu tvoju istragu i bit ću ti vjerna – obećala mu je preko ramena i izašla iz staje.

Izašao je za njom na dvorište i uzjahao. Erica je zastala na pragu kuće i mahnula mu.

– K vragu! – opsovao je i čim je

izbio na cestu, podbo konja u galop prema ranču Bar H.

Morao ju je zaustaviti i obznaniti joj da je već zaručen. Ali ipak nije. Bilo je to prvi put otkako je upoznao Miriam Bakersfield da je uopće pogledao neku drugu ženu i stoga ga je mučila savjest sve do ranča Bar H.

Sjedio je i čavrljao s gospodom Heinz u dnevnoj sobi, čekajući da vlasnik ranča dođe na ručak.

– Nadam se da niste zaboravili da smo vas pozvali u goste. Dodite kad god zaželite bilo sami, bilo s vašom zaručnicom. Uvrijedit ćemo se ako ne dođete.

– Hvala na pozivu. Doći ću svakako – obećao joj je iskreno.

Chet nije bio odviše oduševljen pozivom da ruča s Heinzovima, ali nije imao drugog izbora. Nolty je bio vani na ispaši s govedima. Heinz je odmah poslao po njega. Morali su ga čekati cijeli sat. Poslije ručka pridružio im se i Ike Lynch, nadstojnik ranča Bar H. Tada im je Chet objasnio zašto traži Noltyja i da će ga možda morati odmah uhapsiti.

– Ostavi revolver u hodniku. Šerif je došao da ti postavi nekoliko pitanja – rekao je Heinz Noltyju kada je kauboj ušao u kuću.

Čim se Dirk Nolty sjeo sučelice Chetu Carlsonu, William Heinz i Ike Lynch izašli su iz sobe.

– Dobio si nov posao, Chete? – upitao je Nolty i glavom kimnuo prema zvijezdi.

– Kako vidiš! – odvratio mu je kratko Chet i odmah se dao na posao.

I uskoro se razočarao. Usprkos svim nadanjima Chet je od Noltyja čuo gotovo jednaku priču koju je već čuo od Shrowmeyera i Dusenburga. Mržnja i gnjev ponovo su mu pomutili razum i požalio je što on i Nolty ne razgovaraju na nekom osamljenom i pustom mjestu. I da on pri tom ne nosi šerifovu zvijezdu na prsima.

– I onda ste lijepo svi zajedno, ti, Shrowmeyer, Dusenburg i oni stranci zapucali složno u šerifa u

samoobrani, zar ne? – upitao ga je posprdno i s puno prezira Chet.

– Svi su zapucali, ali ja sam pucao prvi i ja sam ustrijelio šerifa.

– Molim? – zapitao je Chet osupnut Noltyjevim priznanjem.

– Znam da smo on i ja prvi zapucali. Brže sam povukao i pogodio ga u prsa. Trgnuo sam se i to mi je spasilo život. Njegovo me zrno dohvatilo u rame i odbacilo u stranu. Izgubio sam ravnotežu i moje je drugo zrno pogodilo šerifa u nogu. Sve sam to vidio svojim očima.

– Zar te je ranio?

– Da me je pogodio samo dva centimetra niže, danas bih ležao dva metra pod zemljom – odgovorio mu je Dirk Nolty, pa raskopčao košulju i pokazao mu ožiljak ispod ključne kosti točno iznad srca.

– Tko ti je povio ranu?

– Doktor Parker čim je ustanovio da je šerif mrtav.

Chet je sjedio neko vrijeme bez riječi duboko zamišljen. Kada je ponovo progovorio, činilo se kao da teško izgovara riječi.

– Je li te Pete Carlson mrzio?

Tada je došao red na Noltyja da nekoliko minuta šuti duboko zamišljen.

– Šerif i ja se baš nismo previše voljeli, ali o tome nerado govorim, jer su u to umiješane i neke druge osobe.

– Hvala ti što si mi odgovorio na moja pitanja, Dirk. Nadam se da te više neću gnjaviti. Budi tako dobar pa se u moje ime zahvali gospodinu i gospođi Heinz za pomoć i gostoprimstvo – rekao je tihim glasom Chet i ustao.

I duboko zamišljen odjahao je s ranča Bar H.

X

Hladan sjeverac meo je jesenjim krajolikom i najavljivao ostru zimu kada je Chet ujahao u dvorište Earnshawove farme drugi put tog jutra. Erica je odmah istrčala pred njega s lončićem tople kave.

– Spreman za staju? – dobacila mu je uz širok osmijeh i pružila mu lončić.

– Kiša je prestala. Možemo razgovarati i u dvorištu. Zaboravio sam da ti postavim nekoliko pitanja.

– Zaboravio si ti da mi postaviš mnogo pitanja – podsjetila ga je Erica.

– Kaži mi sve što znaš o Williamu Heinzu i Samuelu Krugeru.

– Oni su najbolji i najpošteniji ljudi koje znam. Da je meni barem naći takva muža! Udala bih se za bilo koga od njih čim bi me zaprosio.

– Dobro, dobro – promućao je Chet, pa brzo dodao da promijeni predmet razgovora:

– A sada mi kaži nešto o momcima koje si čekala. Nije li jedan od njih bio i Dirk Nolt? Oprosti mi, što te to pitam, jer nemam pravo da se ...

– Samo ti i imaš pravo da me to pitaš, jer sada tebe čekam. I kada si prvi put došao ovamo i razgovarao s ocem, odmah sam znala da si ti brat Petea Carlsona – upala mu je u riječ Erica.

– Kako? Pa nikome se nisam predstavljao.

– Hodaš kao Pete i sličiš mu. A Pete mi je mnogo puta o tebi pričao. I opisao te.

– Ti si znala Petea? On tebe nije spomenuo ni jednom riječi.

– On je bio prvi muškarac u mom životu kome sam se obećala i čekala ga. I ostavio me da predugo čekam.

– Da nije poginuo, zacijelo bi došao po tebe.

– Bolje da nije. Nisam mogla podnijeti njegovu naglu ćud. Uz to, bio je tašt i ljubomoran. I pravio se važan. Nikad ne bih pošla za njega. I da sam se za njega slučajno udala, bili bismo nesretni.

– A Dirk Nolt?

– On je pak bio prelijep i umišljen. Djevojke su trčale za njim, i to mu je udarilo u glavu.

– I tako si prekinula s obojicom.

– Da. Pete je mislio da sam ga

ostavila zbog Dirka, ali to nije bila istina. Shvatila sam da Pete i ja nismo jedno za drugo davno prije nego što sam upoznala Dirka.

– Čula si za njihov dvoboj?

– A tko nije? Danima se samo o tome pričalo i raspravljalo.

– Misliš li da je Pete namjerno nasrnuo na Dirka Noltja?

– Tako se pričalo. Ali sve je zamršenije nego da se to čini na prvi pogled. Kada je otac onomad odjezdio u grad, derući se iz sveg grla da su me silovali momci s ranča Bar H, Pete je želio da za to kazni Dirka kako bi dokazao da me je dostojan i koliko mu je do mene stalo. Htio je da bude mojim zaštitnikom. Rekla sam ti. Uživao je da se pravi važan. Stoga je i došlo do dvoboja i pucnjave.

– A da je Pete slučajno ustrijelio Dirka tog dana, bili ga zbog toga više cijenila?

– Ni govora.

– A zašto ne? Zar mu ne možeš oprostiti što je bio žrtva svojih slabosti?

– Oprostiti? Možda, sada kad ga više nema. Ali ne mogu cijeniti i štovati čovjeka koji se vlada kao razmaženo derište ili divlja životinja i ne zna se svladati.

– A što ti je Pete rekao o meni?

– Sve najbolje. I rekao mi je da imaš djevojku u Kettle Springsu. Mnogo je do nje držao. Hvalio je na sva usta. Rekao mi je da je to žena i pol. Odvažna i pametna.

– I to ti je čak rekao.

– Znači li to da je bolje da se povučem, a? – upitala ga je iskreno Erica i pogledala ga u oči, zaškiljivši malo.

Da bi skrio koliko mu je neugodno to pitanje, Chet se zagledao u daljinu.

– Moram se vratiti u grad – promrsio je i okrenuo konja kao da će poći.

– Nešto ću ti priznati, Chete Carlsons. Kada nešto poželim, trudim se da to i dobijem. I nisam izgubila svaku nadu, jer znam da se još njome nisi oženio. Zar ne da nisi?

– Ne, nisam! I hvala ti na kavi i razgovoru – odgovorio joj je i izjahao iz dvorišta.

– Nema na čemu. I drugi put – povikala je za njim i mahnula mu.

Čim se vratio u grad, otišao je doktoru Parkeru. U liječnikovu su dnevniku našli da je na dan pucnjave doktor previo ranu i D. Noltyju.

– Uštedjeli biste mi mnogo truda da ste mi mi to rekli kada sam u vas bio prvi put prije tri mjeseca – prigovorio je Chet doktoru Parkeru.

– Da se niste napuhtavali da ste mi se predstavili kao svaki pristojan čovjek, to bih vam zacijelo i rekao.

– Oprostite, doktore, ja sam Chris...

– Vi ste Carlson. Stariji brat Petea Carlsona. Nisam slijep. Prepoznao sam vas čim ste prekoračili prag moje kuće.

– Ako ste me prepoznali, zašto mi onda...

– Da sam vam rekao istinu, a sudeći po vašem nabusitom vladanju, vi biste zacijelo istrčali iz moje kuće kao kao bijesan ris i počeli još jednu luđačku pucnjavu.

– Oprostite, ali...

– Što oprostite? Došli ste u naš grad da od velikog zla napravite još veće. Tornjajte se iz moje kuće, umišljeni tikvane!

Zbunjen doktorovim riječima, Chet se skrušeno i pokunjeno išuljao iz doktorove kuće i zaputio se u posjet Wilsonu Wayneu.

– Došao sam k vama kao javnom bilježniku i ovo što ću vas pitati neka ostane strogo među nama, molim vas – počeo je Chet čim je sjeo pred Wilsonov pisaći stol.

– Ostat će između ova četiri zida – obećao mu je Wayne.

– Molim vas, kažite mi odakle Heinzu novac kojim je platio ovogodišnje tjeranje goveda – upitao ga je Chet bez ikakva uvoda.

– Dobro da ste došli k meni, jer točno znam tko je Heinzu posudio novac. Vidite, oprečno udomaće-

nom općem mišljenju da su svi južnjaci ostali bez gaća u ratu, šurjak gospodina Heinza se obogatio. On je danas vlasnik najveće banke u San Antoniju i kreditor ranča Bar H. William Heinz nije posudio ni jedan dolar iz banke Samuela Krugera.

– Znači da Kruger nije uložio ni centa u njegovu gonidbu.

– Ni centa, vjerujte mi, gospodine Carlstone.

Chet je izašao iz Wayneova urbeda sretan što je mogao odbaciti svaku sumnju na Sama Krugera kao neosnovanu.

Kada je otvorio krilna vrata saluna »Sally Ames«, našao se ući u oči s vlasnicom saluna, nakićenom i dotjeranom Sally Ames. Sally Ames je bila prema njemu ovoga puta vrlo ljubazna i razgovorljiva čim je ugledala zvijezdu na njegovim prsima. Sjeli su za stol u kutu saluna i Chet ju je pažljivo slušao pijući pivo.

– Izašla sam iz banke i pošla prema salunu. Pred salunom sam susrela Petea Carlsona, šerifa.

– Je li Pete bio srdit kada ste ga vidjeli?

– Ma kakvi! Dapače, bio je dobro raspoložen. Kada smo ušli u salun, u salunu je već bilo mnogo gostiju. Među njima i mnogo kauboja s ranča Bar H.

– I svi su sjedili za istim stolom?

– A ne, nisu! Neki su čak stajali za šankom.

– A gdje su bili Dirk Nolty, Shrowmeyer i Dusenburger?

– Oni su sjedili za onim stolom tamo dolje. Dirk je sjedio sučelice vratima. Dusenburger mu je bio s lijeve, a Shrowmeyer s desne strane. Nasuprot Dirku sjedio je neki meni nepoznat čovjek. Oni su stigli poslije ostalih kaubija s ranča Bar H i nisu mnogo pili. Radije su kartali.

– Šerif je odmah pošao prema njihovu stolu?

– Nije. Nije ih čak uopće opazio čim je ušao. On i ja smo prijateljski čavrljali s Pappyjem Vincentom, Wallyjem Gatlingom i Jakeom Ulmanom baš za ovim stolom.

Kada sam ih ostavila i prišla šanku, Pete je još ostao s njima razgovarati. Više na njih nisam obraćala pažnju. Razgovarala sam s nekim gostima uz šank. Okrenula sam se tek kad sam čula ljutite povike.

- Tko se svadao?
- Šerif i Dusenburger.
- A Nolt?
- Šutio je kao riba.
- O čemu je bila riječ?
- Nisam čula što su govorili u početku, ali kad sam se okrenula, čula sam svaku riječ koju su izgovorili. Šerif je bio vrlo neugodan. Vrijedao ih je. Nazivao ih je kukavica i lažljivcima. Optuživao ih je za silovanje Erice Earnshaw. Dusenburger je sve poricao. Izražavali su se vrlo prostačkim rječnikom.

- Je li ih šerif uhapsio?
- Ne, nije. Vladao se kao da je došao da se s Dirkom osobno razračuna.

- Zbog čega?
- Pa cijeli je grad znao zbog čega. Na kraju, šerif je prevršio svaku mjeru i Dirk mu je rekao kako ne dopušta da ga više vrijeda, a šerif mu dobacio neka potegne ako se usudi.

- Šerif ga je namjerno izazvao? Vi ste to čuli?

- Svojim ušima. I tada su obojica potegnuli revolvere.

- Koliko je hitaca ispaljeno?
- Četiri. Jedan za drugim.
- Je li još netko zapucao osim Noltja i šerifa?

- Ako jest, nisam čula ni vidjela.
- Što su učinili ostali kauboji s ranča Bar H kada su Nolt i šerif zapucali?

- Bacili su se brže-bolje na pod kao svi ostali gosti. Ja se nisam bacila, jer sam te večeri na sebi imala novu novcatu haljinu koju sam kupila u New Orleansu.

- I Dusenburger i Shrowmeyer također?

- Među prvima. Nitko im to ne zamjera.

- Bila je to, znači, časna borba između Noltja i šerifa?

- O, da, premda su neki gosti

poslije tvrdili da se šerif pomaknuo korak u stranu da ne bi slučajno ustrijelio nekog ni krivog ni dužnog i da ga je to stajalo glave.

Poslije večere Chet je sporim korakom odšetao do groblja. Sjeo je na kamen u podnožju groba Petea Carlsona, naslonio se na stablo i zapalio. Riječi su mu same od sebe počele navirati.

- Brate moj mili, ti zacijelo već znaš da sam učinio sve što sam mogao da kaznim tvoje ubojice. I došlo je vrijeme da otvoreno porazgovaramo. Ti dobro znaš - nastavio je Chet tihim glasom - da nisam stvoren za šerifa. Uvijek su me, međutim, zvali da za druge vadim kestanje iz vatre. Zato i ne volim biti šerif. Da su me gradski oci u Buffalo Junctionu pozvali i rekli mi: taj i taj je to i to učinio, uhvati ga, sve bi bilo vrlo jednostavno. Ali, brate moj, na temelju raznih priča o onome što se dogodilo onog dana kad si poginuo morao sam doznati istinu o tvojoj smrti, a tvoju priču nisam mogao čuti. Premda ti se to možda čini nepravedno, ipak moram završiti ovu istragu i zaključiti bez tebe što se dogodilo i zašto. Nije se sve zbilo onako kako sam mislio. Ako su Shrowmeyer i Dusenburger doista bili samo preplašeni promatrači tvoje gorke sudbine, do smrti ću ih imati na savjesti. Ali savjest bi me još gore pekla da nisam kaznio one koji su te ustrijelili u neravnoj borbi, trojica protiv jednoga. Stoga mi je žao što od tebe ne mogu čuti pravu istinu. S druge pak strane, Pete, žao mi je što ti to moram reći, ako su te mržnja i gnjev zaslijepili i zapečatili ti sudbinu, a samo ja znam što si u tom času morao osjećati, onda mi oprosti što sam se umiješao u ono što svaki častan čovjek mora sam riješiti. Nadam se da razumiješ što ti hoću reći, dragi brate.

Kroz mrklu noć Chet se vratio sporim koracima u grad. Idućeg se jutra rano ustao, poslije doručka se obrijao i ošišao, a zatim posjetio Samuela Krugera.

– Molim vas sazovite danas sastanak Gradskog vijeća, gospodine Kruger, da ga izvijestim o ishodu istrage – rekao je Chet čim su sjeli za stol.

– Sazvat ću sastanak odmah poslije podneva. Ali kažite mi, molim vas, hoćete li prihvatiti posao šerifa u Buffalo Junctionu? Znam da imate ponudu iz Myron Creeka, jer smo vas njima preporučili.

– Zacijelo ste se zabunili, gospodine Kruger, jer su mi oni ponudili posao šerifa prije nego sam došao u Buffalo Junction – prigovorio mu je Chet.

– Mi smo vas preporučili prije toga, jer nas je Pete Carlson to zamolio. Ispričao nam je sve o vama i gospodici Miriam Bakersfield.

– Ne vidim kakve to veze ima s gospodicom Miriam Bakersfield? – začudio se Chet.

– Pa, znate, vaš nam je brat rekao da ona baš nije zadovoljna vašim poslom u Kettle Springsu. Pete i gospodica Bakersfield su se dogovorili da vas otamo maknu. Jasno, to je sve trebalo biti u tajnosti, ali sada poslije Peteove smrti pouzdano želite znati koliko se vaš mladi vrat za vas brinuo.

– Hvala što ste mi to rekli – izustio je Chet osupnut onim što je čuo.

– I još nešto. Čuli smo da je gospodica Bakersfield izvrсна učiteljica. Spremni smo da joj ponudimo veću plaću nego što je ima u Kettle Springsu ovdje u školi ako i vi dodate nama za šerifa.

– Ali vi ste mi rekli da je Erica Earnshaw vrsna učiteljica i da ste s njom više nego zadovoljni – podsjetio je Chet Krugera.

– Ona je vrsna učiteljica, to je istina, ali nama treba i izvrstan šerif. Razumijete?

Čim je izašao iz Krugrove banke, zaputio se ravno u poštanski ured. U ušima su mu još odjekivale Krugrove riječi. Srce mu se napunilo gnjevom i gnušanjem. Ozlojedila ga je samovolja Miriam Bakersfield i poželio je da je više

nikada ne vidi. Doduše, uvijek mu je laskalo što se Miriam brine o njemu, ali nikada nije ni sanjao da će se ta žena usuditi da mu iza leđa, kao skrbnik nekog maloumnika, kroji sudbinu i podmuklo urađuje život bez njegova znanja.

– Ta voli samo sebe i ne preza ni od čega, samo da postigne svoj cilj – zaključio je ogorčeno Chet kada je ušao u poštanski ured.

Napisao je tri brzopjava. Prvi poslovnim ortacima u Kettle Springsu. Zamolio ih je da odmah prodaju njegov dio u salunu „Oasis“. Drugi je naslovio na gradonačelnika u Myron Creeku. Javio mu je da prihvaća ponudu da obavlja posao šerifa šest mjeseci i da će na posao nastupiti za mjesec dana. Treći je brzopjav poslao Miriam Bakersfield u Kettle Springsu.

Staložen i smirena srca otišao je u gradsku konjušnicu po konja. Sjahao je tek u dvorištu farme starog Hanka Earnshawa. Sjeo je na ogradu i čekao Ericu. Kada je izašla iz kuće, nosila mu je lončić vrele kave.

– Predivan dan, zar ne, Chete?

– Nisam to opazio dok se ti nisi pojavila. Danas ću gradskim ocima podnijeti izvještaj o istrazi. Reći ću im da nema nikakvih dokaza o krivici kauboja s ranča Bar H. A mi ćemo zatim otputovati daleko, daleko.

– Kamo? – upitala ga je i razrogačila oči kao znatiželjno dijete.

Zagrlio ju je. Skinuo joj je šešir s glave, uživajući u njezinoj prekrasnoj dugoj plavoj kosi.

– Kamo ćeš me povesti, Chete? Poći ću s tobom i na kraj svijeta – cvrkutala mu je presretna Erica u uho.

– Najprije idemo u grad. Tamo ćemo se vjenčati.

– A zatim natrag u staju na sijeno?

– Ne. Zatim ćemo otputovati u San Antonio, pa u New Orleans i na kraju u Myron Creek.

– I onda u staju kada se vratimo? – veselo se šalila nasmijana Erica dok ju je Chet promatrao zaljubljenim očima.

– Ako baš hoćeš, može – pristao je Chet.

– Joj, jedva čekam da vidim San Antonio i New Orleans. A što ćemo raditi u Myron Creeku? – zanimalo je Ericu koja nije vidjela razloga da uopće idu u taj gradić.

– Tamo ćemo živjeti. Tamo ću biti najprije šerif, a poslije otvoriti svoj salun. Kada se potkožimo, kupit ćemo ranč i baviti se govedarstvom – rekao je i naglo zašutio, jer se bojao da se Erica neće složiti kada to čuje.

– A što će na to reći tvoja djevojka u Kettle Springsu, ona kojoj se Pete tako divio?

– Pete je imao pravo. Ona je izvrsna ličnost, ali nije i žena za mene. Miriam misli da je najpametnija na svijetu i stoga želi upravljati životima svojih bližnjih. Želi nositi muške hlače i nametati svoju volju.

– A što je u tome slabo? – zaprepastila se Erica i pogledala u svoje iznošene traperice.

– Ništa dok nosi svoje hlače, ali kada navuče moje i počne mi gospodariti, to više ne bih mogao podnijeti. U kući može zapovijedati

samo jedna glava. I to muška.

– Sve to ne zvuči baš loše, Chete, ali mislim da ti ni mene još ne znaš. Ni ja nisam ono što ti misliš. Ne bih željela da mi poslije ista predbacuješ. Znaš, ja sam djevojka na vrlo slabom glasu. Zabavljala sam se slobodno s momcima. Znam, sama sam za to kriva. Ali popraviti ću se i bit ću ti vjerna i odana žena. Časna riječ!

– A zašto?

– Zato jer te volim i jer želim s tobom putovati po svijetu – priznala mu je Erica iskreno.

– Možda je glupo, ali je istinito, ni ja više ne bih mogao živjeti bez tebe. A sada trči u kuću i spremi se za put.

– Zašto? Zar ne želiš da se za tebe udam ovako odjevena?

Chet ju je uhvatio za ramena, okrenuo prema kući i pljesnuo po stražnjici. Erica je zahihotala i otrčala u kuću, a Chet je duboko udahnuo i uzjahao.

Odjahao je u polje da od starog čangrizljivog Hanka Earnshawa isprosi ruku njegove predivne kćeri.

KRAJ

U PRIPREMI:

G. F. Unger:

SJEVERNA ZVIJEZDA

U PRODAJI
NA SVIM
KIOSCIMA

PRIČE Alberta Moravije,
Mome Kapora, Ringa Lardnera,
Kurta Vonneguta, Ane Žube, Zane Greya...

STRIPOVI Jimmy Dean,
Rip Kirby, Popaj,
Serif Jim, Čarobnjak iz Ida...